

Indvandrere i Danmark

2013



**DANMARKS
STATISTIK**



Indvandrere i Danmark 2013

Indvandrere i Danmark 2013

Udgivet af Danmarks Statistik

November 2013

Oplag: 135

Printet hos PRInfoParitas

Foto: Colourbox

Papirudgave

Pris 150 kr.

Kan købes på www.dst.dk/publ/indvandereidk

eller på [www.schultzboghandel.dk/ distribution@rosendahls.dk](mailto:distribution@rosendahls.dk)

ISBN 978-87-501-2091-9

ISSN 1902-8946

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/indvandereidk

ISBN 978-87-501-2090-2

ISSN 1902-8954

Adresse:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

0 } Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0 }

- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik 2013

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indvandrere og efterkommere og deres integration i samfundet har stor almen og politisk interesse. I denne bog, som er den syvende udgave af årspublikationen *Indvandrere i Danmark*, samler Danmarks Statistik oplysninger fra forskellige statistikområder for at give et så bredt og nuanceret billede som muligt af indvandreres og efterkommeres stilling i det danske samfund.

I denne udgave af *Indvandrere i Danmark* berøres en række nye statistikområder, som ikke har været med i tidligere udgaver af publikationen. I kapitel 2 drejer det sig om et afsnit om topledere og lønmodtagere på højeste niveau samt et afsnit om sammenhængen mellem uddannelsesniveau og beskæftigelse. I kapitel 3 er der et nyt afsnit om uddannelse eller beskæftigelse, hvor der for unge ses på andelen, der er enten under uddannelse eller i beskæftigelse. Kapitel 3 har også et omfattende afsnit om frafald på uddannelser, hvor der både findes oplysninger om frafaldet på gymnasiale uddannelser og for de enkelte niveauer blandt de erhvervskompetencegivende uddannelser.

Publikationen har også fokus på børn af efterkommere. Der er endnu forholdsvis få statistiske oplysninger om gruppen, da den både er lille og hovedsagelig består af børn under 10 år. Kapitlet om børn af efterkommere vil være en fast bestanddel af denne årspublikation, og det vil blive udbygget, efterhånden som data tillader det.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistik, kontoret for Befolkning, af Thomas Klintefelt, Lisbeth Laursen, Dorthe Larsen og Kristine Schlæger. Arbejdet med udarbejdelse af publikationen har været fulgt af en følgegruppe med medarbejdere fra Danmarks Statistik samt Vibeke Jakobsen, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Danmarks Statistik, november 2013

Jørgen Elmeskov / Anita Lange

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	7
1. Befolkning	11
1.1. Herkomst	11
1.2. Indvandrernes alder og oprindelsesland	13
1.3. Efterkommernes alder og oprindelsesland	16
1.4. Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?	18
1.5. Fertilitet	23
1.6. Befolkningsfremskrivning	25
2. Arbejdsmarked	27
2.1. Beskæftigelsesudvikling 1982-2012	27
2.2. Beskæftigelse, alder og køn	30
2.3. Beskæftigelse og oprindelsesland	33
2.4. Selvstændige	35
2.5. Branche	36
2.6. Topledere og lønmodtagere på højeste niveau	38
2.7. Uddannelse og beskæftigelse	42
3. Uddannelse	45
3.1. Højeste fuldførte uddannelse	46
3.2. Under uddannelse	53
3.3. Uddannelse eller beskæftigelse	57
3.4. Frafald	61
4. Offentlig forsørgelse	77
4.1. Offentlig forsørgelse 2012	77
4.2. Udvikling 2007-2012	84
4.3. Opdeling på forskellige oprindelseslande	87
5. Kriminalitet	93
5.1. Samlet kriminalitet	93
5.2. Kriminalitet opdelt på lovområder	103
6. Børn af efterkommere	111
6.1. Definition	111
6.2. 0-29-årige børn af efterkommere	115
6.3. Daginstitutioner	117
6.4. Anbringelser og forebyggende foranstaltninger	119
6.5. Uddannelse og beskæftigelse	120
6.6. Kriminalitet	123

Sammenfatning

- 10,7 pct. af befolkningen er indvandrere eller efterkommere* 1. januar 2013 udgjorde indvandrere og efterkommere 10,7 pct. af befolkningen i Danmark. Andelen af indvandrere var 8,1 pct., og blandt dem var 58 pct. fra ikke-vestlige lande. Siden 1980 er antallet af ikke-vestlige indvandrere mere end seksdoblet (se afsnit 1.1).
- I Ishøj kommune er andelen 34,5 pct.* I Ishøj er 34,5 pct. af befolkningen indvandrere eller efterkommere, hvilket gør det til den kommune med den største andel. Læsø har den laveste andel – her er andelen 3,9 pct. Mere overordnet set udgør indvandrere og efterkommere 16,5 pct. af befolkningen i Region Hovedstaden (se afsnit 1.4).
- Ikke-vestlige indvandrere har lave beskæftigelsesfrekvenser* Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 53 pct. for mændene og 44 pct. for kvinderne i 2012 er niveauerne for de ikke-vestlige indvandrere fortsat klart under niveauerne for personer med dansk oprindelse, som var 75 pct. for mændene og 72 pct. for kvinderne (se afsnit 2.1).
- Lille kønsforskel i beskæftigelse blandt efterkommere* Blandt de ikke-vestlige efterkommere havde mændene en beskæftigelsesfrekvens på 52,0 pct. i 2012, mens kvindernes var 52,7 pct. De kvindelige ikke-vestlige efterkommere er altså i lidt højere grad beskæftigede end mændene (se afsnit 2.2).
- Mindre forskel i beskæftigelse for personer med samme uddannelsesnivea* Kvindelige ikke-vestlige indvandrere i alderen 25 til 64 har en beskæftigelsesfrekvens, der ligger 30 procentpoint under niveauet for kvinder med dansk oprindelse. Ser man specifikt på kvinder, der har taget en erhvervsfaglig eller mellemlang videregående uddannelse i Danmark er forskellen mellem de to grupper kun omkring 5 procentpoint (se afsnit 2.7).
- Lav beskæftigelse blandt indvandrere fra Somalia, Libanon og Irak* Der er store forskelle på beskæftigelsesfrekvenserne mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Beskæftigelsen er meget lav blandt indvandrere fra Somalia, Irak og Libanon. Forskellene mellem mænd og kvinder er også meget store blandt indvandrere fra disse lande (se afsnit 2.3).
- Relativt få ikke-vestlige indvandrere er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau* Blandt de ikke-vestlige indvandrere, der er beskæftigede som lønmodtagere, er kun 15 pct. i gruppen topledere og lønmodtagere på højeste niveau for både mænd og kvinder. De tilsvarende andele for mænd og kvinder med dansk oprindelse er 26 og 32 pct. Lavest ligger indvandrere fra Thailand med 3 pct., og højest ligger USA med 51 pct. (se afsnit 2.6).
- Stigning i uddannelsesnivea for kvindelige ikke-vestlige efterkommere* Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere var der i 2012 45 pct. af mændene og 60 pct. af kvinderne, som havde afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 72 og 79 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der tale om en stor stigning siden 2004, hvor andelen kun var 44 pct. (se afsnit 3.1).

- Men stadig langt op til kvinder med dansk oprindelse* Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Fra omkring 25-års alderen sker der imidlertid en kraftig stigning i uddannelsesniveaut for kvinder med dansk oprindelse, mens det stagnerer for de kvindelige ikke-vestlige efterkommere (se afsnit 3.1).
- Andel under uddannelse for 22-årige* I 2012 var andelen af 22-årige under uddannelse 47 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 58 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Der er i begge tilfælde tale om andele, der ligger omkring fem procentpoint under niveaut for 22-årige med dansk oprindelse (se afsnit 3.2).
- Flest personer med dansk oprindelse er enten i beskæftigelse eller under uddannelse for alle alderstrin* For alle alderstrin fra 16 til 30 år er der flere personer med dansk oprindelse, som enten er under uddannelse eller i beskæftigelse sammenlignet med ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det gælder både for mænd og kvinder. Blandt de 20-årige er 82 pct. af både kvinder og mænd af dansk oprindelse enten beskæftiget eller under uddannelse. Det samme gør sig gældende for blot 65 og 62 pct. af de mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere og for 73 og 78 pct. af de mandlige og kvindelige ikke-vestlige efterkommere (se afsnit 3.3).
- Frafald på gymnasiale uddannelser* Blandt de gymnasiale uddannelser er frafaldene lavest for stx – studentereksamen. Hf, hhx og htx har frafaldsprocenter, der i mange tilfælde er omkring dobbelt så høje som for stx. Det er personer med dansk oprindelse, som har de laveste frafald med undtagelse af kvinder på htx, hvor de ikke-vestlige efterkommere ligger lavest. Frarafaldene er særligt høje blandt ikke-vestlige indvandrere på hhx med næsten en tredjedel frafaldne (se afsnit 3.4).
- Halvdelen af ikke-vestlige mænd faldt fra* Blandt alle, der påbegyndte en erhvervskompetencegivende uddannelse i perioden 2005-2008 var frafaldene højest blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Blandt mænd med dansk oprindelse faldt 33 pct. fra, når alle frafald medtages. De tilsvarende andele var 48 og 51 for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og 27 og 39 pct. for vestlige indvandrere og efterkommere (se afsnit 3.4).
- Mange påbegynder ny uddannelse inden for to år* Medtager man ikke frafald, hvor den frafaldne påbegyndte en ny uddannelse inden for to år, bliver frafaldsprocenterne 21 og 18 pct. for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og 15 pct. for mænd med dansk oprindelse (se afsnit 3.4).
- Kvindernes frafald er mindre end mændenes* Forskellene blandt kvinderne er mindre, og de samlede frafaldsniveauer ligger også lavere. For kvinder med dansk oprindelse var det samlede frafald 28 pct. mod 32 pct. og 34 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere (se afsnit 3.4).

- Forskelle drives bl.a. af høje frafald på erhvervsfaglige grundforløb* Forskellene på frafaldet drives blandt andet af, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er overrepræsenterede på de erhvervsfaglige grundforløb, hvor frafaldene er høje. De mandlige indvandrere og efterkommere falder dog også oftere fra de videregående uddannelser end mændene af dansk oprindelse. Derimod ligger frafaldsprocenterne for kvindelige efterkommere, der startede på mellemlange eller lange videregående uddannelser, på samme niveau som for kvinder med dansk oprindelse (se afsnit 3.4).
- Offentlig forsørgelse* Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af 16-64-årige på offentlig forsørgelse 11 pct. Deres overrepræsentation er særlig stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvor 21 pct. er ikke-vestlige indvandrere (se afsnit 4.1).
- Ikke-vestlige indvandrere overrepræsenterede* Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere var 38 pct. på offentlig forsørgelse i 2012. De tilsvarende andele er 23 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 16 pct. blandt vestlige indvandrere (se afsnit 4.1).
- Ikke-vestlige er oftere på kontanthjælp eller førtidspension end personer af dansk oprindelse* Det er nogle ordninger, hvor ikke-vestlige indvandrere er kraftigt overrepræsenterede. Det drejer sig bl.a. om kontanthjælp for personer, der ikke er arbejdsmarkedsparete samt førtidspension. Omkring 20 pct. af de 16-64-årige indvandrere fra Somalia og Libanon er på kontanthjælp mod 2 pct. for personer med dansk oprindelse. Blandt indvandrerne fra Libanon og Bosnien-Hercegovina er mere end 28 pct. af befolkningen på førtidspension – det samme gælder for 6 pct. af personerne med dansk oprindelse (se afsnit 4.3).
- 16 pct. af al kriminalitet begås af indvandrere og efterkommere* Indvandrere og efterkommere udgør henholdsvis 12 og 4 pct. af de personer, der dømmes for kriminalitet i Danmark. Når tallene korrigeres for forskelle i alder, er kriminalitetsindekset for mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande 73 pct. højere end indekset for alle mænd. Når der yderligere korrigeres for forskelle i socioøkonomisk status, reduceres kriminaliteten til at være 48 pct. højere for mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere (se afsnit 5.1).
- Højere kriminalitet blandt efterkommere end indvandrere* Det samlede kriminalitetsindeks for mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 148 dækker i virkeligheden over store forskelle mellem indvandrere og efterkommere. De mandlige ikke-vestlige indvandrere har således et kriminalitetsindeks på 128, mens efterkommernes er 231. Stigende andele af efterkommerne blandt hele gruppen af indvandrere og efterkommere vil således i sig selv påvirke det samlede indeks i opadgående retning (se afsnit 5.1).
- 14.734 børn af efterkommere i Danmark* Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der var 14.734 børn af efterkommere 1. januar 2013 – heraf havde 90 pct. ikke-vestlig oprindelse (se afsnit 6.1).

De fleste ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år

75 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. De vestlige børn af efterkommere har en anden aldersfordeling, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 20 år, tre gange så mange med vestlig oprindelse som med ikke-vestlig (se afsnit 6.2).

Forskel på brug af daginstitution

De 0-5-årige ikke-vestlige børn af efterkommere er i lidt mindre grad i daginstitution end 0-5-årige børn med dansk oprindelse. Forskellen er størst for de 1-årige børn og mindst for de 3-5-årige.

1. Befolkning

Sammenfatning

Indvandrere og efterkommere udgør 10,7 pct. af befolkningen i Danmark. Indvandrernes andel er 8,1 pct., og af dem kommer 58 pct. fra ikke-vestlige lande.

Med en andel på 16,5 pct. af befolkningen bor der relativt flest indvandrere og efterkommere i region Hovedstaden. I region Nordjylland bor der færrest med 6,4 pct. Blandt kommunerne har Ishøj kommune den højeste andel indvandrere og efterkommere med 34,5 pct., mens Læsø har den laveste med 3,9 pct.

Siden 2002 er den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere faldet fra 2.732 til 1.811 i 2012, og det nuværende niveau er kun marginalt højere sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse, som i 2012 havde en samlet fertilitet på 1.760.

Antallet af indvandrere og efterkommere forventes at vokse kraftigere end personer med dansk oprindelse. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil indvandrere og efterkommere udgøre 13,8 pct. af befolkningen i 2030 og 16,5 pct. i 2050 mod 10,7 pct. i dag.

1.1. Herkomst

Indvandrere udgør 8,1 pct. af befolkningen

Danmarks befolkning bestod 1. januar 2013 af 5.602.628 personer. Heraf havde 89,3 pct. dansk oprindelse, mens 8,1 og 2,6 pct. var henholdsvis indvandrere og efterkommere.

Tabel 1.1

Befolkningen i Danmark – fordelt efter herkomst

	1. januar 2012	1. januar 2013
I alt	5 580 516	5 602 628
Indvandrere	441 538	456 386
Vestlige lande	179 941	189 720
Ikke-vestlige lande	261 597	266 666
Efterkommere	138 923	144 288
Vestlige lande	19 530	20 674
Ikke-vestlige lande	119 393	123 614
Dansk oprindelse	5 000 055	5 001 954

58 pct. er fra ikke-vestlige lande

Blandt indvandrerne i Danmark kom 58 pct. fra et ikke-vestligt land. For efterkommerne var andelen med ikke-vestlig oprindelse 86 pct.

Indvandrere og efterkommere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Oprindelsesland

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun én forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Vestlige og ikke-vestlige lande

Vestlige lande: EU28 plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I tidsserier anvendes samme opdeling på vestlige og ikke-vestlige lande for alle år i tidsserien. Fx vil Bulgarien og Rumænien betragtes som vestlige lande både før og efter 1. januar 2007, hvor de blev medlem af EU.

Kroatien blev medlem af EU 1. juli 2013. Med undtagelse af afsnit 1.6 er Kroatien kategoriseret som et vestligt land i dette kapitel.

Forkortelser

Indv. og *Eftk.* i figurerne er forkortelser for hhv. *Indvandrere* og *Efterkommere*.

Antallet af ikke-vestlige indvandrere er seksdoblet siden 1980

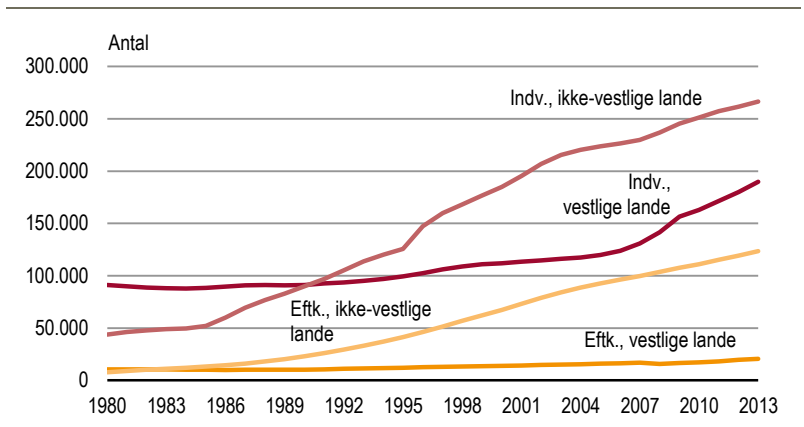
Siden 1980 har antallet af indvandrere og efterkommere i befolkningen i Danmark været stigende. Særligt antallet af ikke-vestlige indvandrere er i perioden steget kraftigt. De 266.666 ikke-vestlige indvandrere i befolkningen 1. januar 2013 er således mere end seks gange højere end antallet af ikke-vestlige indvandrere i 1980.

Siden 1991 har der været flere ikke-vestlige indvandrere end vestlige

I samme periode er antallet af indvandrere fra vestlige lande også steget. Samlet er der lidt under 99.000 flere vestlige indvandrere i Danmark i 2013 end i 1980 svarende til en stigning på 108 pct. Fra 1980 til og med 1990 var der flere vestlige indvandrere end ikke-vestlige indvandrere. Siden da har der været flest ikke-vestlige indvandrere, og

i 2013 oversteg antallet af ikke-vestlige indvandrere de vestlige med 77.000 personer.

Figur 1.1 Indvandrere og efterkommere



16 gange flere ikke-vestlige efterkommere siden 1980

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er den gruppe, som relativt set er vokset mest siden 1980. Den store stigning i antallet af ikke-vestlige efterkommere hænger naturligvis tæt sammen med det stigende antal ikke-vestlige indvandrere. Fra 1980 til 2013 er antallet af ikke-vestlige efterkommere steget fra 7.653 til 123.614. Der er altså mere end 16 gange så mange ikke-vestlige efterkommere i 2013 som i 1980. I samme periode er antallet af vestlige efterkommere kun steget med 95 pct.

1.2. Indvandrerens alder og oprindelsesland

Indvandrerne kommer fra mere end 200 forskellige lande

Indvandrerne i Danmark kommer fra mere end 200 forskellige oprindelseslande, og der er derfor tale om en sammensat gruppe. I tabel 1.2 fremgår aldersfordelingen for de 12 lande, Danmark har flest indvandrere fra. Tilsammen udgør indvandrere fra de 12 lande 48 pct. af alle indvandrere.

Flest tyrkiske indvandrere

Indvandrere med oprindelse i Tyrkiet udgjorde 32.235 personer i 2013, hvilket gør Tyrkiet til det oprindelsesland, som har den største indvandrerbefolkning i Danmark. Polen har med 29.903 indvandrere den næststørste indvandrergruppe i Danmark, mens indvandrere med oprindelse i Tyskland er tredjestørst med 28.690 indvandrere.

Ikke-vestlige indvandrere er yngre end vestlige

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande. Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande var der således kun 10 pct., som var fyldt 60 år. Den tilsvarende andel var 19 pct. for indvandrere fra vestlige lande. For indvandrere med svensk oprindelse var hele 35 pct. fyldt 60 år.

Tabel 1.2 **Indvandrere i Danmark – fordelt efter alder og oprindelsesland. 2013**

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	3	5	23	22	20	13	14	456 386
Vestlige lande	3	4	27	20	15	11	19	189 720
Heraf:								
Polen	5	5	25	28	15	12	10	29 903
Tyskland	2	5	17	13	17	13	33	28 690
Norge	1	2	27	15	13	13	30	14 860
Sverige	1	1	20	16	13	14	35	13 068
Rumænien	4	5	48	26	9	4	3	12 857
Storbritannien	2	2	10	15	25	20	26	12 531
Ikke-vestlige lande	2	6	20	24	23	15	10	266 666
Heraf:								
Tyrkiet	1	2	10	28	30	16	12	32 235
Irak	1	13	23	17	23	16	7	21 163
Bosnien-Hercegovina	0	2	21	19	20	21	16	17 426
Iran	1	4	15	20	22	27	10	13 306
Pakistan	3	3	13	27	22	14	18	12 332
Libanon	2	2	17	25	32	16	7	12 086

Anm.: Tabellen viser de 12 lande, hvorfra der er flest personer.

Indvandrere fra Polen og Rumænien er yngre end andre vestlige indvandrere

Det er i øvrigt værd at bemærke, at indvandrere med polsk og rumænsk oprindelse i deres alderssammensætning skiller sig ud fra de andre vestlige lande Norge, Sverige, Storbritannien og Tyskland, som er vist i tabel 1.2. Der var således kun 10 pct. af indvandrere med polsk oprindelse og 3 pct. af indvandrere med rumænsk oprindelse, som var fyldt 60 år. Disse lave andele hænger i høj grad sammen med, at mange indvandrere fra Polen og Rumænien først er kommet til Danmark efter landene blev medlem af EU.

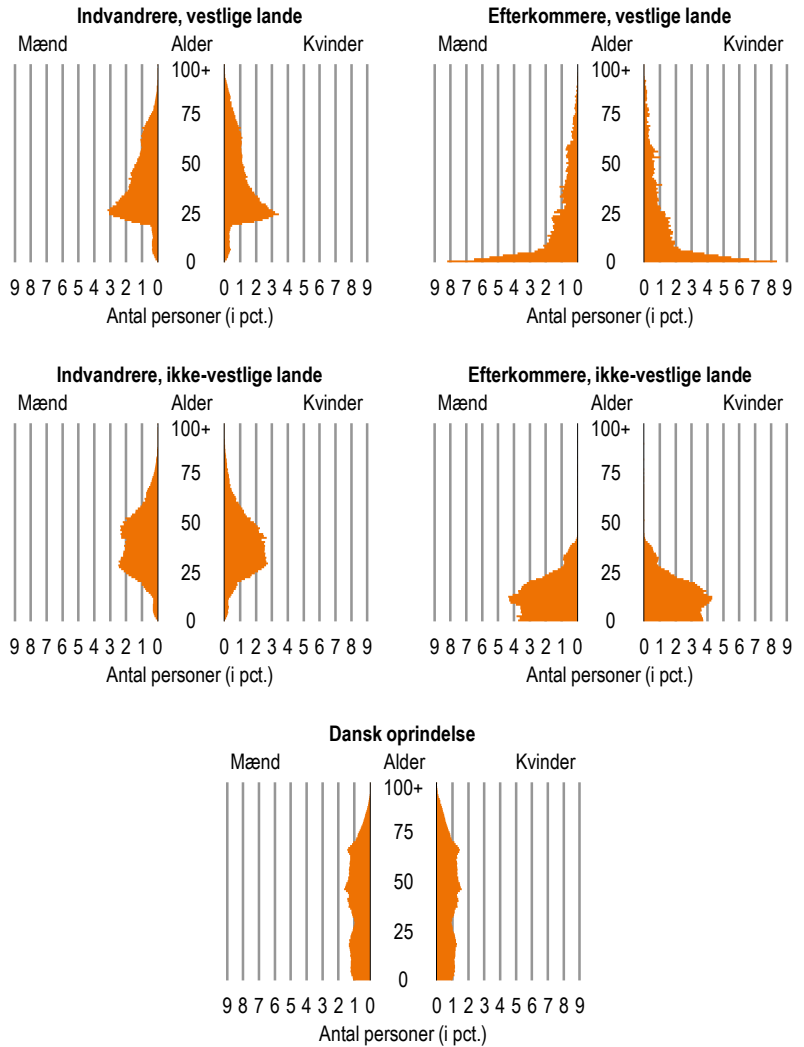
Befolkningspyramider

Befolkningspyramiderne er en grafisk illustration af forskellene i alderssammensætning mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det er tydeligt, at alle grupperne af indvandrere og efterkommere på hver deres måde adskiller sig fra gruppen af personer med dansk oprindelse.

Stort set ingen ikke-vestlige efterkommere over 45 år

Efterkommerne er meget unge, og man bemærker, at de alleryngste udgør en meget stor del af befolkningen blandt de vestlige efterkommere. Mens vestlige efterkommere er repræsenteret i et vist omfang på alle alderstrin, er der stort set ingen ikke-vestlige efterkommere over 45 år. Blandt indvandrerne bemærker man, at der er meget få under 20 år. Det gælder både vestlige og ikke-vestlige indvandrere. En relativt stor andel af de vestlige indvandrere tilhører aldersgrupperne fra midt i 20'erne til midt i 30'erne, og det fremgår tydeligt af befolkningspyramiden. De ikke-vestlige indvandrere er mere jævnt fordelt end de vestlige, og der er stort set lige så mange ikke-vestlige indvandrere på 50 år som på 25 år.

Figur 1.2 **Befolkningen i Danmark – fordelt efter herkomst, køn og alder. 2013**



En femtedel af de 25-30-årige er indvandrere eller efterkommere

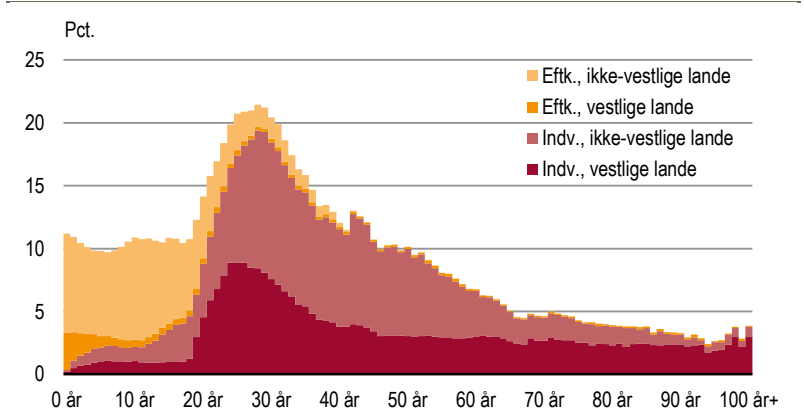
De store forskelle i gruppernes alderssammensætning sætter også sit præg på, hvordan enkelte alderstrin i befolkningen er sammensat med hensyn til indvandrere og efterkommere. Det er blandt personer mellem 25 og 30 år, at andelen af indvandrere og efterkommere er højest. Blandt disse alderstrin udgør de lidt over 20 pct. af befolkningen. Samtidig ses det, at indvandrere fylder klart mest på disse alderstrin. Det er kun omkring 2 pct. af befolkningen, der er efterkommere blandt personer mellem 25 og 30 år.

Få indvandrere blandt børnene

Efterkommerne og især de ikke-vestlige er til gengæld i overtal blandt de helt unge. Det hænger sammen med, at det er relativt få indvandrere, der kommer til Danmark som børn. Andelen af indvandrere og efterkommere falder kraftigt fra 30-års alderen og frem. Blandt 70-

årige udgør indvandrere og efterkommere under 5 pct. af befolkningen. Det er under det halve af niveauet i befolkningen som helhed. Man bemærker også, at vestlige indvandrere fylder mere blandt de ældste indvandrere.

Figur 1.3 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2013



1.3. Efterkommernes alder og oprindelsesland

De 11 største oprindelseslande for efterkommere er ikke-vestlige

De fleste efterkommere har oprindelse i et ikke-vestligt land. I tabel 1.3 med de 12 oprindelseslande med flest efterkommere, er Polen det eneste vestlige land, og de 4.102 efterkommere med polsk oprindelse placerer Polen næstsidst blandt de 12 lande.

Hver femte efterkommer har tyrkisk oprindelse

Efterkommere med tyrkisk oprindelse udgør 20 pct. af alle efterkommere og er klart den største gruppe blandt efterkommerne. Efterkommere med Libanon og Pakistan som oprindelsesland følger på de næste to pladser med henholdsvis 9 og 7 pct.

Kun hver niende efterkommer er fyldt 30 år

Efterkommere er aldersmæssigt en meget ung gruppe. Ud af de 144.288 efterkommere er 38 pct. under 10 år gamle. Kun 11 pct. af efterkommerne er fyldt 30 år.

Tabel 1.3 Efterkommere i Danmark – fordelt efter alder og oprindelsesland. 2013

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	38	35	16	7	1	1	1	144 288
Vestlige lande	40	17	13	9	7	7	7	20 674
Heraf:								
Polen	47	17	18	12	3	1	1	4 102
Ikke-vestlige lande	37	38	17	7	0	0	0	123 614
Heraf:								
Tyrkiet	23	37	29	11	0	0	-	28 437
Libanon	32	51	18	0	0	-	-	12 604
Pakistan	23	30	26	21	1	-	-	9 754
Irak	57	39	4	0	0	0	-	9 036
Somalia	56	42	2	0	0	-	-	7 505
Jugoslavien ¹	22	36	21	18	4	0	-	6 082
Vietnam	35	44	18	3	0	0	0	5 437
Marokko	29	37	22	12	0	0	-	5 034
Bosnien-Hercegovina	47	52	1	0	0	-	-	4 978
Sri Lanka	31	51	18	0	0	0	-	4 443
Afghanistan	72	25	2	0	0	0	0	3 460

Anm.: Tabellen viser de 12 lande, hvorfra der er flest personer.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

*Vestlige efterkommere
klart ældre end
ikke-vestlige*

Efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande er imidlertid meget forskellige, hvad aldersfordelingen angår. Andelen af efterkommere, som er 30 år eller mere, er således 30 pct. blandt vestlige efterkommere og kun 7 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Dette forhold afspejler, at der i længere tid har været en befolkning af vestlige indvandrere i Danmark. Derimod var der relativt få ikke-vestlige indvandrere i Danmark, hvis man går længere end 30 år tilbage. Den lille gruppe af ikke-vestlige indvandrere, som fandtes for mere end 30 år siden, fik derfor også kun få efterkommere, og gruppen af ikke-vestlige efterkommere over 30 år er derfor forholdsvis lille i dag.

*Flest ikke-vestlige
efterkommere over
30 år har tyrkisk eller
pakistanisk oprindelse*

De få ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år, har især Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien eller Marokko som oprindelsesland. Efterkommere med et af disse fire oprindelseslande udgjorde tilsammen 78 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år. Dette forhold skal naturligvis ses i lyset af, at indvandrere fra netop Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien og Marokko var med i de første større ikke-vestlige indvandring til Danmark, som fandt sted i 1960'erne.

1.4. Hvor bor indvandrere og efterkommerne?

Indvandrere og efterkommere bor ofte i nærheden af større byer ...

De 600.674 indvandrere og efterkommere, som 1. januar 2013 boede i Danmark, udgjorde samlet set 10,7 pct. af befolkningen. Indvandrere og efterkommere er imidlertid ikke ligeligt fordelt på kommuner og regioner. Der er en tendens til, at de i højere grad bor i nærheden af større byer.

... og udgør 16,5 pct. i Region Hovedstaden

Af de fem regioner er det i Region Hovedstaden, at indvandrere og efterkommere udgør den klart største andel af befolkningen. Her er andelen 16,5 pct. I de fire øvrige regioner ligger andelen af indvandrere og efterkommere under landsgennemsnittet på 10,7 pct. For alle regioner er der dog store forskelle mellem de enkelte kommuner.

I Ishøj udgør indvandrere og efterkommere 34,5 pct. af befolkningen

I Region Hovedstaden er der 30 kommuner. Her finder vi også Københavns Kommune, hvor andelen af indvandrere og efterkommere i 2013 var 22,3 pct. I Ishøj var andelen 34,5 pct. Det er den højeste andel indvandrere og efterkommere for en enkelt kommune både for Region Hovedstaden og for hele landet. Bortset fra Christiansø og Bornholm, er Gribskov den kommune i Region Hovedstaden, som med 5,8 pct. har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Andelen er 7,2 pct. i Region Sjælland

I Region Sjælland er den samlede andel af indvandrere og efterkommere 7,2 pct. Greve er kommunen i Region Sjælland, som med en andel på 11,7 pct. har den største andel, mens den laveste andel indvandrere og efterkommere blandt kommunerne i Region Sjælland findes i Sorø, som har en andel på 4,4 pct.

8,9 pct. i Region Syddanmark

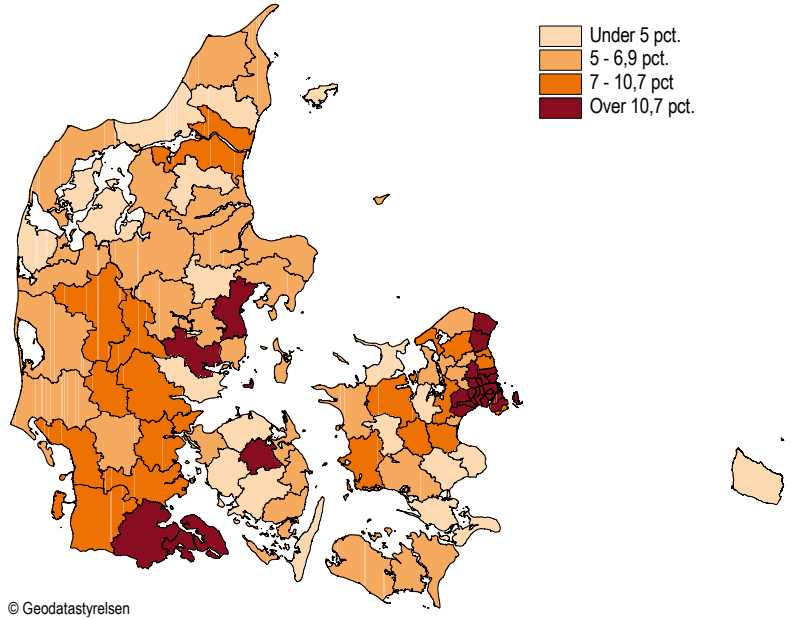
I Region Syddanmark udgør andelen af indvandrere og efterkommere 8,9 pct. for hele regionen. Blandt de enkelte kommuner skiller Odense sig klart ud med en andel på 14,1 pct., mens den laveste andel i regionen findes i Assens, hvor indvandrere og efterkommere kun udgør 4,0 pct. af befolkningen.

Tabel 1.4 Indvandrere og efterkommere – fordelt efter regioner. 2013

	Indvandrere			Efterkommere			I pct. af hele befolkningen
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	
	antal						pct.
Hele landet	189 720	266 666	456 386	20 674	123 614	144 288	10,7
Region Hovedstaden	82 505	128 740	211 245	10 006	64 274	74 280	16,5
Region Sjælland	16 832	27 426	44 258	2 043	12 655	14 698	7,2
Region Syddanmark	37 584	45 895	83 479	3 921	19 780	23 701	8,9
Region Midtjylland	38 114	48 594	86 708	3 438	21 849	25 287	8,8
Region Nordjylland	14 685	16 011	30 696	1 266	5 056	6 322	6,4

- 8,8 pct. i Region Midtjylland* I Region Midtjylland er den samlede andel 8,8 pct. Blandt de enkelte kommuner i regionen er andelen højest i Aarhus med 15,2 pct. og lavest i Favrskov med 4,5 pct. Aarhus Kommune er dermed den kommune uden for Region Hovedstaden, som har den største andel af indvandrere og efterkommere. Der er dog hele elleve kommuner i Region Hovedstaden, som har en højere andel indvandrere og efterkommere end de 15,2 pct., som findes i Aarhus.
- 6,4 pct. i Region Nordjylland* I Region Nordjylland udgør indvandrere og efterkommere 6,4 pct. af befolkningen. Dermed er Region Nordjylland den region, som har den laveste andel. Den største andel i regionen findes i Aalborg med 8,8 pct. og den laveste andel i Læsø med 3,9 pct. Læsø Kommune er dermed også den kommune i hele Danmark, som har den laveste andel indvandrere og efterkommere.
- Kun seks kommuner uden for Region Hovedstaden har større andele end landsgennemsnittet* I figur 1.4 er alle kommuner farvet efter deres andele af indvandrere og efterkommere. Den mørkerøde farve markerer kommuner med en større andel end landsgennemsnittet på 10,7 pct. Uden for Region Hovedstaden er der kun seks kommuner, hvor det er tilfældet. Det drejer sig om Greve, Odense, Sønderborg, Aabenraa, Horsens og Aarhus. De store andele i Aabenraa og Sønderborg kommuner skal i høj grad ses i lyset af kommunernes placering i nærheden af den tyske grænse. Det er således indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som trækker Aabenraa og Sønderborg over landsgennemsnittet.
- Mange vestlige indvandrere og efterkommere i Dragør, Bornholm, Stevns, Gribskov og Gentofte* I hele landet udgør ikke-vestlige indvandrere og efterkommere 65 pct. af alle indvandrere og efterkommere. I Ishøj, Albertslund, Brøndby, Høje-Taastrup, Vallensbæk og Rødovre kommuner er de ikke-vestliges andel særligt høj, idet mere end 80 pct. af alle indvandrere og efterkommere i disse kommuner er af ikke-vestlige oprindelse. Blandt kommunerne på Sjælland er det i Dragør, at vestlige indvandrere og efterkommere udgør den største andel. Her er 56 pct. af alle indvandrere og efterkommere af vestlig oprindelse. På Sjælland er andelen med vestlig oprindelse også relativt høj i Bornholm, Stevns, Gribskov og Gentofte.

Figur 1.4 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2013



Tønder og Aabenraa har mange med tysk oprindelse og derfor mange vestlige

I Tønder og Aabenraa udgør vestlige indvandrere og efterkommere i begge tilfælde omkring 60 pct. af alle indvandrere og efterkommere. Med deres beliggenhed tæt på den tyske grænse er det indlysende, at det hovedsageligt er indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som er årsagen til de relativt mange vestlige.

Relativt få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i ø-kommunerne

Morsø, Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm kommuner har tilfælles, at de alle er kommuner, hvis administrative område svarer til øen af samme navn som kommunen. På nær for Morsø så har de yderligere det tilfælles, at de også har en større andel vestlige end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Alle syv kommuner har dog samlet klart lavere andele indvandrere og efterkommere end hele Danmarks 10,7 pct., og med undtagelse af Bornholm hører de også til landets mindst befolkede kommuner.

Tabel 1.5 Indvandrere og efterkommere – fordelt efter kommuner. 2013

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	189 720	266 666	20 674	123 614	3,8	7,0	10,7
København	38 840	54 982	4 438	26 501	7,7	14,6	22,3
Frederiksberg	7 536	6 993	738	2 527	8,1	9,3	17,4
Albertslund	880	3 836	144	2 593	3,7	23,1	26,8
Allerød	542	720	70	265	2,5	4,1	6,6
Ballerup	1 270	3 262	184	1 932	3,0	10,8	13,8
Bornholm	945	698	77	151	2,5	2,1	4,6
Brøndby	1 111	4 839	234	3 298	3,9	23,8	27,7
Christiansø	1	1	1	-	2,2	1,1	3,3
Dragør	511	352	65	94	4,1	3,2	7,3
Egedal	853	1 348	126	552	2,3	4,5	6,9
Fredensborg	1 559	2 534	207	1 327	4,5	9,8	14,3
Frederikssund	790	1 278	96	585	2,0	4,2	6,2
Furesø	1 325	2 031	163	1 003	3,9	7,9	11,8
Gentofte	4 419	4 051	462	741	6,7	6,5	13,2
Gladsaxe	2 650	5 099	441	2 558	4,7	11,6	16,3
Glostrup	582	1 633	77	940	3,0	11,8	14,8
Gribskov	1 092	917	102	238	2,9	2,8	5,8
Halsnæs	839	1 219	87	521	3,0	5,6	8,7
Helsingør	2 066	3 065	301	1 744	3,8	7,8	11,6
Herlev	714	2 042	147	1 275	3,2	12,3	15,5
Hillerød	1 364	2 154	180	987	3,2	6,5	9,7
Hvidovre	1 564	4 033	225	2 482	3,5	12,7	16,2
Høje-Taastrup	1 606	5 477	250	3 748	3,8	19,0	22,9
Hørsholm	1 003	961	109	244	4,5	4,9	9,4
Ishøj	801	3 491	139	2 853	4,4	30,0	34,5
Lyngby-Taarbæk	2 656	2 797	252	789	5,4	6,7	12,1
Rudersdal	2 288	2 453	296	728	4,7	5,8	10,5
Rødovre	1 038	3 017	151	1 751	3,2	12,8	15,9
Tårnby	1 205	2 174	186	926	3,3	7,5	10,8
Vallensbæk	455	1 283	58	921	3,5	14,9	18,4
Faxe	684	708	92	204	2,2	2,6	4,8
Greve	1 325	2 610	213	1 443	3,2	8,4	11,7
Guldborgsund	1 446	1 599	141	558	2,6	3,5	6,1
Holbæk	1 245	2 620	124	1 263	2,0	5,6	7,6
Kalundborg	701	1 233	83	480	1,6	3,5	5,2
Køge	1 191	2 452	167	1 495	2,4	6,8	9,2
Lejre	517	525	83	135	2,2	2,5	4,7
Lolland	843	1 319	74	508	2,1	4,1	6,2
Næstved	1 376	2 917	200	1 023	1,9	4,9	6,8
Odsherred	625	617	59	161	2,1	2,4	4,5
Ringsted	755	1 601	88	981	2,5	7,8	10,3
Roskilde	2 365	3 312	295	1 648	3,2	5,9	9,1
Slagelse	1 385	3 347	166	2 066	2,0	7,0	9,0
Solrød	500	607	56	186	2,6	3,8	6,4
Sorø	404	641	42	191	1,5	2,8	4,4
Stevns	486	391	50	78	2,5	2,1	4,6
Vordingborg	984	927	110	235	2,4	2,6	5,0

Tabel 1.5 (fortsat)

Indvandrere og efterkommere – fordelt efter kommuner. 2013

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Assens	857	604	86	105	2,3	1,7	4,0
Billund	882	745	85	286	3,7	3,9	7,6
Esbjerg	3 501	4 500	376	1 899	3,4	5,6	8,9
Fanø	129	60	5	13	4,1	2,3	6,4
Fredericia	1 004	2 276	102	1 104	2,2	6,7	8,9
Faaborg-Midtfyn	1 113	985	81	289	2,3	2,5	4,8
Haderslev	1 916	1 679	234	660	3,8	4,2	8,0
Kerteminde	573	503	51	137	2,6	2,7	5,3
Kolding	2 649	4 064	267	1 655	3,3	6,4	9,6
Langeland	292	205	22	36	2,4	1,9	4,3
Middelfart	712	900	62	272	2,1	3,1	5,2
Nordfyns	677	514	63	82	2,5	2,0	4,6
Nyborg	506	1 017	46	387	1,8	4,5	6,2
Odense	6 546	12 862	650	7 151	3,7	10,3	14,1
Svendborg	1 134	1 872	114	804	2,1	4,6	6,7
Sønderborg	3 687	3 121	367	1 271	5,4	5,8	11,2
Tønder	1 774	950	219	218	5,2	3,0	8,2
Varde	1 516	1 167	235	347	3,5	3,0	6,5
Vejle	1 314	1 084	148	322	3,4	3,3	6,7
Vejle	3 060	4 706	317	2 001	3,1	6,2	9,3
Ærø	210	106	16	15	3,5	1,9	5,3
Aabenraa	3 532	1 975	375	726	6,6	4,6	11,2
Favrskov	965	844	93	208	2,2	2,2	4,5
Hedensted	1 000	902	108	255	2,4	2,5	4,9
Herning	2 748	3 111	194	1 372	3,4	5,2	8,6
Holstebro	1 259	1 669	132	807	2,4	4,3	6,8
Horsens	3 927	3 620	269	1 573	4,9	6,1	11,1
Ikast-Brande	986	1 590	97	691	2,7	5,6	8,3
Lemvig	497	387	59	65	2,6	2,1	4,7
Norddjurs	886	919	87	227	2,6	3,0	5,6
Odder	499	491	47	148	2,5	2,9	5,4
Randers	1 689	3 101	160	1 153	1,9	4,4	6,4
Ringkøbing-Skjern	1 961	1 422	207	367	3,8	3,1	6,9
Samsø	151	47	24	8	4,6	1,4	6,0
Silkeborg	1 922	2 378	214	876	2,4	3,6	6,0
Skanderborg	1 156	1 338	124	363	2,2	2,9	5,1
Skive	729	1 070	71	360	1,7	3,0	4,7
Struer	565	599	48	239	2,8	3,8	6,6
Syddjurs	1 213	923	96	218	3,1	2,7	5,8
Viborg	2 148	2 642	270	808	2,6	3,7	6,2
Aarhus	13 813	21 541	1 138	12 111	4,7	10,5	15,2
Brønderslev	529	739	48	189	1,6	2,6	4,2
Frederikshavn	1 438	1 269	95	332	2,5	2,6	5,2
Hjørring	1 348	1 610	120	556	2,2	3,3	5,5
Jammerbugt	625	809	67	123	1,8	2,4	4,2
Læsø	61	7	3	-	3,5	0,4	3,9
Mariagerfjord	874	946	95	290	2,3	2,9	5,2
Morsø	322	405	45	97	1,7	2,4	4,1
Rebild	487	593	43	94	1,8	2,4	4,2
Thisted	1 280	1 029	108	213	3,1	2,8	5,9
Vesthimmerlands	1 046	838	153	171	3,2	2,7	5,9
Aalborg	6 675	7 766	489	2 991	3,5	5,3	8,8

1.5. Fertilitet

En kvinde i Danmark får i gennemsnit 1,82 børn i løbet af sit liv

I perioden 2008 til 2012 var den gennemsnitlige samlede fertilitet 1.820. Man kan med en populær fortolkning af tallet sige, at en samlet fertilitet på 1.820 svarer til, at en kvinde i gennemsnit får 1,82 børn i løbet af sit liv med det nuværende fertilitetsmønster.

Samlet fertilitet

Den samlede fertilitet angiver hvor mange levendefødte, som 1.000 kvinder ville føde i løbet af den fertile periode (15-49 år), hvis alle levede, til de blev 50 år, og hvis de i hver aldersklasse fødte netop så mange børn som angivet ved årets aldersbetingede fertilitetskvoteinter. Divideres den samlede fertilitet med 1.000, får man det antal børn, som en kvinde ville føde i løbet af sin fertile periode.

I tabel 1.6 findes tal for både aldersbetingede fertilitetskvoteinter og samlet fertilitet fordelt efter moderens oprindelsesland for perioden 2008-2012. Vi har valgt at benytte gennemsnit for femårsperioden fra 2008 til 2012 for at få et bedre talgrundlag til at beregne fertiliteten hos mødre med anden oprindelse end dansk.

Tabel 1.6 Fertilitetskvoteinter. Gennemsnit for 2008-2012

Moderens oprindelsesland	Levende-fødte gnsn. 2008-2012	De aldersbetingede fertilitetskvoteinter							Samlet fertilitet
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	
I alt	61 636	5,2	41,7	119,4	130,5	56,8	9,9	0,5	1 820
Indvandrere	8 551	10,0	43,9	98,7	111,7	64,7	15,9	1,3	1 731
Vestlige lande	2 667	8,1	23,7	74,1	116,9	70,5	14,6	0,9	1 544
Heraf:									
Norge	266	9,9	13,2	81,7	138,5	83,2	15,4	0,8	1 713
Polen	501	18,8	52,1	95,5	101,2	48,0	11,3	0,0	1 635
Tyskland	300	7,6	22,2	60,8	112,8	76,8	16,3	0,8	1 486
Ikke-vestlige lande	5 883	10,8	61,2	116,1	109,4	62,3	16,4	1,5	1 888
Heraf:									
Afghanistan	243	4,9	72,8	169,1	142,6	80,8	25,9	4,9	2 506
Bosnien-Hercegovina	258	4,5	49,4	120,0	85,2	39,2	7,1	0,4	1 529
Irak	459	18,1	90,0	142,7	104,0	73,8	19,3	1,7	2 248
Libanon	347	24,4	130,3	173,1	109,2	58,7	14,3	0,6	2 553
Pakistan	302	12,0	121,1	186,6	138,9	71,9	15,8	0,0	2 732
Somalia	409	17,9	102,5	181,9	179,1	141,1	68,7	15,1	3 531
Tyrkiet	681	5,1	92,2	153,5	108,8	44,0	10,3	0,7	2 073
Efterkommere	1 115	6,0	56,1	116,8	112,1	65,7	9,3	1,6	1 838
Dansk oprindelse	51 963	4,8	40,9	123,9	134,3	55,6	9,2	0,4	1 846

Anm.: Tabellen viser fertilitetskvoteinter og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2008-2012 fødte flest børn i Danmark.

Ikke-vestlige indvandrere har højere fertilitet

Indvandrere havde en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere var den samlede fertilitet 1.731, mens den for efterkommere var 1.838. Den samlede fertilitet for kvinder med dansk oprindelse var 1.846. Fertiliteten for indvandrere trækker altså den samlede fertilitet ned. Det var dog kun indvandrere med vestlig

oprindelse, som havde en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse, idet ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet var 1,888, mens den for vestlige indvandrere kun var 1,544.

Store forskelle mellem de enkelte lande

I tabel 1.6 er også vist fertilitetskvoteinter og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2008-2012 fødte flest børn i Danmark. Det fremgår, at der er store forskelle fra land til land. Blandt de viste lande havde kvinder med somalisk oprindelse den højeste samlede fertilitet med 3,531, mens kvinder med oprindelse i Bosnien-Hercegovina lå lavest blandt de ikke-vestlige lande med 1,529. Alle øvrige ikke-vestlige lande i tabel 1.6 havde en samlet fertilitet, som var højere end 2,000.

Aldersbetingede fertilitetskvoteinter

De aldersbetingede fertilitetskvoteinter viser gennemsnittet for hvert enkelt alderstrin inden for aldersgruppen. Det vil sige for at få hele den pågældende aldersgruppes fertilitetskvoteinter skal tallet ganges med antallet af alderstrin i aldersgruppen. Det vil i dette tilfælde betyde, at man skal gange med fem. Fx kan man af tabel 1.6 udlede, at 1.000 kvinder med dansk oprindelse, som gennemlever alle alderstrin fra 30 til 34 år, i gennemsnit får 672 ($5 \cdot 134,3$) levendefødte børn, når de er mellem 30 og 34 år givet de aldersbetingede fertilitetskvoteinter, som gjaldt i perioden 2008 til 2012.

Forskelle særlig tydelige i alderen 20-24 år

Det er især i aldersgruppen 20-24 år, at forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er stor. I perioden 2008-2012 fik 1.000 kvinder med dansk oprindelse i alderen 20-24 år i gennemsnit 40,9 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det tilsvarende tal for ikke-vestlige indvandrere er 61,2. Blandt 20-24-årige har ikke-vestlige indvandrere altså en fertilitet, som er 50 pct. højere end for kvinder med dansk oprindelse.

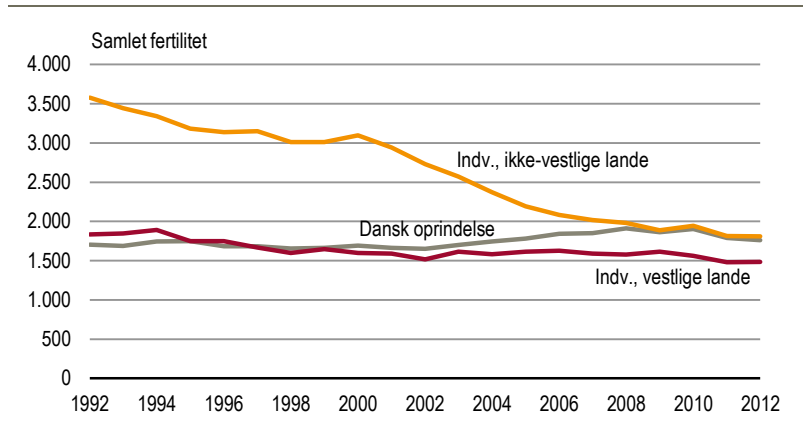
Kvinder fra Libanon får i gennemsnit 0,65 barn, når de er mellem 20 og 24 år

Der er også stor forskel mellem de enkelte ikke-vestlige oprindelseslande, og det bemærkes, at fertilitetskvoteinteren for 20-24-årige kvinder med oprindelse i Libanon er særligt høj, idet 1.000 kvinder i denne gruppe i gennemsnit får 130,3 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det svarer til, at en kvindelig indvandrer med libanesisk oprindelse i gennemsnit får 0,65 barn, mens hun er i alderen 20-24 år. Indvandrere med Libanon som oprindelsesland er hovedsageligt palæstinensiske flygtninge.

Stort fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet

De ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er faldet kraftigt i løbet af de seneste ti år. I 2002 var den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere således 2,732 mod 1,811 i 2012. Det svarer til et fald på 34 pct. Til sammenligning er den samlede fertilitet steget i løbet af de sidste ti år for personer med dansk oprindelse fra 1,653 til 1,760. Det store fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet kan hænge sammen med stramningerne på udlændingeområdet, som betyder, at langt færre ikke-vestlige kvindelige indvandrere kommer til Danmark på grund af familiesammenføring.

Figur 1.5 Samlet fertilitet – fordelt efter herkomst



1.6. Befolkningsfremskrivning

Antallet af ikke-vestlige indvandrere stiger med 41 pct. fra 2013 til 2050

Ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning vil antallet af ikke-vestlige indvandrere i befolkningen stige med 41 pct. fra 2013 til 2050, så der i 2050 vil være 376.000 ikke-vestlige indvandrere i Danmark mod 267.000 i dag. Den tilsvarende stigningstakt for vestlige indvandrere forventes at blive 45 pct.

Tabel 1.7

Befolkningsfremskrivning – fordelt efter herkomst

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
2013	188 983	267 403	20 473	123 815	5 001 954	5 602 628
2020	223 709	298 356	30 203	151 848	5 021 063	5 725 179
2030	246 388	332 563	48 766	191 084	5 104 533	5 923 334
2040	261 758	359 320	70 731	228 190	5 135 718	6 055 717
2050	274 040	376 041	96 404	264 928	5 124 396	6 135 809
	indeks, 2013 = 100					
2013	100	100	100	100	100	100
2020	118	112	148	123	100	102
2030	130	124	238	154	102	106
2040	139	134	345	184	103	108
2050	145	141	471	214	102	110

Anm.: Vestlige lande omfatter ikke Kroatien i denne tabel.

Antallet af vestlige efterkommere forventes at stige kraftigt

Det er imidlertid de to grupper af efterkommere, som vil vokse kraftigst. Antallet af vestlige efterkommere forventes at være 4,7 gange højere i 2050 sammenlignet med i dag, mens antallet af ikke-vestlige efterkommere vil være 2,1 gange højere end i dag. Trods den større stigningstakt for de vestlige efterkommere forventes der i 2050 at være knap tre gange så mange ikke-vestlige efterkommere som vestlige, da antallet af vestlige efterkommere i dag er væsentligt lavere.

Personer med dansk oprindelse udgør en mindre og mindre del af befolkningen

Samlet set forventes personer med dansk oprindelse at udgøre en mindre andel af den danske befolkning i fremtiden. Ved begyndelsen af 2013 havde 89 pct. af hele befolkningen dansk oprindelse. Denne andel forventes at falde gradvist til 84 pct. i 2050.

Tabel 1.8

Befolkningsfremskrivning – fordelt efter alder og herkomst

	2013	2020	2030	2040	2050
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,4	3,9	4,2	4,3	4,5
Indvandrere, ikke-vestlige lande	4,8	5,2	5,6	5,9	6,1
Efterkommere, vestlige lande	0,4	0,5	0,8	1,2	1,6
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,2	2,7	3,2	3,8	4,3
Dansk oprindelse	89,3	87,7	86,2	84,8	83,5
Under 17 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1,5	1,4	1,2	1,1	1,2
Efterkommere, vestlige lande	0,9	1,6	2,5	2,7	2,9
Efterkommere, ikke-vestlige lande	7,2	7,1	6,4	5,8	5,8
Dansk oprindelse	89,5	88,9	89,0	89,6	89,3
18-39 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	6,1	7,2	6,8	7,0	6,7
Indvandrere, ikke-vestlige lande	8,0	7,6	6,3	6,2	6,0
Efterkommere, vestlige lande	0,3	0,4	0,8	1,7	2,8
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,5	4,2	5,8	6,2	5,6
Dansk oprindelse	83,1	80,6	80,3	78,9	79,0
40-64 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,2	3,7	5,0	5,7	5,7
Indvandrere, ikke-vestlige lande	5,9	7,2	9,1	9,3	8,4
Efterkommere, vestlige lande	0,2	0,2	0,3	0,5	0,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,0	0,3	1,2	3,4	5,3
Dansk oprindelse	90,8	88,5	84,5	81,2	79,9
65 år og derover	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	2,5	2,7	2,7	2,9	3,5
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1,7	2,4	4,1	5,8	7,6
Efterkommere, vestlige lande	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7
Dansk oprindelse	95,6	94,8	93,0	91,0	88,0

Anm.: Vestlige lande indeholder ikke Kroatien i denne tabel.

Mange flere ikke-vestlige indvandrere over 65 år

Sammensætningen af befolkningen i de fire aldersgrupper 0-17 år, 18-39 år, 40-64 år og 65 år og derover udvikler sig forskelligt. Mens det i dag er 96 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år, som har dansk oprindelse, forventes den tilsvarende andel kun at være 88 pct. i 2050. Det er især de ikke-vestlige indvandrere, som vil udgøre en større og større andel af den ældre befolkning.

Indvandrere og efterkommere vil udgøre 20 pct. af de 40-64-årige i 2050

Det er også bemærkelsesværdigt, at personer med dansk oprindelse i 2050 kun forventes at udgøre 80 pct. af den meget erhvervsaktive aldersgruppe 40-64 år mod 91 pct. i dag. Hvis det nuværende beskæftigelsesniveau for aldersgruppen skal opretholdes, vil det derfor være nødvendigt, at der i de kommende år sker en stigning i indvandreres og efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser.

2. Arbejdsmarked

Sammenfatning

Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 53 pct. for mændene og 44 pct. for kvinderne i 2012 ligger de mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere fortsat klart under personer med dansk oprindelse, hvis beskæftigelsesfrekvenser i 2012 var 75 pct. for mændene og 72 pct. for kvinderne.

Blandt de ikke-vestlige efterkommere var 52,0 pct. af mændene og 52,7 pct. af kvinderne i beskæftigelse i 2012. Kvinder har altså en lidt højere beskæftigelse end mændene blandt de ikke-vestlige efterkommere. Også blandt de vestlige efterkommere har kvinder højest beskæftigelse, mens mænd har højere beskæftigelse end kvinder blandt både personer med dansk oprindelse og vestlige og ikke-vestlige indvandrere.

Forskellen på beskæftigelsesfrekvensen mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere er særlig stor blandt 50-59-årige. Kun 39 pct. af de 50-59-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere er beskæftigede mod 79 pct. af de 50-59-årige kvinder med dansk oprindelse.

Der er store forskelle mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Beskæftigelsen er meget lav blandt indvandrere fra Somalia, Irak og Libanon. Forskellene mellem mænd og kvinder er også meget store blandt indvandrere fra disse lande.

Indvandrere arbejder i højere grad i visse brancher end andre. Mandlige ikke-vestlige indvandrere er især overrepræsenterede i branchegruppen Hoteller og restauranter og underrepræsenterede i Bygge og anlæg. Blandt kvinderne er både vestlige og ikke-vestlige indvandrere især overrepræsenterede inden for Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service.

Blandt de ikke-vestlige indvandrere, der er beskæftigede som lønmodtagere, er kun 15 pct. i gruppen topledere og lønmodtagere på højeste niveau for både mænd og kvinder. De tilsvarende andele for mænd og kvinder med dansk oprindelse er 26 og 32 pct.

Det er lønmodtagere fra USA, Frankrig og Norge, som har flest topledere eller lønmodtagere på højeste niveau med andele på 51, 45 og 42 pct. Lavest ligger indvandrere fra Thailand, Filippinerne og Somalia med andele på 3, 6 og 7 pct.

Kvindelige ikke-vestlige indvandrere i alderen 25 til 64 år har en beskæftigelsesfrekvens, som ligger 30 procentpoint under niveauet for kvinder med dansk oprindelse. Ser man specifikt på kvinder, der har taget en erhvervsfaglig eller mellemlang videregående uddannelse i Danmark, er forskellen mellem de to grupper kun omkring 5 procentpoint.

2.1. Beskæftigelsesudvikling 1982-2012

Fald i beskæftigelsen fra 2008

Fra 1996 til 2008 steg beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere kraftigt. For mændene var der tale om en stigning fra 40 pct. til 63 pct. Den relative stigning var endnu større for kvinder, som i 2008 havde en beskæftigelsesfrekvens på 50 pct. mod 26 pct. i 1996. Siden 2008 er beskæftigelsen gået tilbage, hvilket kan tilskrives den økonomiske afmatning. Tilbagegangen er størst blandt mændene,

hvilket skyldes, at mænd i højere grad end kvinder arbejder i konjunkturfølsomme brancher.

Små ændringer i det seneste år

Hovedparten af tilbagegangen siden 2008 har fundet sted fra 2008 til 2010. I det seneste år har der været tale om svage stigninger i beskæftigelsen for mændene og svage fald for kvinderne.

Lav beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere

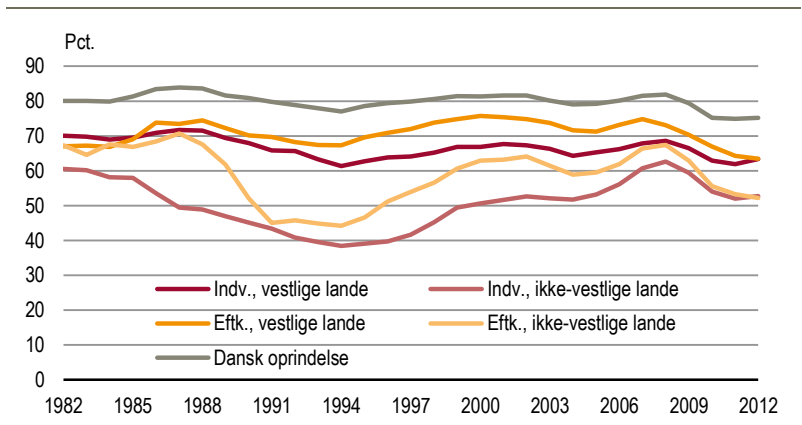
Selv om forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse er blevet indsnævret i løbet af de seneste 15 år, er beskæftigelsen fortsat klart lavere blandt de ikke-vestlige indvandrere. Forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse var i 2012 23 procentpoint blandt mændene og 29 procentpoint blandt kvinderne.

Seneste tal fra 1. januar 2012

Kilden til beskæftigelsestallene er den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), som opgør den socioøkonomiske status for hele befolkningen 1. januar i sidste uge af november måned året før. For de senest tilgængelige tal vedrører den socioøkonomiske status sidste uge af november 2011 for befolkningen 1. januar 2012.

Figur 2.1

Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige mænd



Udvikling i beskæftigelse siden 1982

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige mænd med dansk oprindelse har ikke ændret sig dramatisk siden 1982. Udsvingene i løbet af perioden kan i høj grad forklares ud fra konjunkturrelle forhold.

Vestlige indvandrere følger kurve for personer med dansk oprindelse

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige vestlige indvandrere ligger gennem hele perioden 10-15 procentpoint lavere end for mænd med dansk oprindelse. Kurven følger det samme bevægelsesmønster med stigninger i gode tider og fald i dårlige tider.

Ikke-vestlige indvandrere har ændret sig meget siden 1982 ...

Når man betragter kurven for ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvenser i perioden fra 1982 til 2012, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en gruppe, som har ændret sig meget siden 1981. Ikke mindst antalsmæssigt er ikke-vestlige indvandrere i

Danmark af større betydning i dag. Der var således mere end fem gange så mange ikke-vestlige indvandrere i 2012 som i 1982.

... både i antal og i sammensætning på oprindelseslande og opholdsgrundlag

De ikke-vestlige indvandreres sammensætning med hensyn til oprindelseslande har også været under konstant forandring gennem hele perioden. I begyndelsen af perioden var Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien de tre store ikke-vestlige oprindelseslande for indvandrere i Danmark. Siden er der også kommet mange indvandrere fra Libanon og Iran i 1980'erne, fra Somalia i 1990'erne, fra Bosnien-Hercegovina i 1995 og fra Afghanistan og Irak i det nye årtusinde. Indvandring fra lande som Tyrkiet og Pakistan er også fortsat gennem perioden, og ofte har der her været tale om familiesammenføringer.

Forklarer stort fald i beskæftigelse fra 1982 til 1996

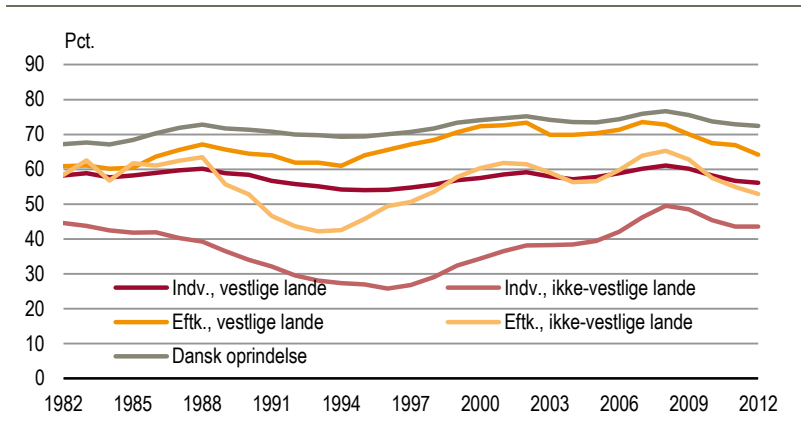
Det påvirker de ikke-vestlige indvandreres samlede beskæftigelsesfrekvens, hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 1982 og frem til 1996, hvor 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens faldt dramatisk, kan i høj grad forklares ud fra disse tre forhold. Gruppen af ikke-vestlige indvandrere voksede kraftigt i denne periode som følge af ny indvandring, hvilket betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt. Desuden var de nye indvandrere ofte flygtninge fra lande, der kulturelt og erhvervsmæssigt var meget anderledes end Danmark, mens indvandrere tidligere først og fremmest var kommet for at arbejde i Danmark.

Stor stigning i ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse siden 1997

I 1982 var der en forskel på 19 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere. Frem til 1996 steg denne forskel til 40 procentpoint. Fra 1996 og frem til 2008 steg ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse kraftigt, og forskellen blev indsnævret til 19 procentpoint. I de fire seneste år er forskellen blevet forøget igen og udgør nu 23 procentpoint.

Figur 2.2

Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige kvinder



Halvdelen af de kvindelige ikke-vestlige indvandrere er i beskæftigelse

Udviklingen for de kvindelige ikke-vestlige indvandrere minder meget om udviklingen for de mandlige ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinderne har efter et fald fra 1982 til 1996 været stigende fra 1997 til 2008. I 1996 havde de kvindelige ikke-vestlige indvandrere en beskæftigelsesfrekvens, som var 44 procentpoint lavere end for kvinder med dansk oprindelse. I 2012 var forskellen reduceret til 29 procentpoint.

De ikke-vestlige efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser har et forløb i perioden, der minder om forløbet for ikke-vestlige indvandrere. Det er dog værd at bemærke, at kønsforskellen her er meget lille.

De fleste ikke-vestlige efterkommere er under 30 år

De ikke-vestlige efterkommere er sammenlignet med de øvrige befolkningsgrupper meget unge. Langt hovedparten af de 16-64-årige er således under 30 år. Deres beskæftigelsesfrekvenser er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige med de andre grupper, da der er store forskelle i beskæftigelsen mellem personer på de forskellige alderstrin blandt de 16-64-årige.

Fald i beskæftigelse fra 2008 til 2012

Beskæftigelsesfrekvenserne er faldet for alle fem herkomstgrupper mellem 2008 og 2012. Faldet skyldes først og fremmest den økonomiske krise. Nedgangen i beskæftigelse har især ramt mændene, og det tyder på, at både ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er lidt hårdere ramt end mænd med dansk oprindelse, idet deres beskæftigelsesfrekvenser er faldet kraftigere end for personer med dansk oprindelse.

2.2. Beskæftigelse, alder og køn

Største kønsforskelle blandt ikke-vestlige indvandrere

Blandt 16-64-årige med dansk oprindelse var henholdsvis 75 pct. af mændene og 72 pct. af kvinderne i beskæftigelse. Blandt vestlige indvandrere var de tilsvarende tal 63 pct. for mænd og 56 pct. for kvinder. Det er blandt de ikke-vestlige indvandrere, at de største kønsforskelle i beskæftigelse findes. For ikke-vestlige indvandrere var 53 pct. af mændene i beskæftigelse mod 44 pct. af kvinderne.

Tabel 2.1

Arbejdsmarkedsstatus for 16-64-årige mænd. 2012

	Beskæftigede	Arbejdsløse	Uden for arbejdsstyrken	I alt
I alt	1 307 431	65 632	417 497	1 790 560
Indvandrere, vestlige lande	46 865	2 611	24 405	73 881
Indvandrere, ikke-vestlige lande	59 179	7 940	45 281	112 400
Efterkommere, vestlige lande	2 890	158	1 506	4 554
Efterkommere, ikke-vestlige lande ...	11 432	1 202	9 352	21 986
Dansk oprindelse	1 187 065	53 721	336 953	1 577 739

Tabel 2.2 Arbejdsmarkedsstatus for 16-64-årige kvinder. 2012

	Beskæftigede	Arbejdsløse	Uden for arbejdsstyrken	I alt
I alt	1 227 423	56 582	481 522	1 765 527
Indvandrere, vestlige lande	40 541	2 546	29 186	72 273
Indvandrere, ikke-vestlige lande	52 551	7 051	61 000	120 602
Efterkommere, vestlige lande	2 714	141	1 376	4 231
Efterkommere, ikke-vestlige lande	10 979	1 063	8 790	20 832
Dansk oprindelse	1 120 638	45 781	381 170	1 547 589

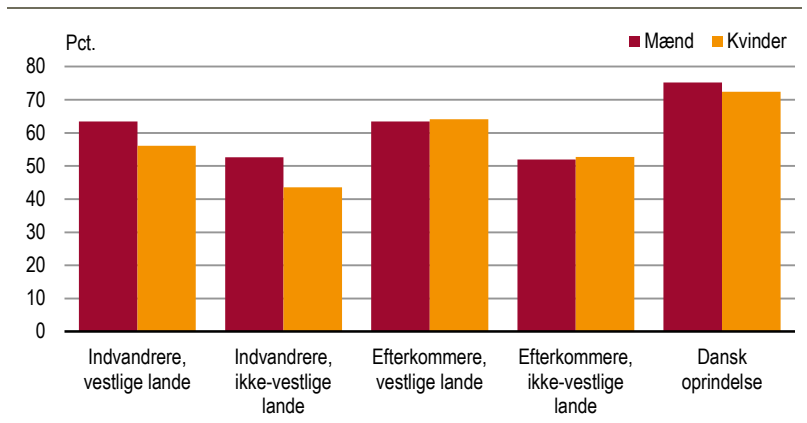
Mindst forskel blandt efterkommere

Det er efterkommere, som viser de allermindste kønsforskelle i beskæftigelse, og det gælder endda, at kvinderne har en lidt højere beskæftigelse end mændene blandt både vestlige og ikke-vestlige efterkommere. Resultatet er især bemærkelsesværdigt for de ikke-vestlige efterkommere, da kvindernes beskæftigelse er meget lavere end mændenes blandt de ikke-vestlige indvandrere.

16-24-årige udgør to tredjedele af de 16-64-årige ikke-vestlige efterkommere

I alt var 52,7 pct. af de kvindelige ikke-vestlige efterkommere beskæftigede mod 52,0 pct. af mændene, så reelt er kønsforskellen meget lille. Af hele gruppen af 16-64-årige udgør personer under 25 år to tredjedele af de ikke-vestlige efterkommere. Derfor påvirker beskæftigelsen for de 16-24-årige det samlede niveau kraftigt. Netop blandt de 16-24-årige er beskæftigelsen højere blandt kvinderne. Det er den ikke for de øvrige aldersgrupper.

Figur 2.3 Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige. 2012



Sammenhæng mellem alder og beskæftigelse

Uanset herkomst er der en naturlig sammenhæng mellem beskæftigelse og alder. Beskæftigelsesfrekvenserne er således lavere i de yngre og ældre aldersgrupper på grund af henholdsvis uddannelse og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Tabel 2.3 **Beskæftigelsesfrekvenser for mænd. 2012**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-årige	63	53	63	52	75
16-24-årige	36	42	42	45	55
25-29-årige	59	57	61	64	76
30-39-årige	74	62	75	69	85
40-49-årige	77	57	81	-	85
50-59-årige	71	46	78	-	81
60-64-årige	51	28	-	-	56

Anm.: Tallene er ikke angivet i de tilfælde, hvor der er under 200 personer i den pågældende befolkningsgruppe.

Lav beskæftigelse hos 50-59-årige ikke-vestlige indvandrere

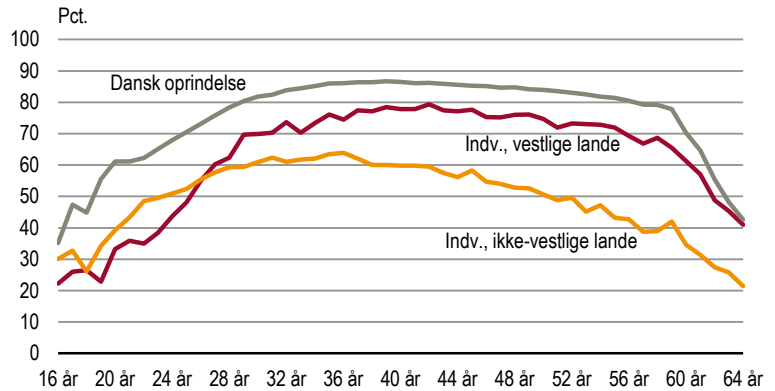
Det er dog værd at bemærke, at forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere viser en stigende tendens med alderen. For både mænd og kvinder er den størst for aldersgruppen 50-59 år, hvor mænd med dansk oprindelse har en beskæftigelsesfrekvens, som er 36 procentpoint højere end mandlige ikke-vestlige indvandreres. Hos kvinderne er forskellen 40 procentpoint.

Tabel 2.4 **Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder. 2012**

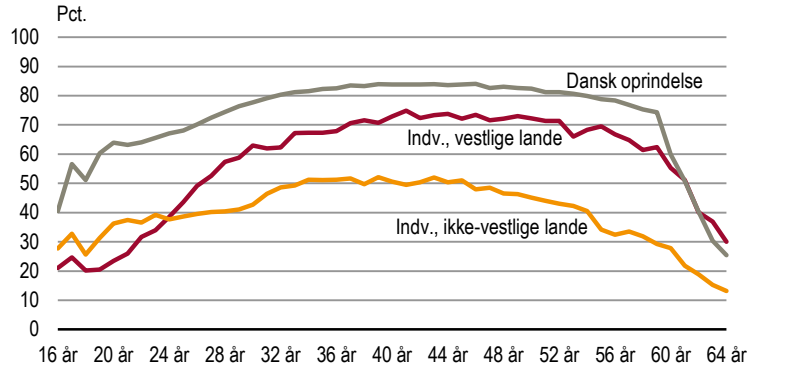
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-årige	56	44	64	53	72
16-24-årige	30	35	48	47	59
25-29-årige	52	40	64	61	72
30-39-årige	66	49	76	64	82
40-49-årige	73	49	78	-	84
50-59-årige	68	39	77	-	79
60-64-årige	43	20	-	-	41

Anm.: Tallene er ikke angivet i de tilfælde, hvor der er under 200 personer i den pågældende befolkningsgruppe.

Figur 2.4 **Beskæftigelsesfrekvenser for mænd på de enkelte alderstrin. 2012**



Figur 2.5 **Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder på de enkelte alderstrin. 2012**



2.3. Beskæftigelse og oprindelsesland

Oprindelseslande og beskæftigelse

Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er i virkeligheden meget sammensatte grupper, som dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Oprindelseslandet har stor betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark.

Store forskelle i beskæftigelse mellem de enkelte ikke-vestlige lande

Forskellene mellem de enkelte oprindelseslande er især bemærkelsesværdige blandt de ikke-vestlige lande. Indvandrere med oprindelse i Thailand, Ukraine, Vietnam, og Sri Lanka ligger i top med beskæftigelsesfrekvenser mellem 60 og 62 pct. Bunden udgøres af indvandrere med oprindelse i Irak, Libanon og Somalia, som har beskæftigelsesfrekvenser mellem 28 og 35 pct.

Tabel 2.5 **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige. 2012**

	Antal personer			Beskæftigelsesfrekvens		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	antal			pct.		
Indvandrere, vestlige lande	73 881	72 273	146 154	63	56	60
Heraf:						
Nederlandene	2 803	1 930	4 733	77	64	72
Polen	12 122	12 248	24 370	72	62	67
Storbritannien	6 730	3 147	9 877	70	59	66
Rumænien	5 087	4 344	9 431	70	60	66
Sverige	3 947	6 095	10 042	65	63	64
Litauen	3 339	3 403	6 742	66	60	63
Tyskland	9 916	9 728	19 644	64	58	61
Island	2 883	3 210	6 093	58	56	57
Norge	4 093	7 152	11 245	57	54	55
Italien	2 822	1 340	4 162	56	46	53
Frankrig	2 639	1 858	4 497	54	43	50
USA	3 276	3 206	6 482	51	40	45
Indvandrere, ikke-vestlige lande . .	112 400	120 602	233 002	53	44	48
Heraf:						
Thailand	1 085	7 624	8 709	55	63	62
Ukraine	2 999	2 827	5 826	68	56	62
Vietnam	3 813	4 317	8 130	64	58	61
Sri Lanka	3 155	3 121	6 276	65	55	60
Kina	3 265	4 681	7 946	59	54	56
Indien	3 090	2 031	5 121	63	43	55
Rusland	1 185	3 240	4 425	49	53	52
Tyrkiet	15 212	14 085	29 297	62	42	52
Bosnien-Hercegovina	7 930	7 766	15 696	51	48	50
Marokko	2 290	2 295	4 585	57	40	49
Iran	6 905	4 769	11 674	49	47	48
Pakistan	5 560	4 857	10 417	62	33	48
Jugoslavien ¹	4 593	4 551	9 144	52	43	48
Afghanistan	5 274	4 138	9 412	46	33	41
Filippinerne	1 053	7 733	8 786	60	38	40
Irak	10 396	8 332	18 728	40	27	35
Libanon	6 146	5 073	11 219	41	23	33
Somalia	4 777	4 157	8 934	31	26	28
Efterkommere, vestlige lande . . .	4 554	4 231	8 785	63	64	64
Efterkommere, ikke-vestlige lande	21 986	20 832	42 818	52	53	52
Personer med dansk oprindelse . .	1 577 739	1 547 589	3 125 328	75	72	74

Anm.: Landene i tabellen omfatter de 30 lande, som der 1. januar 2012 var flest 16-64-årige indvandrere fra i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Meget store kønsforskelle for Irak, Libanon og Somalia

Det er kendetegnende for indvandrere fra landene med de laveste beskæftigelsesfrekvenser, at kønsforskellene er meget store. Både for indvandrere fra Irak, Libanon og Somalia gælder det, at mænd har betydeligt højere beskæftigelsesfrekvenser end kvinder. Blandt mandlige indvandrere fra Libanon er der eksempelvis 41 pct. beskæftigede, mens den samme andel kun er 23 pct. for kvinderne.

Kvinder fra Thailand og Rusland har højere beskæftigelse end mænd

Også blandt indvandrere med oprindelse i Pakistan og Afghanistan er der store kønsforskelle i beskæftigelsesfrekvenserne. Blandt indvandrere fra Rusland og Thailand har kvinder højere beskæftigelsesfrekvens end mænd.

2.4. Selvstændige

Indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige

Beskæftigede indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse. Blandt alle beskæftigede med dansk oprindelse var det således kun 6,4 pct., der var selvstændige. For indvandrere med vestlig og ikke-vestlig oprindelse var de tilsvarende andele henholdsvis 7,0 og 9,8 pct.

Beskæftigelse som selvstændig mest udbredt blandt mænd

For alle typer af herkomst gælder det, at mænd i højere grad er selvstændige end kvinder. Selv om medarbejdende ægtefæller er talt med som selvstændige, udgjorde de selvstændiges andel kun 6,0 pct. af alle beskæftigede blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere var den tilsvarende andel 13,2 pct.

Tabel 2.6

Selvstændiges andel af beskæftigede for 16-64-årige. 2012

	Selvstændige	Lønmodtagere	Alle beskæftigede	Andel selvstændige
	antal			pct.
Indvandrere, vestlige lande	6 152	81 254	87 406	7,0
Mænd	3 676	43 189	46 865	7,8
Kvinder	2 476	38 065	40 541	6,1
Indvandrere, ikke-vestlige lande . .	10 974	100 756	111 730	9,8
Mænd	7 800	51 379	59 179	13,2
Kvinder	3 174	49 377	52 551	6,0
Dansk oprindelse	147 124	2 160 579	2 307 703	6,4
Mænd	100 272	1 086 793	1 187 065	8,4
Kvinder	46 852	1 073 786	1 120 638	4,2

Anm.: Selvstændige inkluderer medarbejdende ægtefæller.

Gælder også for personer med dansk oprindelse

Også for beskæftigede med dansk oprindelse er andelen af selvstændige dobbelt så høj for mænd som for kvinder. Kønsforskellen er noget mindre for indvandrere fra vestlige lande, idet andelen af selvstændige var 7,8 pct. blandt mændene og 6,1 pct. blandt kvinderne.

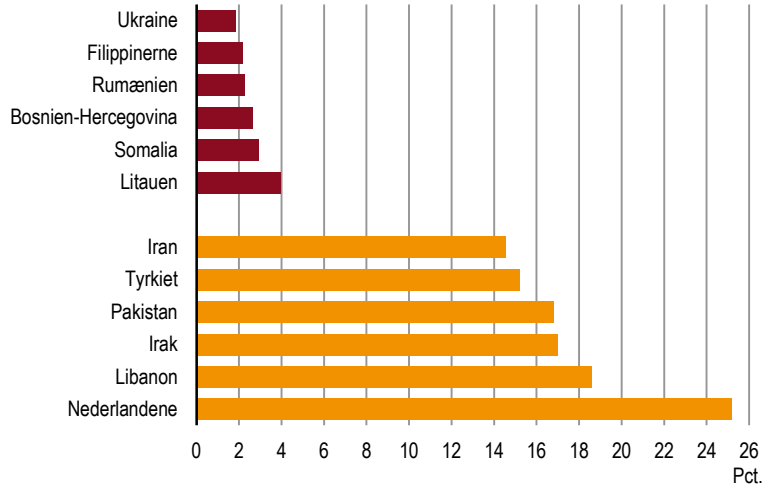
Især mange selvstændige blandt indvandrere fra Libanon, Irak og Pakistan ...

Andelen af selvstændige afhænger også af indvandrernes oprindelsesland. For indvandrere fra Ukraine, Filippinerne, Rumænien, Bosnien-Hercegovina og Somalia var under 3 pct. af alle beskæftigede selvstændige i 2012. Selvstændige udgjorde derimod 17 pct. af de beskæftigede indvandrere fra Pakistan og Irak og 19 pct. af de beskæftigede indvandrere med oprindelse i Libanon. Det er næsten tre gange så højt som for personer med dansk oprindelse.

... men indvandrere fra Nederlandene har den højeste andel selvstændige

Indvandrere fra Nederlandene er imidlertid klart den gruppe, som har den højeste andel selvstændige. Blandt beskæftigede indvandrere fra Nederlandene var hele 25 pct. selvstændige. De nederlandske indvandrere, der arbejder som selvstændige, er næsten alle sammen beskæftigede inden for landbrug.

Figur 2.6 **Selvstændige 16-64-årige indvanderes andel af samlet beskæftigelse. 2012**



Anm.: Figuren indeholder de seks lande med henholdsvis højeste og laveste andel selvstændige blandt indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. januar 2012 var flest 16-64-årige indvandrere.

2.5. Branche

36 hovedgrupper

I 36-brancheopdelingen er de 726 enkelte brancher blevet opdelt på 36 hovedgrupper. I sagens natur vil mange af disse hovedgrupper være meget sammensatte. Alligevel kan man få et indtryk af nogle basale forskelle mellem personer med dansk oprindelse og indvanderes beskæftigelse ved at bruge grupperingen.

Få mandlige indvandrere arbejder inden for bygge og anlæg

Bygge- og anlæg er en af de branchegrupper, hvor mænd med dansk oprindelse tydeligt er overrepræsenterede. Mens 11 pct. af alle mænd med dansk oprindelse arbejdede inden for denne branchegruppe, var andelen for vestlige og ikke-vestlige indvandrere henholdsvis 6 og 3 pct. *Offentlig administration, forsvar og politi* er en anden branchegruppe, som mænd med dansk oprindelse i højere grad arbejder inden for end indvandrere.

Mens mange arbejder inden for hoteller, restauranter og transport

Til gengæld er de mandlige ikke-vestlige indvandrere i højere grad end personer med dansk oprindelse beskæftigede inden for de tre branchegrupper *Hoteller og restauranter*, *Transport* samt *Rejsebu-reauser, rengøring og anden operationel service*. Fx arbejdede 15 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere i branchegruppen *Hoteller*

og restauranter, mens det kun gjaldt for 2 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Tabel 2.7 16-64-årige beskæftigede mænd – fordelt efter branche. 2012

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	46 865	59 179	1 187 065
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	7,3	3,4	3,2
Råstofindvinding	0,7	0,1	0,3
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	4,3	3,5	2,3
Tekstil- og læderindustri	0,2	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	1,0	0,7	1,2
Olieraffinaderier mv.	0,1	0,0	0,1
Kemisk industri	0,5	0,5	0,5
Medicinalindustri	0,7	0,5	0,6
Plast-, glas- og betonindustri	1,2	1,4	1,5
Metalindustri	2,6	2,0	2,3
Elektronikindustri	0,8	0,7	0,7
Fremst. af elektrisk udstyr	0,6	0,6	0,5
Maskinindustri	3,2	2,4	3,3
Transportmiddelindustri	0,5	0,4	0,4
Møbel og anden industri mv.	1,6	1,0	1,6
Energiforsyning	0,3	0,1	0,6
Vandforsyning og renovation	0,3	0,3	0,7
Bygge og anlæg	6,3	2,6	11,0
Handel	10,9	14,1	17,3
Transport	7,2	13,3	6,9
Hoteller og restauranter	6,6	14,8	2,2
Forlag, tv og radio	1,3	0,6	1,4
Telekommunikation	0,4	0,5	0,8
It- og informationstjenester	3,3	2,3	2,9
Finansiering og forsikring	1,6	1,0	3,2
Ejendomshandel og udlejning	1,1	0,9	1,8
Rådgivning mv.	3,3	1,7	4,0
Forskning og udvikling	1,6	0,7	0,6
Reklame og øvrige erhvervsservice	1,7	0,8	1,1
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	8,9	10,7	4,4
Offentlig administration, forsvar og politi	1,3	1,6	5,6
Undervisning	7,5	4,8	6,3
Sundhedsvæsen	3,2	2,8	2,2
Sociale institutioner	3,4	4,9	4,4
Kultur og fritid	2,0	1,3	1,6
Andre serviceydelse mv.	1,7	1,9	1,8
Uoplyst aktivitet	0,8	0,9	0,5

Mange ikke-vestlige kvindelige indvandrere arbejder i rengøringsbranchen

Hele 15 pct. af de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er beskæftigede, arbejder inden for branchegruppen *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service*. De tilsvarende andele er 13 pct. for kvindelige vestlige indvandrere og kun 4 pct. for kvinder med dansk oprindelse. Hovedårsagen til den store overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere i denne branchegruppe er, at rengøringsvirksomheder placeres her.

Tabel 2.8 16-64-årige beskæftigede kvinder – fordelt efter branche. 2012

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	40 541	52 551	1 120 638
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,5	1,7	0,8
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	2,3	2,3	1,6
Tekstil- og læderindustri	0,3	0,3	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,3	0,2	0,4
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,4	0,3	0,3
Medicinalindustri	1,1	0,7	0,8
Plast-, glas- og betonindustri	0,5	0,7	0,5
Metalindustri	0,4	0,4	0,5
Elektronikindustri	0,6	0,8	0,5
Fremst. af elektrisk udstyr	0,3	0,4	0,3
Maskinindustri	1,3	0,9	0,9
Transportmiddelindustri	0,1	0,1	0,1
Møbel og anden industri mv.	0,9	0,5	0,7
Energiforsyning	0,1	0,1	0,2
Vandforsyning og renovation	0,1	0,1	0,2
Bygge og anlæg	0,7	0,3	1,2
Handel	10,2	9,9	14,2
Transport	3,1	2,1	2,2
Hoteller og restauranter	6,3	7,8	3,2
Forlag, tv og radio	1,0	0,4	1,0
Telekommunikation	0,2	0,2	0,4
It- og informationstjenester	1,5	0,9	0,9
Finansiering og forsikring	1,9	1,3	3,4
Ejendomshandel og udlejning	1,0	0,9	1,1
Rådgivning mv.	2,9	1,5	3,2
Forskning og udvikling	1,3	0,7	0,6
Reklame og øvrige erhvervs-service	1,9	1,0	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	12,8	15,4	3,9
Offentlig administration, forsvar og politi	2,3	2,7	5,9
Undervisning	10,7	7,6	10,7
Sundhedsvæsen	9,5	8,0	11,4
Sociale institutioner	14,2	24,5	22,2
Kultur og fritid	2,2	1,1	1,9
Andre serviceydelser mv.	3,0	3,5	3,1
Uoplyst aktivitet	0,8	0,7	0,4

2.6. Topledere og lønmodtagere på højeste niveau

Opdeling af lønmodtagere efter færdighedsniveau

Lønmodtagerne kan opdeles efter færdighedsniveauer. De to højeste er topledere og lønmodtagere på højeste niveau. Gruppen af topledere omfatter ledelsesarbejde på øverste administrative plan i virksomheder og organisationer – uanset deres størrelse og arbejdets krav til færdighedsniveau. Arbejdet består i at beslutte, planlægge, styre mv.

*Lønmodtagere på
højeste niveau*

Gruppen af lønmodtagere på højeste niveau omfatter arbejde, der forudsætter højeste færdighedsniveau, og her klassificeres personer med fagbetegnelser som fx fysiker, aktuar, bygningsingeniør, arkitekt, læge, jordemoder, lærer, advokat, revisor, bibliotekar, journalist, skuespiller, musiker og præst.

Tabel 2.9 16-64-årige lønmodtagere – fordelt efter færdighedsniveau. 2012

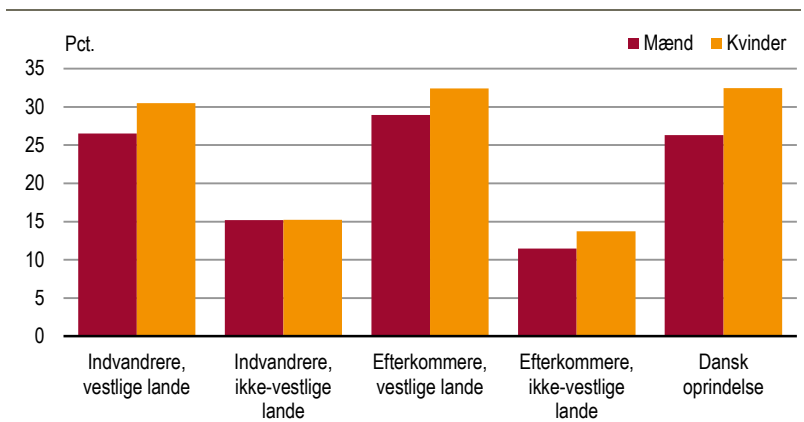
Færdighedsniveau	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
Mænd						
I alt	73 881	112 400	4 554	21 986	1 577 739	1 790 560
Selvstændige	3 676	7 800	224	806	100 272	112 778
Lønmodtagere i alt	43 189	51 379	2 666	10 626	1 086 793	1 194 653
Topledere	1 440	647	122	155	67 651	70 015
Lønmodtager på højeste niveau ..	10 013	7 155	650	1 064	218 261	237 143
Øvrige lønmodtagere	31 736	43 577	1 894	9 407	800 881	887 495
Ikke beskæftigede	27 016	53 221	1 664	10 554	390 674	483 129
Kvinder						
I alt	72 273	120 602	4 231	20 832	1 547 589	1 765 527
Selvstændige	2 476	3 174	112	223	46 852	52 837
Lønmodtagere i alt	38 065	49 377	2 602	10 756	1 073 786	1 174 586
Topledere	631	239	71	86	26 717	27 744
Lønmodtager på højeste niveau ..	10 972	7 284	773	1 389	322 099	342 517
Øvrige lønmodtagere	26 462	41 854	1 758	9 281	724 970	804 325
Ikke beskæftigede	31 732	68 051	1 517	9 853	426 951	538 104

*Topledere er
en lille gruppe*

Toplederne er en lille gruppe. I 2012 udgjorde de blot 6 pct. af alle mandlige lønmodtagere og 2 pct. af de kvindelige. Lønmodtagerne på højeste niveau er en mere omfattende gruppe, og deres andel af de mandlige og kvindelige lønmodtagere var 20 pct. og 29 pct.

Figur 2.7

16-64-årige lønmodtagere, der er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. 2012



Topledere og lønmodtagere på højeste niveau slås sammen

Få ikke-vestlige indvandrere, der er lønmodtagere, er i denne gruppe

Som en indikator for færdighedsniveauet for lønmodtagere er de to grupper lønmodtagere på højeste niveau og topledere slået sammen. Det fremgår, at der er store forskelle mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere i denne samlede gruppe.

Blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande er det kun 15 pct., som er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. Andelen er den samme blandt mænd og kvinder. For mænd og kvinder med dansk oprindelse er andelen 26 og 32 pct., og niveauet er omtrent det samme for vestlige indvandrere og efterkommere. De ikke-vestlige efterkommere ligger endnu lavere end de ikke-vestlige indvandrere, men her skal man være opmærksom på, at de ikke-vestlige efterkommere er meget unge. De er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige med de øvrige grupper.

Tabel 2.10 Lønmodtagere, der er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. 16-64-årige indvandrere. 2012

	Alle lønmodtagere			Andel, der er topledere eller lønmodtager på højeste niveau		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	antal			pct.		
USA	1 501	1 172	2 673	50	52	51
Frankrig	1 320	739	2 059	43	48	45
Norge	2 086	3 592	5 678	44	41	42
Sverige	2 324	3 646	5 970	40	39	39
Indien	1 815	820	2 635	42	33	39
Italien	1 411	590	2 001	35	46	38
Tyskland	5 835	5 255	11 090	37	39	38
Storbritannien	4 223	1 662	5 885	36	37	37
Nederlandene	1 586	963	2 549	37	33	36
Iran	2 842	1 981	4 823	33	35	33
Rusland	560	1 639	2 199	41	29	32
Island	1 527	1 667	3 194	28	32	30
Kina	1 722	2 303	4 025	33	23	27
Libanon	1 986	1 018	3 004	17	24	19
Bosnien-Hercegovina ..	3 879	3 695	7 574	13	20	17
Irak	3 286	2 078	5 364	14	17	15
Pakistan	2 715	1 446	4 161	12	14	13
Polen	8 324	7 272	15 596	9	16	12
Vietnam	2 136	2 177	4 313	12	10	11
Marokko	1 159	885	2 044	10	11	11
Litauen	2 111	1 972	4 083	7	15	11
Rumænien	3 494	2 561	6 055	6	14	10
Tyrkiet	7 309	5 607	12 916	8	11	9
Sri Lanka	1 846	1 643	3 489	8	11	9
Afghanistan	2 109	1 312	3 421	9	11	9
Jugoslavien ¹	2 057	1 894	3 951	8	11	9
Ukraine	2 029	1 533	3 562	6	13	9
Somalia	1 410	1 060	2 470	7	6	7
Filippineme	612	2 869	3 481	8	6	6
Thailand	571	4 374	4 945	5	2	3

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der var flest indvandrere 1. januar 2012.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Samtidig har de generelt lavere beskæftigelse

Udover deres generelt lavere beskæftigelse har ikke-vestlige indvandrere, der er beskæftigede, i mindre grad beskæftigelse som topledere eller lønmodtagere på højeste niveau.

Halvdelen af lønmodtagerne fra USA arbejder som topledere eller på højeste niveau

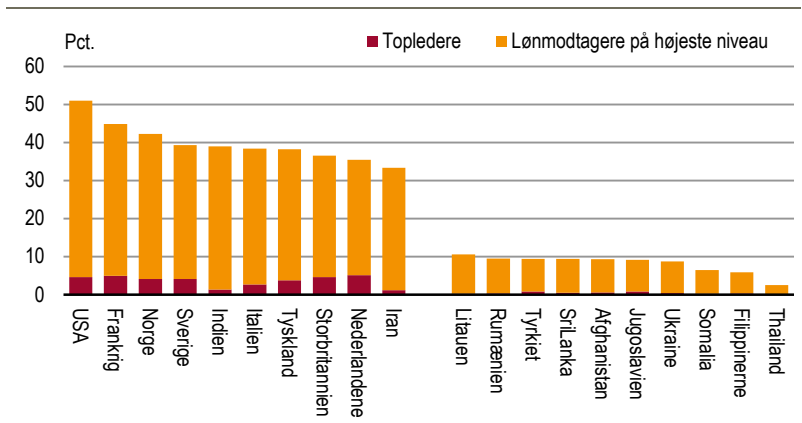
I tabel 2.10 er vist andelen af lønmodtagere, der er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau blandt lønmodtagere fra de 30 oprindelseslande, hvorfra der var flest indvandrere 1. januar 2012. Der er meget store forskelle mellem landene. I top finder vi indvandrere fra USA, hvor hele 51 pct. af lønmodtagerne er enten topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. Herefter følger Frankrig med 45 pct. og Norge med 42 pct. Generelt er de højest placerede lande vestlige, men det bemærkes, at også Indien, Iran, Rusland og Kina er relativt højt placeret. Indien ligger faktisk femtehøjest med en andel på 39 pct.

Og meget få blandt indvandrere fra Thailand, Filippinerne og Somalia

I bunden finder vi Thailand, Filippinerne og Somalia med 3 pct., 6 pct. og 7 pct. Der er i alt otte af de 30 lande, der har andele på under 10 pct. Thailands placering helt i bund er bemærkelsesværdig, da Thailand også er det land blandt de 30, der har den højeste beskæftigelsesfrekvens. Det er vist i afsnit 2.3. Relativt mange thailandske indvandrere er altså beskæftigede men meget få på højt niveau.

Figur 2.8

Lønmodtagere, der er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau. 16-64-årige indvandrere. 2012



Anm.: Figuren indeholder de ti lande med henholdsvis højeste og laveste andel.

Toplederens andel af gruppen mindre for ikke-vestlige indvandrere

Toplederne udgør en lille gruppe for alle landene, men andelen er mindre for de ikke-vestlige lande. For indvandrere fra Indien, Iran, Rusland og Kina, som er de højest placerede ikke-vestlige lande, er under 1,5 pct. af lønmodtagerne topledere. Andelen ligger mellem 3,8 og 5,1 pct. for indvandrere fra USA, Frankrig, Norge, Sverige, Tyskland, Storbritannien og Nederlandene.

2.7. Uddannelse og beskæftigelse

Fokus på 25-64-årige med dansk uddannelse

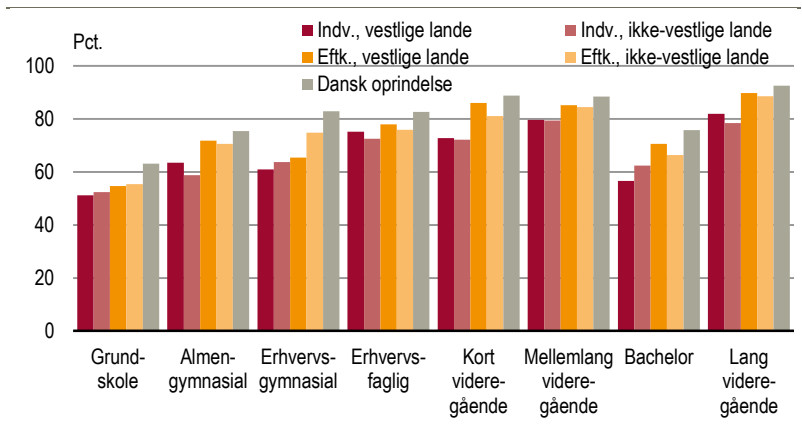
I dette afsnit er fokus rettet mod de 25-64-årige, som har afsluttet en dansk uddannelse. Hovedformålet er at vurdere, om der er væsentlige forskelle i beskæftigelsesomfang mellem personer fra de forskellige herkomstgrupper, der har afsluttet en uddannelse på samme niveau.

Langt de fleste indvandrere har ingen dansk uddannelse

I første omgang er det vigtigt at præcisere, at de fleste indvandrere ikke har afsluttet nogen dansk uddannelse. Det er beskrevet nærmere i kapitlet om uddannelse. De forskellige uddannelsesgrupper er derfor relativt små for indvandrerne sammenlignet med personer med dansk oprindelse.

Figur 2.9

Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige mænd – fordelt efter uddannelsesniveau. 2012



Samlet set har mandlige ikke-vestlige indvandrere lav beskæftigelse

Blandt alle 25-64-årige var 80 pct. af mændene med dansk oprindelse i beskæftigelse. Det er klart højere end for nogen af de øvrige grupper. Det er dog først og fremmest de mandlige ikke-vestlige indvandrere, som ligger langt efter med en beskæftigelsesfrekvens på 54 pct.

Forskelle klart mindre på de enkelte uddannelsesniveauer

Ser man i stedet på de enkelte uddannelsesniveauer bliver forskellene tydeligt mindre. For alle herkomstgrupperne kan man se en tendens mod højere beskæftigelse for stigende uddannelsesniveauer. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere med en erhvervsfaglig uddannelse var der fx 73 pct. i beskæftigelse. Den tilsvarende andel for mænd med dansk oprindelse er med 78 pct. ikke meget højere.

Højest beskæftigelse blandt personer med mellemlange og lange videregående uddannelser

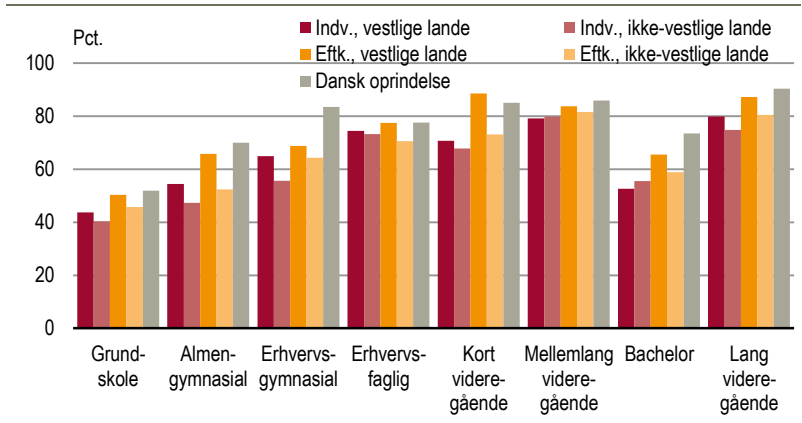
Det er personer med mellemlange og lange videregående uddannelser, som har de højeste beskæftigelsesfrekvenser. På disse uddannelsesniveauer er forskellene i beskæftigelse forholdsvis beskedne mellem herkomstgrupperne, men det er dog fortsat sådan, at personer med dansk oprindelse har den højeste beskæftigelse.

Men stadig relativt stor forskel mellem mænd med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere

Blandt mænd med lange videregående uddannelser var 93 pct. med dansk oprindelse i beskæftigelse. For vestlige og ikke-vestlige indvandrere var andelen 82 og 78 pct., mens de vestlige og ikke-vestlige efterkommere lå meget tæt på mænd med dansk oprindelse med beskæftigelsesfrekvenser på 90 og 89 pct. Beskæftigelsesfrekvensen på 78 pct. for de mandlige ikke-vestlige indvandrere er fortsat høj sammenlignet med ikke-vestlige indvandrere generelt, men med en forskel på 15 procentpoint er den lav, når den sammenlignes med personer med dansk oprindelse på samme uddannelsesniveau

Figur 2.10

Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige kvinder – fordelt efter uddannelsesniveau. 2012



Samlet set har kvindelige ikke-vestlige indvandrere meget lav beskæftigelse

Mønsteret er det samme blandt kvinderne. Samlet set er der meget store beskæftigelsesforskelle mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere. Mens 75 pct. af de 25-64-årige kvinder med dansk oprindelse er i beskæftigelse, gælder det kun 45 pct. af de ikke-vestlige indvandrere.

Men forskelle er små på de enkelte uddannelsesniveauer

Forskellene reduceres imidlertid kraftigt, når man ser på personer med samme uddannelsesniveau ud over grundskolen og det gymnasiale niveau. Især for kvinder med erhvervsfaglige eller mellemlange videregående uddannelser er der små forskelle i beskæftigelsesniveauet mellem herkomstgrupperne. Kvindelige ikke-vestlige indvandrere ligger kun omkring 5 procentpoint under niveauet for kvinder med dansk oprindelse for disse to uddannelsesgrupper.

De mange med uoplyst uddannelse har lav beskæftigelse og trækker samlet niveau ned

Det er kun omkring 1 pct. af de 25-64-årige med dansk oprindelse, som står med uoplyst uddannelse. For vestlige og ikke-vestlige indvandrere drejer det sig om 73 og 70 pct. Gruppen af personer med uoplyst uddannelse fylder derfor meget i det samlede billede for indvandrerne. For de ikke-vestlige indvandrere, som har meget lav beskæftigelse for personer med uoplyst uddannelse, har det den konsekvens, at gruppens samlede beskæftigelsesniveau derfor også bliver meget lavt.

*Indvandrere med
danske uddannelser
har andre
karakteristika*

At afslutte en dansk uddannelse giver tilsyneladende bedre beskæftigelsesmuligheder. Samtidig er det også sådan, at indvandrere, der har afsluttet en dansk uddannelse, typisk også er indvandrere, som har været i Danmark relativt længe. Der er altså andre faktorer end blot den gennemførte uddannelse, som kan have en positiv effekt på beskæftigelsesniveauet.

3. Uddannelse

Sammenfatning

Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere var der i 2012 45 pct. af mændene og 60 pct. af kvinderne, som havde afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 72 og 79 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om en stor stigning siden 2004, hvor andelen kun var 44 pct.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Fra omkring 25-års alderen sker der imidlertid en kraftig stigning i uddannelsesniveaet for kvinder med dansk oprindelse, mens det stagnerer for de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

I 2012 var andelen af 22-årige under uddannelse 47 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 58 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Der er tale om andele, der ligger 4 og 5 procentpoint under de tilsvarende niveauer for personer med dansk oprindelse. Forskellen er øget i det seneste år.

Blandt de 20-24-årige er andelen, som er under uddannelse eller i beskæftigelse, 83 pct. for mænd med dansk oprindelse og 84 pct. for kvinderne. Det er høje andele sammenlignet med de fleste grupper af efterkommere. Blandt mændene har efterkommere med oprindelse i Sri Lanka dog en højere andel, mens det blandt kvinderne gælder både efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, Vietnam og Iran.

Blandt de fire gymnasiale uddannelser er frafaldene lavest for stx – studentereksamen. Hf, hhx og htx har frafaldsprocenter, der i mange tilfælde er omkring dobbelt så høje som for stx. Det er personer med dansk oprindelse, som har de laveste frafald med undtagelse af mænd på hf og kvinder på htx, hvor de ikke-vestlige efterkommere ligger lavest. Frafaldene er særligt høje blandt ikke-vestlige indvandrere på hhx med næsten en tredjedel frafaldne.

Blandt alle, der påbegyndte en erhvervskompetencegivende uddannelse i perioden 2005-2008 var frafaldene højest blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Især mændene havde høje samlede frafald på 48 pct. for indvandrerne og 51 pct. for efterkommerne. Andelen for mænd med dansk oprindelse var 32 pct. Forskellen drives blandt andet af, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er overrepræsenterede på de erhvervsfaglige grundforløb, hvor frafaldene er høje. Men også for de videregående uddannelser har mandlige indvandrere og efterkommere højere frafald.

Blandt kvinderne er forskellene i frafald mindre, og de samlede frafaldsniveauer ligger også lavere. For kvinder med dansk oprindelse var det samlede frafald 28 pct. mod 32 pct. og 34 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Efterkommeres frafald ligger også højt blandt kvinderne på grund af deres overrepræsentation på de erhvervsfaglige grundforløb, hvor frafaldene er høje. For personer, der startede på mellemlange eller lange videregående uddannelser, ligger de samlede frafaldsprocenter for kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere på samme niveau.

3.1. Højeste fuldførte uddannelse

Alle 16-64-årige

To ud af tre indvandrere har ikke afsluttet en uddannelse i Danmark

Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark. Det er derfor meget vanskeligt at lave meningsfulde sammenligninger mellem uddannelsesniveau hos indvandrere og personer med dansk oprindelse. Der er i denne sammenhæng ikke den store forskel mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Blandt de 16-64-årige mænd er der 79 pct. af de vestlige og 62 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som ikke har taget nogen uddannelse i Danmark. De tilsvarende andele er for kvinderne 69 pct. for vestlige indvandrere og 65 pct. for de ikke-vestlige. Til sammenligning er der kun 1 pct. med uoplyst uddannelse blandt personer med dansk oprindelse.

Kun danske uddannelser indgår i dette kapitel

Fundamentet for uddannelsesstatistik i Danmark er indberetninger med cpr-nummer fra alle danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark, og de er derfor dårligt dækket af den almindelige uddannelsesstatistik.

Det er kun uddannelser taget i Danmark, som indgår i dette kapitels tabeller og figurer. Indvandrere, der eventuelt har taget en uddannelse i udlandet og ikke nogen i Danmark, vil således stå med uoplyst uddannelsesniveau.

Tabel 3.1

Højeste fuldførte uddannelse for 16-64-årige mænd. 2013

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	78 472	114 064	4 616	24 265	1 569 053
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	4	17	29	62	29
Almengymnasial	1	2	12	11	6
Erhvervsgymnasial	0	1	4	6	3
Erhvervsfaglig	4	8	17	10	37
Kort videregående	2	2	4	2	5
Mellemlang videregående	3	3	7	2	9
Bachelor	1	1	3	2	2
Lang videregående	5	4	10	2	8
Uoplyst	79	62	13	2	1

Hver ottende af de mandlige vestlige efterkommere har uoplyst uddannelse

Efterkommere er født i Danmark. Alligevel er der blandt mændene henholdsvis 13 pct. af de vestlige og 2 pct. af de ikke-vestlige efterkommere i alderen 16-64 år, som ikke har afsluttet en uddannelse i Danmark. Blandt kvinderne er de tilsvarende andele 10 pct. for vestlige efterkommere og 2 pct. for ikke-vestlige. Den forholdsvis høje andel med uoplyst uddannelse blandt vestlige efterkommere kan

skyldes, at de i højere grad end de ikke-vestlige tager en uddannelse i forældrenes oprindelsesland.

Tabel 3.2 Højeste fuldførte uddannelse for 16-64-årige kvinder. 2013

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	75 944	123 228	4 264	23 014	1 538 718
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	4	11	27	50	26
Almengymnasial	1	3	14	17	8
Erhvervsgymnasial	0	1	3	4	2
Erhvervsfaglig	7	11	15	12	30
Kort videregående	2	2	3	2	4
Mellemlang videregående	7	4	12	6	19
Bachelor	3	1	5	3	3
Lang videregående	7	3	11	3	8
Uoplyst uddannelse	69	65	10	2	1

30-årige ikke-vestlige efterkommere

Fokus på 30-årige

I dette afsnit fokuseres på de 30-årige. De har en alder, hvor langt hovedparten har afsluttet deres uddannelser. Samtidig er det af hensyn til efterkommernes skæve aldersfordeling hensigtsmæssigt kun at betragte et enkelt alderstrin, når man ønsker at sammenligne dem med personer med dansk oprindelse.

39 pct. af de mandlige ikke-vestlige efterkommere har kun grundskole

Alle efterkommere er pr. definition født i Danmark. Alligevel er der forholdsvis store forskelle mellem 30-årige ikke-vestlige efterkommere og 30-årige med dansk oprindelse, hvad angår sammensætningen på uddannelsesniveau. Blandt de ikke-vestlige mandlige efterkommere er der således 39 pct., som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen. Den tilsvarende andel blandt 30-årige mænd med dansk oprindelse er 19 pct.

Andelen er 24 pct. blandt kvinderne

Også blandt kvinderne er der stor forskel mellem kvindelige ikke-vestlige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse, idet 24 pct. af efterkommerne kun har afsluttet en grundskoleuddannelse mod 14 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 3.3 30-årige – fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. 2013

Højeste fuldførte uddannelse	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	527	531	25 358	24 493
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Grundskole	39	24	19	14
Almengymnasial	6	7	5	5
Erhvervsgymnasial	5	4	3	2
Erhvervsfaglig	23	24	39	29
Kort videregående	4	5	6	5
Mellemlang videregående	6	16	10	24
Bachelor	2	2	4	4
Lang videregående	8	12	13	17
Uoplyst uddannelse	5	5	1	1

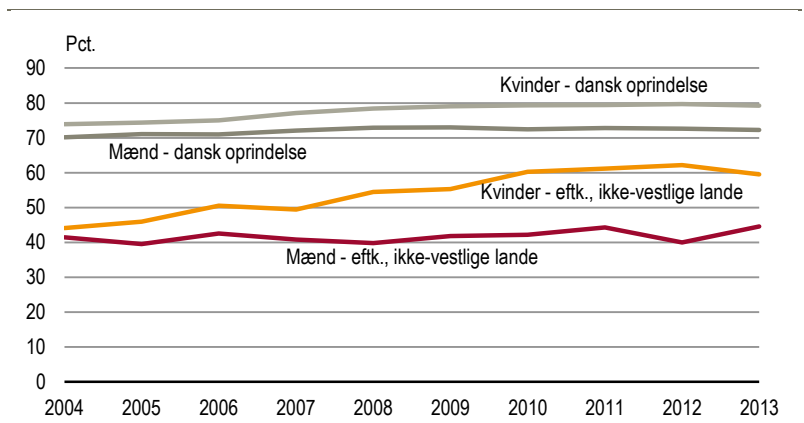
Kønsskel i uddannelse større for ikke-vestlige efterkommere

I virkeligheden er det mest bemærkelsesværdige resultat imidlertid den store forskel mellem mandlige og kvindelige efterkommere. I alt er der 60 pct. af de 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. For mændene er det kun 45 pct. Også blandt personer med dansk oprindelse har flere kvinder end mænd uddannet sig, men her er forskellen betydeligt mindre. Med erhvervskompetencegivende uddannelser forstås uddannelser ud over grundskole- og gymnasieniveauet.

Stigning i 30-årige kvinders uddannelsesniveau siden 2004

Siden 2004 er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse steget fra 44 til 60 pct. blandt 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere. For de mandlige ikke-vestlige efterkommere er det nuværende niveau på 45 pct. det højeste i perioden. Stigningen har dog ikke været særlig markant for mændene, og niveauet i 2013 ligger kun 4 procentpoint højere end i 2004. Stigningen i ikke-vestlige efterkommeres uddannelsesniveau er altså et fænomen, der først og fremmest gør sig gældende blandt kvinderne.

Figur 3.1 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse



15 gange så
mange 30-årige
efterkommere i
2013 som i 2003

Det er svært at gå længere tilbage end 2004, når man søger uddannelsesoplysninger om 30-årige ikke-vestlige efterkommere. Det skyldes simpelthen, at gruppen er for lille. Fx var der i 2003 kun 273 ikke-vestlige efterkommere, der var 30 år. I 2013 var antallet 1.058. I løbet af de kommende ti år vil gruppen af 30-årige ikke-vestlige efterkommere blive mere end tredoblet.

Tabel 3.4 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse – fordelt efter uddannelsesniveau. 2013

Uddannelsesniveau	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig	51	41	54	36
Kort videregående	10	8	8	7
Mellemlang videregående	14	27	14	31
Bachelor	6	4	5	6
Lang videregående	19	20	18	21

Færre kvindelige
efterkommere har
taget mellemlang
videregående
uddannelse

Blandt de 30-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, er der en lidt større andel mænd med dansk oprindelse, som har en erhvervsfaglig uddannelse sammenlignet med de mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinderne har flere med dansk oprindelse taget en mellemlang eller lang videregående uddannelse sammenlignet med de kvindelige ikke-vestlige efterkommere, som derimod har højere andele med erhvervsfaglige uddannelser.

Højeste fuldførte uddannelse for 20-30-årige

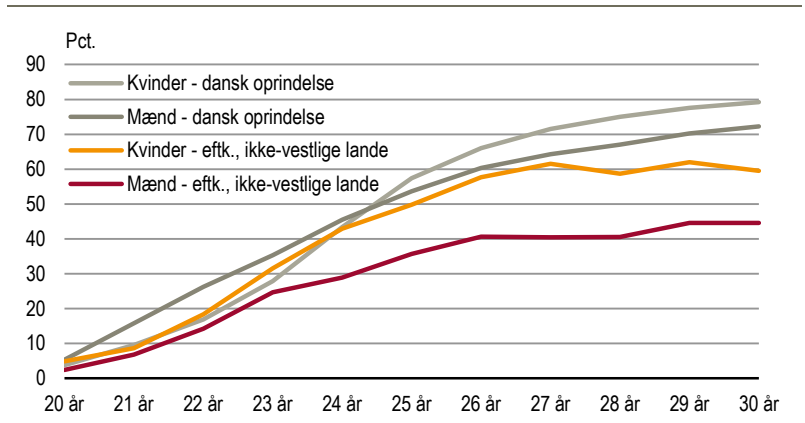
Uddannelsesniveau
for enkelte alderstrin

Der er naturligvis mange, som afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse længe før de bliver 30 år. I figur 3.2 vises andelen med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle enkelte trin fra 20 til 30 år for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.

Mandlige
ikke-vestlige
efterkommere skiller
sig negativt ud

Det er usædvanligt, at personer i begyndelsen af 20'erne har afsluttet en uddannelse ud over det gymnasiale niveau, men kurven stiger for alle grupperne fra alderstrin til alderstrin. Man bemærker, at de mandlige ikke-vestlige efterkommere hurtigt skiller sig negativt ud, mens mænd med dansk oprindelse har den højeste andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 20 til 24 år.

Figur 3.2 **Personer med erhvervskompetencegivende uddannelse. 2013**



Fra 25 år stiger uddannelsesniveaet kraftigt for kvinder med dansk oprindelse

Blandt kvinderne følges efterkommere og kvinder med dansk oprindelse ad fra 20 til 24 år. Herefter sker der et tydeligt skift, og kvinder med dansk oprindelse bliver den gruppe, som har den højeste andel med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 25 til 30 år. Samtidig øges afstanden til de kvindelige ikke-vestlige efterkommere fra alderstrin til alderstrin. For de 23-årige kvinder er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 28 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 32 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 79 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 60 pct. for kvindelige ikke-vestlige efterkommere – en forskel på 19 procentpoint.

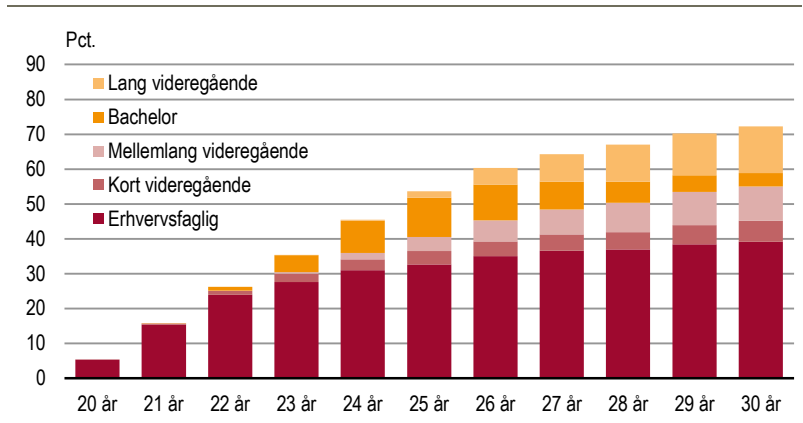
Enkelte alderstrin repræsenterer forskellige generationer

Man skal naturligvis være opmærksom på, at det er forskellige generationer, man ser på, når man betragter aldersopdelte tal for 2013. Det behøver ikke være sådan, at de 23-årige ikke-vestlige efterkommere i dag har lige så stor afstand til kvinder med dansk oprindelse, som 30-årige har i dag, når de selv er 30 år. Om det bliver tilfældet vil tiden vise.

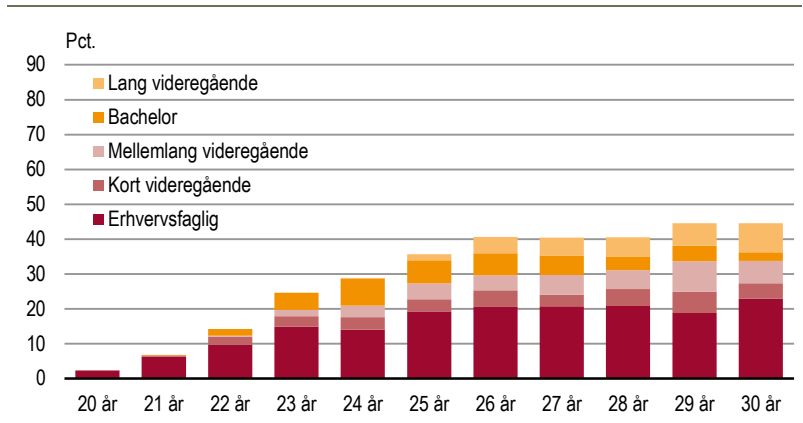
Sammensætning på uddannelsesniveau

I figur 3.3 til 3.6 er også vist sammensætningen på uddannelsesniveau for personer med erhvervskompetencegivende uddannelser. For de yngste alderstrin er erhvervsfaglige uddannelser dominerende for alle grupper. Det er der naturligvis ikke noget overraskende i, da det reelt er den eneste type uddannelse, man kan nå at have afsluttet som 20-21-årig.

Figur 3.3 **Mænd med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2013**



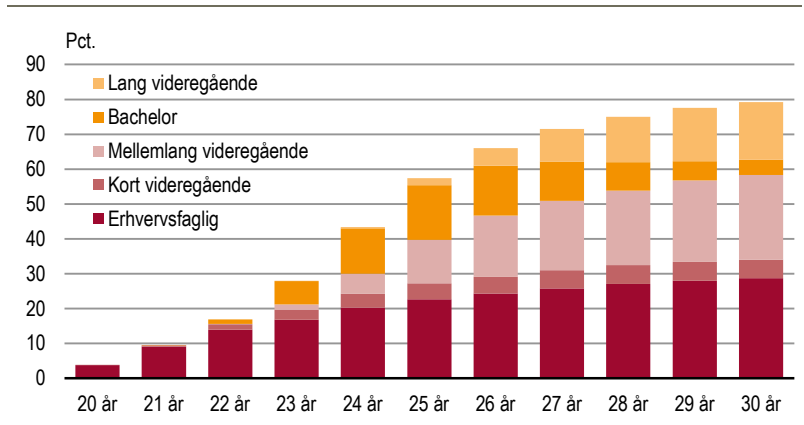
Figur 3.4 **Mandlige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2013**



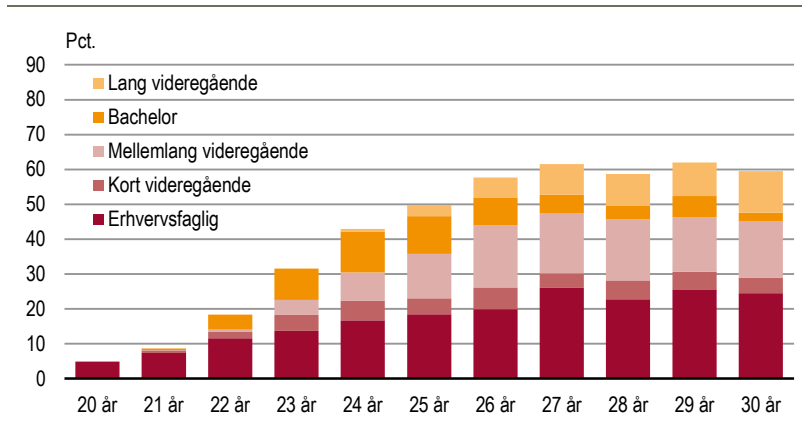
Færre mandlige ikke-vestlige efterkommere får erhvervsfaglige uddannelser

En sammenligning af mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere viser, at hovedforklaringen på den store samlede forskel er, at mandlige efterkommere i langt mindre grad afslutter erhvervsfaglige uddannelser. Allerede blandt 22-årige er der 24 pct. mænd med dansk oprindelse, som har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, mens den tilsvarende andel kun er 10 pct. blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere. Mænd med dansk oprindelse har også højere andele med afsluttede mellemlange og lange videregående uddannelser, men forskellene er her mindre.

Figur 3.5 **Kvinder med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2013**



Figur 3.6 **Kvindelige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2013**



For kvinderne er der stor lighed i andelen med erhvervsfaglige uddannelser

Blandt kvinderne er forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere betydeligt mindre end hos mændene. Der er dog fortsat klare forskelle, som stiger med alderen. Mens hovedforklaringen til den store forskel blandt mændene var lavere andele med erhvervsfaglige uddannelser blandt ikke-vestlige efterkommere, er det lige omvendt hos kvinderne. Her er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser forholdsvis tæt på hinanden for alle alderstrin. Blandt de 30-årige er andelen fx 29 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 27 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Derimod har kvindelige ikke-vestlige efterkommere lavere andele med videregående uddannelser, og forskellen øges fra alderstrin til alderstrin.

Derimod tager færre ikke-vestlige efterkommere videregående uddannelser

For kvinder med dansk oprindelse stiger andelen, som har afsluttet en bachelor, en mellemlang eller lang videregående uddannelse, kraftigt fra 25-års alderen, mens stigningen er langt mere afdæmpet for de ikke-vestlige efterkommere. Blandt 25-årige har 30 pct. af kvinderne med dansk oprindelse afsluttet en bachelor, mellemlang eller lang videregående uddannelse, mens det gælder 27 pct. af de 25-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 45 og 31 pct.

Forskelle manifesterer sig først sidst i 20'erne

Frem til og med 24-års alderen ser det ud som om ikke-vestlige efterkommere tager uddannelser i samme omfang som kvinder med dansk oprindelse. Det skyldes, at de først og fremmest afslutter erhvervsfaglige uddannelser, som de også begynder tidligt på og afslutter hurtigt. Kvinder med dansk oprindelse tager derimod i højere grad videregående uddannelser, som de både begynder på og afslutter senere. Det manifesterer sig på alderstrinene sidst i 20'erne, hvor forskellen i uddannelsesniveau mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere for alvor øges.

3.2. Under uddannelse

Unge med dansk oprindelse oftere i gang med uddannelse end indvandrere

Unge med dansk oprindelse er oftere i gang med en uddannelse end unge indvandrere. Blandt 20-29-årige mænd med dansk oprindelse er 39 pct. under uddannelse, mens den tilsvarende andel er 25 pct. for både vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Der er en større andel efterkommere end indvandrere, som er i gang med en uddannelse. Blandt de 20-29-årige vestlige efterkommere er andelen endda højere end blandt 20-29-årige med dansk oprindelse. Vestlige efterkommere er dog en relativt lille gruppe og udgør kun 11 pct. af alle efterkommere i aldersgruppen 20-29 år.

Flere kvindelige efterkommere under uddannelse end mandlige

Med undtagelse af ikke-vestlige indvandrere er der blandt alle herkomstgrupper højere andele blandt kvinderne, som er under uddannelse end blandt mændene. Blandt 20-29-årige kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere er 45 pct. og 46 pct. under uddannelse, mens andelen blandt mændene er 39 pct. for begge grupper.

Halvdelen af de 20-årige mandlige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Andelen under uddannelse varierer meget mellem de enkelte alderstrin i aldersgruppen 20-29 år, og generelt er andelen faldende med alderen. For mænd med dansk oprindelse er andelen højest blandt 20-årige og lavest blandt 29-årige. Der er 52 pct. af de 20-årige mænd med dansk oprindelse, som er under uddannelse, mens andelen kun er 16 pct. blandt de 29-årige. Også blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere er andelen højest blandt 20-årige og lavest blandt 29-årige, idet 51 pct. af de 20-årige er under uddannelse mod kun 15 pct. af de 29-årige.

Tabel 3.5 Antal 20-29-årige mænd samt andel under uddannelse. 2013

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Mænd					
20-29 år	25 031	25 933	1 330	10 933	282 570
20 år	1 553	1 654	161	1 917	32 643
21 år	1 945	1 856	169	1 652	31 052
22 år	2 237	2 149	173	1 401	30 944
23 år	2 635	2 403	166	1 288	29 695
24 år	2 878	2 605	115	1 139	28 620
25 år	2 884	2 769	156	992	27 277
26 år	2 976	2 982	137	787	26 871
27 år	2 817	3 175	87	660	25 979
28 år	2 662	3 236	88	565	24 997
29 år	2 444	3 104	78	532	24 492
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	25	25	43	39	39
20 år	39	47	49	51	52
21 år	38	42	54	50	51
22 år	36	37	43	47	50
23 år	27	33	47	42	49
24 år	27	28	57	38	44
25 år	25	24	44	30	39
26 år	24	21	35	23	32
27 år	19	17	29	22	26
28 år	15	15	22	15	20
29 år	12	13	26	15	16

Mange 20-21-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er andelen under uddannelse højere end for kvinder med dansk oprindelse for 20-årige og 21-årige. Det kan afspejle, at det er mere almindeligt for efterkommere at begynde med en erhvervsuddannelse lige efter afslutningen af ungdomsuddannelsen, mens mange med dansk oprindelse venter et år eller to. For alle højere alderstrin er andelen under uddannelse højere for kvinder med dansk oprindelse end ikke-vestlige efterkommere. Især for de 25-28-årige er forskellen stor.

Der er tre gange så mange 20-årige ikke-vestlige efterkommere som 29-årige

I en sammenligning af uddannelsesniveauer for de uddannelser, som henholdsvis 20-29-årige med dansk oprindelse, 20-29-årige indvandrere og 20-29-årige efterkommere er i gang med, er det relevant at være opmærksom på gruppernes forskellige fordeling på de enkelte alderstrin. Ikke-vestlige efterkommere er fx kendetegnet ved at være unge, og her er antallet på de enkelte alderstrin faldende med alderen. Der er over tre gange så mange 20-årige ikke-vestlige efterkommere som 29-årige.

For kvindelige ikke-vestlige indvandrere er forholdet omvendt

Antallet af kvindelige ikke-vestlige indvandrere er derimod stigende fra alderstrin til alderstrin. Der er i alt 3.777 kvindelige ikke-vestlige indvandrere, som er 29 år, mens der til sammenligning kun er 1.492 20-årige. De mandlige ikke-vestlige indvandrere er mere fordelt

over de enkelte alderstrin, men der er stadig klart flest på de ældste alderstrin.

Tabel 3.6 Antal 20-29-årige kvinder samt andel under uddannelse. 2013

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Kvinder					
20-29 år	26 718	27 614	1 272	10 075	270 371
20 år	1 799	1 492	161	1 723	30 843
21 år	2 293	1 806	153	1 499	29 706
22 år	2 679	2 254	166	1 248	29 346
23 år	2 941	2 387	134	1 166	28 522
24 år	3 276	2 662	135	1 017	27 167
25 år	3 058	2 942	133	950	25 843
26 år	2 905	3 220	98	783	25 695
27 år	2 671	3 447	106	650	25 278
28 år	2 605	3 627	101	550	24 173
29 år	2 491	3 777	85	489	23 798
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	32	24	46	46	45
20 år	50	47	47	58	47
21 år	44	41	61	62	58
22 år	41	37	56	58	63
23 år	39	34	63	57	62
24 år	35	29	53	49	55
25 år	31	23	38	37	46
26 år	26	19	37	26	37
27 år	22	17	31	20	29
28 år	19	14	32	15	23
29 år	15	14	19	18	17

*Fokus på 22-åriges
igangværende
uddannelser*

I det følgende er fokus rettet mod de 22-årige. Som følge af efterkommerens skæve aldersfordeling i retning af flere yngre er det hensigtsmæssigt, at man ser på personer, der er præcis lige gamle, når man ønsker at sammenligne de forskellige gruppers fordeling på uddannelsesniveauer. De 22-årige er valgt som alderstrin, da langt de fleste 22-årige er færdige med grundskolen og en eventuel gymnasial uddannelse. Samtidig er det de færreste 22-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse.

*Mange kvindelige
efterkommere er
i gang med en
mellemlang
videregående
uddannelse*

Blandt de 22-årige, som er i gang med en uddannelse, er personer med dansk oprindelse i højere grad end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i gang med en bachelor uddannelse. Blandt kvinderne er det værd at bemærke, at 37 pct. af de ikke-vestlige efterkommere er i gang med en mellemlang videregående uddannelse mod kun 28 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som i højere grad tager erhvervsfaglige eller korte videregående uddannelser.

**Tabel 3.7 22-årige mænd, der er i gang med en uddannelse
– fordelt efter uddannelsens niveau. 2013**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Igangværende uddannelse					
I alt under uddannelse	800	805	75	652	15 582
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	0	3	0	1	1
Almengymnasial	1	5	3	2	3
Erhvervsgymnasial	0	3	3	2	2
Erhvervsfaglig	8	31	20	26	29
Kort videregående	16	12	7	13	8
Mellemlang videregående	38	19	11	23	17
Bachelor	28	21	53	29	38
Lang videregående	9	5	4	4	2

**Tabel 3.8 22-årige kvinder, der er i gang med en uddannelse
– fordelt efter uddannelsens niveau. 2013**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Igangværende uddannelse					
I alt under uddannelse	1 086	843	93	726	18 542
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	0	1	2	0	1
Almengymnasial	1	4	1	2	2
Erhvervsgymnasial	0	1	1	1	0
Erhvervsfaglig	3	20	14	16	19
Kort videregående	14	9	2	7	6
Mellemlang videregående	39	28	32	37	32
Bachelor	31	31	43	30	38
Lang videregående	12	6	4	8	2

Stor stigning i andelen under uddannelse siden 2003

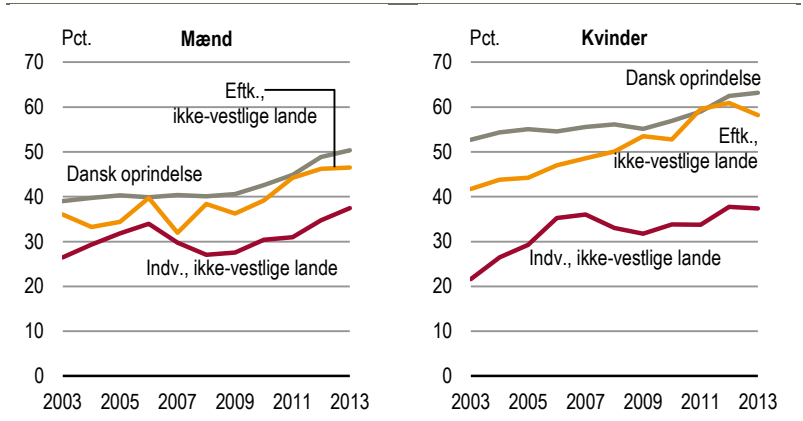
Siden 2003 er der sket en kraftig stigning i andelen af 22-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som er under uddannelse. I 2003 var det således kun 22 pct. af de ikke-vestlige kvindelige indvandrere, som var under uddannelse, mens andelen var 37 pct. i 2013. For de kvindelige efterkommere er den tilsvarende andel gået fra 42 pct. til 58 pct. i samme periode. Udviklingen har ikke været lige så kraftig blandt mændene, men siden 2007 har der dog været tale om en meget klar stigende tendens.

22-årige med dansk oprindelse har flest under uddannelse

Efter at have ligget meget tæt i nogle år er forskellen mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere blevet forøget i det seneste år. Andelen af 22-årige under uddannelse ligger nu 4 procentpoint højere for mænd med dansk oprindelse sammenlignet med

mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinderne er niveauet blandt de ikke-vestlige efterkommere 5 procentpoint lavere end for kvinder med dansk oprindelse.

Figur 3.7 **22-årige i gang med en uddannelse efter herkomst**



3.3. Uddannelse eller beskæftigelse

Uddannelse og beskæftigelse

At være under uddannelse opfattes som en positiv indikator. Det samme kan man sige om beskæftigelse. Set isoleret siger andelen under uddannelse ikke noget om, hvor stor en andel der er i beskæftigelse, og omvendt siger andelen i beskæftigelse ikke noget om, hvor stor en andel, der er under uddannelse. Er andelen i beskæftigelse meget lav, bliver en høj andel under uddannelse lidt mindre imponerende. Og omvendt kan en høj andel i beskæftigelse afspejle, at meget få er under uddannelse.

En samlet indikator for andel i beskæftigelse eller under uddannelse

I stedet for at måle uddannelse og beskæftigelse hver for sig kan man derfor integrere dem i en samlet indikator, der simpelt angiver andelen, der er enten under uddannelse eller i beskæftigelse.

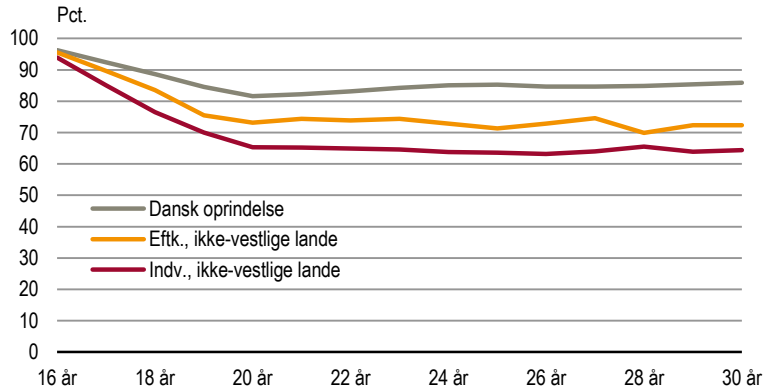
Uddannelse og beskæftigelse opgjort november 2011

For at få beskæftigelsesoplysningerne tilknyttet er der i dette afsnit anvendt uddannelsesoplysninger vedrørende ultimo november 2011 for at sikre den tidsmæssige konsistens med den registerbaserede arbejdsstyrkestatisik for 1. januar 2012. Der er altså brugt tal, der er ét år ældre end tallene anvendt i de foregående afsnit i dette kapitel.

Flest personer med dansk oprindelse er enten i beskæftigelse eller under uddannelse for alle alderstrin

For alle alderstrin fra 16 til 30 år er der flere personer med dansk oprindelse, som er enten under uddannelse eller i beskæftigelse sammenlignet med ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det gælder både for mænd og kvinder. Blandt de 16-årige er andelen høje for alle grupper med niveauer omkring 95 pct. Det afspejler naturligvis, at de fleste på dette alderstrin fortsat er i gang med folkeskolen. Herefter falder andelen tydeligt for alle grupper, men faldet er mindre for personer med dansk oprindelse.

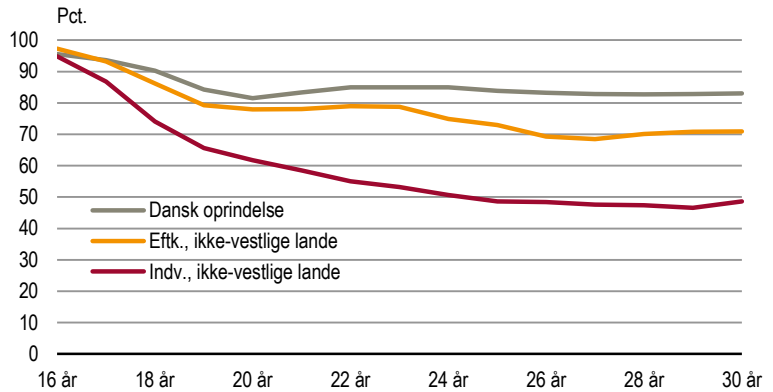
Figur 3.8 **Mænd, der er i beskæftigelse eller under uddannelse – fordelt efter alder. 2012**



Andelen er lavest for 20-årige for mænd og kvinder med dansk oprindelse

For mænd og kvinder med dansk oprindelse er 20-års alderen det tidspunkt, hvor der er færrest blandt de 16-30-årige, som er i beskæftigelse eller under uddannelse. Her når andelen et niveau på lidt under 82 pct. De tilsvarende andele er blot 65 og 62 pct. for mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere. De 20-årige ikke-vestlige efterkommere ligger tættere på personer med dansk oprindelse med andele på 73 pct. og 78 pct. for kvinderne.

Figur 3.9 **Kvinder, der er i beskæftigelse eller under uddannelse – fordelt efter alder. 2012**



Forskel mellem grupper øges fra 20 til 30-års alderen

For mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere holder andelen i beskæftigelse eller under uddannelse sig ret konstant fra 20-års alderen, mens andelen viser en svagt stigende tendens for mænd med dansk oprindelse. Forskellen mellem mænd med dansk oprindelse og de ikke-vestlige indvandrere øges derfor svagt fra 20-års alderen til 30-års alderen. Her er andelen i beskæftigelse eller under uddannelse 86 pct. for mænd med dansk oprindelse og 72 pct. for de ikke-vestlige efterkommere.

Tydeligt faldende tendens med alderen for ikke-vestlige indvandrere

Blandt kvinderne er der en faldende tendens med alderen for både de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det er dog mest tydeligt blandt indvandrerne, hvor andelen under uddannelse eller i beskæftigelse falder kraftigt helt frem til 24-års alderen, hvor kun omkring halvdelen er i beskæftigelse eller under uddannelse. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere holder andelen sig konstant fra 20 til 23-års alderen, hvorefter en faldende tendens sætter ind. For kvinder med dansk oprindelse er niveauet mere eller mindre konstant fra 20-års alderen.

Forskel mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere størst blandt 30-årige

Forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og de ikke-vestlige efterkommere øges altså. Mens andelen under uddannelse eller i beskæftigelse er omkring 4 pct. højere for kvinder med dansk oprindelse blandt de 20-årige, er forskellen 10 pct. blandt de 24-årige og 12 pct. blandt de 30-årige.

Alderstrin repræsenterer forskellige generationer

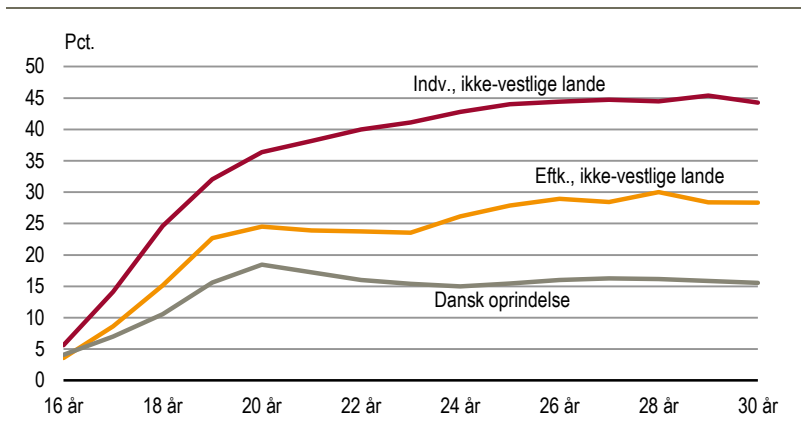
Det er værd at være opmærksom på, at de forskellige alderstrin også repræsenterer forskellige generationer. Det er derfor ikke givet, at efterkommerne, som i dag er 20 år, vil udvise samme adfærd som de 30-årige i dag om ti år, når de selv har den alder.

Andel, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse

I stedet for at fokusere på andelen, der er i beskæftigelse eller under uddannelse, kan man vende det om og se på andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. I figur 3.10 er begge køn slået sammen. For personer med dansk oprindelse er andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse højest for de 20-årige med 18 pct. For ikke-vestlige efterkommere topper andelen for de 28-årige med 30 pct., mens de ikke-vestlige indvandrere har sin højeste andel blandt de 29-årige med 45 pct.

Figur 3.10

Personer, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse – fordelt efter alder. 2012



Mange unge ikke-vestlige indvandrere er hverken i beskæftigelse eller under uddannelse

Det er kendetegnende for alle tre grupper, at andelen stabiliserer sig fra 25-års alderen, men det sker tydeligt på forskellige niveauer. Personer med dansk oprindelse ligger lavest og de ikke-vestlige indvandrere højst, mens de ikke-vestlige efterkommere placerer sig omtrent midt imellem.

Opdeling på enkelte oprindelseslande

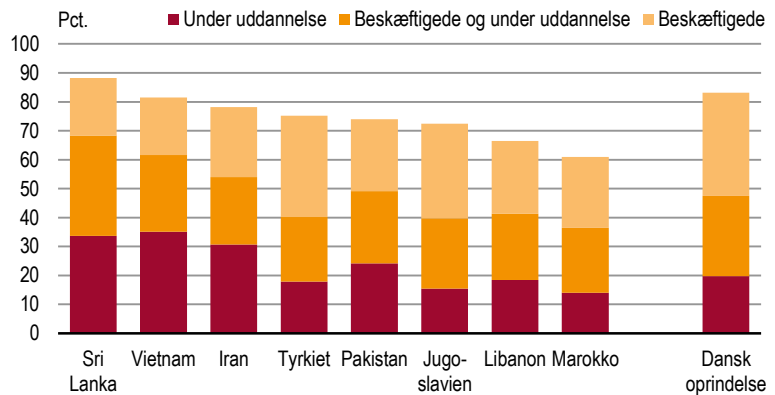
Den samlede gruppe af ikke-vestlige efterkommere kan opdeles på enkelte oprindelseslande. Det er gjort for de otte oprindelseslande, som flest 20-24-årige ikke-vestlige efterkommere har oprindelse i. Landene vægter meget forskelligt i det samlede billede. De tyrkiske efterkommere er klart den største gruppe med 4.819 personer i aldersgruppen 20-24-årige. Herefter følger efterkommere med oprindelse i Libanon med 1.506, mens iranske efterkommere er den mindste gruppe blandt de otte største med 455.

Høj andel i beskæftigelse eller under uddannelse blandt efterkommere fra Sri Lanka

Blandt de 20-24-årige mænd var det kun efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, som havde en højere andel under uddannelse eller i beskæftigelse end mænd med dansk oprindelse. Deres andel var 88 pct., mens andelen var 83 pct. for mænd med dansk oprindelse. Af de otte lande med flest ikke-vestlige efterkommere, var andelen i beskæftigelse eller under uddannelse blandt mændene lavest for marokkanske og libanesiske efterkommere med 61 og 66 pct.

Figur 3.11

20-24-årige mandlige efterkommere og personer med dansk oprindelse – fordelt efter uddannelses- og beskæftigelsesstatus. 2012

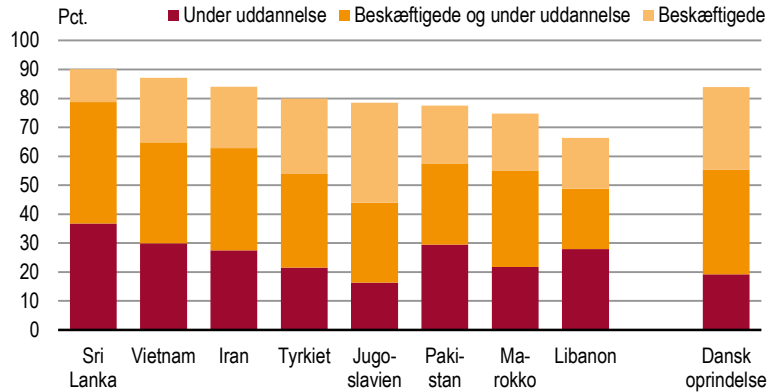


Anm.: Figuren indeholder de otte lande som flest 20-24-årige ikke-vestlige efterkommere har oprindelse i.

Også iranske og vietnamesiske efterkommere ligger pænt blandt kvinderne

Blandt kvinderne ligger efterkommere med oprindelse i Sri Lanka også i top med en andel på 90 pct. efterfulgt af vietnamesiske og iranske efterkommere med 87 og 84 pct. Kvinder med dansk oprindelse ligger lige efter med en andel på niveau med de iranske efterkommere. Kvindelige efterkommere med oprindelse i Libanon og Marokko ligger ligesom blandt mændene i bunden med andele i beskæftigelse eller under uddannelse på 66 og 75 pct.

Figur 3.12 20-24-årige kvindelige efterkommere og personer med dansk oprindelse – fordelt efter uddannelses- og beskæftigelsesstatus. 2012



Anm.: Figuren indeholder de otte lande som flest 20-24-årige ikke-vestlige efterkommere har oprindelse i.

Tyrkiske efterkommere er klart største gruppe

De tyrkiske efterkommere, som er den klart største gruppe, har en andel på 75 pct. blandt mændene og 80 pct. blandt kvinderne.

Tre kategorier for uddannelse og beskæftigelsesstatus

Figur 3.11 og 3.12 viser også hvordan andelen i uddannelse eller beskæftigelse fordeles sig på tre kategorier. Man kan enten være 1) under uddannelse, men ikke beskæftiget, 2) under uddannelse og beskæftiget eller 3) Ikke under uddannelse men beskæftiget. Resten er per definition hverken under uddannelse eller i beskæftigelse.

Flere personer med dansk oprindelse er i beskæftigelse

Blandt mænd og kvinder med dansk oprindelse er der forholdsvis flere, der er i beskæftigelse, mens gruppen af personer, der er under uddannelse men ikke i beskæftigelse fylder mindre. For efterkommerne med oprindelse i Sri Lanka, som ligger i top blandt både mænd og kvinder, er der fx 55 pct. af mændene og 53 pct. af kvinderne, der er i beskæftigelse, mens det gælder for 63 og 65 pct. af mændene og kvinderne med dansk oprindelse.

Generelt højere andele i beskæftigelse eller under uddannelse blandt kvinderne

Med undtagelse af efterkommere med oprindelse i Libanon er andelen under uddannelse eller i beskæftigelse højere blandt de 20-24-årige mænd end de 20-24-årige kvinder. Forskellen er størst blandt marokkanske efterkommere, hvor 75 pct. af kvinderne er under uddannelse eller i beskæftigelse, mens det kun gælder 61 pct. af mændene. Blandt de libanesiske efterkommere er andelen 66 pct. blandt både mænd og kvinder.

3.4. Frafald

Frafald kan defineres på flere måder

Frafald fra en uddannelse kan defineres på forskellige måder. Den mest simple tilgang er blot at kalde det frafald, hvis en person har afbrudt en uddannelse uden at afslutte den. I mange tilfælde indebæ-

rer et frafald af denne type dog ikke, at personen dropper helt ud af uddannelsessystemet. Ofte vil vedkommende inden for relativt kort tid begynde på en ny uddannelse. Vi vil derfor opdele frafald i to grupper:

1. Frafald
2. Frafald – startet ny uddannelse inden for to år

Rene frafald og frafald, hvor personer har påbegyndt ny uddannelse inden for to år

En person, der havner i gruppe 1 har altså afbrudt en uddannelse uden at afslutte den og er ikke begyndt på en anden uddannelse inden for to år efter datoen, hvor uddannelsen blev afbrudt. En person, der havner i gruppe 2 er derimod startet på en anden uddannelse inden for to år efter uddannelsen blev afbrudt.

Udgangspunktet er personer, der startede på uddannelse fra 2005-2008

Analysen tager udgangspunkt i personer, der startede på en uddannelse i perioden 2005 til 2008. En person indgår højst én gang per år. I de tilfælde, hvor en person har påbegyndt flere forskellige uddannelser i samme år, er det den først påbegyndte uddannelse, som er analysens udgangspunkt. I analysen er uddannelsesoplysninger ajourført til og med 30. september 2012. Langt de fleste har enten afsluttet eller afbrudt deres uddannelse på det tidspunkt. Der er dog nogle få, som fortsat er i gang med uddannelsen, hvorfor de endelige frafaldsprocenter kan vise sig at blive en lille smule højere.

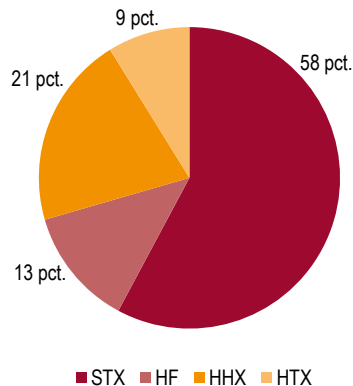
Frafald – gymnasiale uddannelser

Stx, hf, hhx og htx

Analysen af de gymnasiale uddannelser vedrører specifikt de fire uddannelser stx – studentereksamen, hf – højere forberedelseseksamen, hhx – højere handelseksamen og htx – højere teknisk eksamen. De vil efterfølgende blot blive benævnt med deres respektive forkortelser.

Figur 3.13

Påbegyndte gymnasiale uddannelsesforløb i 2005-2008 – fordelt efter område



Stx udgør 58 pct.

I alt er der set på 171.803 påbegyndte uddannelsesforløb inden for de fire områder i perioden 2005 til 2008. Heraf er stx mest omfattende

og udgør 58 pct. af uddannelsesforløbene. Herefter følger hf med 21 pct., hhx med 13 pct. og htx med 9 pct.

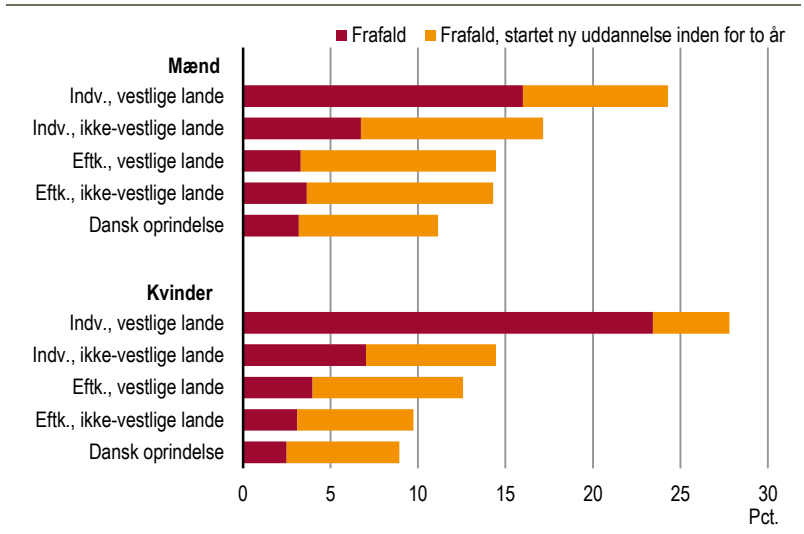
Stx – studentereksamen

Stx: lave frafald for personer med dansk oprindelse

Det er personer med dansk oprindelse, som har de laveste frafaldsprocenter inden for stx med 11 pct. for mændene og 9 pct. for kvinderne. Blandt kvinderne ligger de ikke-vestlige efterkommere med 10 pct. imidlertid meget tæt på kvinderne med dansk oprindelse.

Figur 3.14

Frafaldsprocenter for stx påbegyndt i 2005-2008



Og høje for vestlige indvandrere

Vestlige indvandrere har de klart højeste frafald blandt både mænd og kvinder med 24 og 28 pct. De meget høje frafald på stx for vestlige indvandrere kan hænge sammen med, at mange vestlige indvandrere i den relevante aldersgruppe har en tilknytning til et andet vestligt land, og deres frafald fra en dansk stx kan dække over en tilbagevandring til landet de indvandrede fra.

Kan hænge sammen med genudvandring

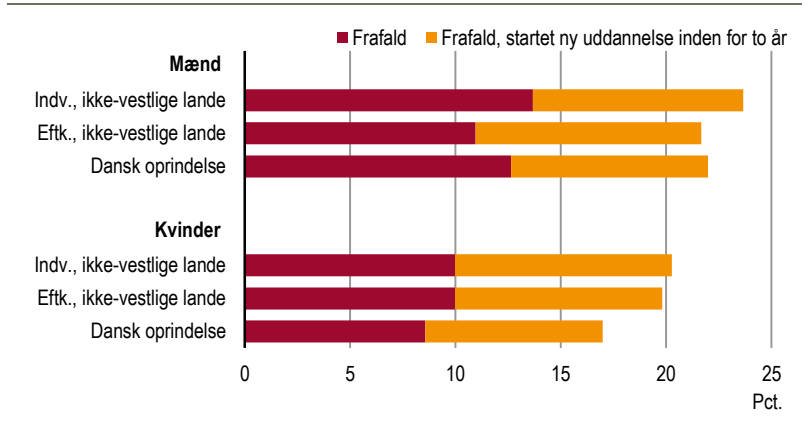
De fleste, der falder fra stx, begynder på en ny uddannelse inden for to år efter frafaldet. Det gælder dog ikke de vestlige indvandrere, hvilket også peger i retning af, at frafaldet i flere tilfælde falder sammen med en udvandring.

Hf – højere forberedelseksamen

Hf: tal for usikre for vestlige indvandrere og efterkommere

I figur 3.15 for hf er der ikke vist procenter for vestlige indvandrere og efterkommere, da tallene vurderes at være for usikre som følge af få personer i gruppen.

Figur 3.15 **Frafaldsprocenter for hf påbegyndt i 2005-2008**



Høje frafald for hf sammenlignet med stx

Det bemærkes først og fremmest, at frafaldsprocenterne er høje for hf sammenlignet med stx. For personer med dansk oprindelse er der rundt regnet tale om dobbelt så store frafald med niveauer på 22 pct. for mændene og 17 pct. for kvinderne. Det er ikke meget under niveauerne for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. For mændene er frafaldet for de ikke-vestlige efterkommere endda marginalt lavere end for mænd med dansk oprindelse.

Færre frafaldne på hf starter på en ny uddannelse

Sammenlignet med stx er der færre blandt de frafaldne på hf, som begynder på en ny uddannelse inden for to år. Det hænger blandt andet sammen med, at personer, der starter på hf generelt er lidt ældre end dem, der starter på de øvrige gymnasiale uddannelser.

Hhx – højere handelseksamen

Hhx: meget høje frafald for ikke-vestlige indvandrere

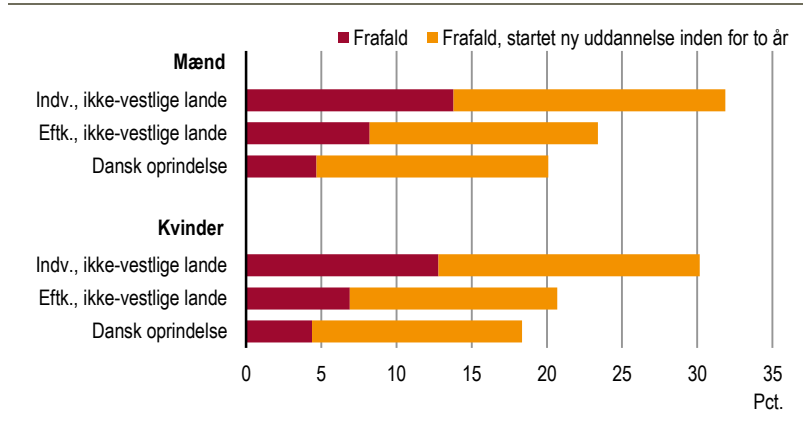
Frafaldene er også høje for hhx. Især de ikke-vestlige indvandrere ligger med samlede frafaldsprocenter på 32 pct. for mændene og 30 pct. for kvinderne meget højt. Sammenlignet med stx, hvor frafaldene for ikke-vestlige indvandrere var henholdsvis 17 pct. for mændene og 14 pct. for kvinderne, er andelen for hhx omkring dobbelt så høje.

Mange frafaldne på hhx starter på ny uddannelse inden for to år

Blandt personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere er frafaldene på hhx stort set på samme niveau som for hf. Der er dog langt flere frafaldne på hhx, der begynder på en ny uddannelse inden for to år.

Heller ikke i figur 3.16 for hhx er der vist tal for vestlige indvandrere og efterkommere, da de også her vurderes at være for usikre.

Figur 3.16 Frafaldsprocenter for hxx påbegyndt i 2005-2008

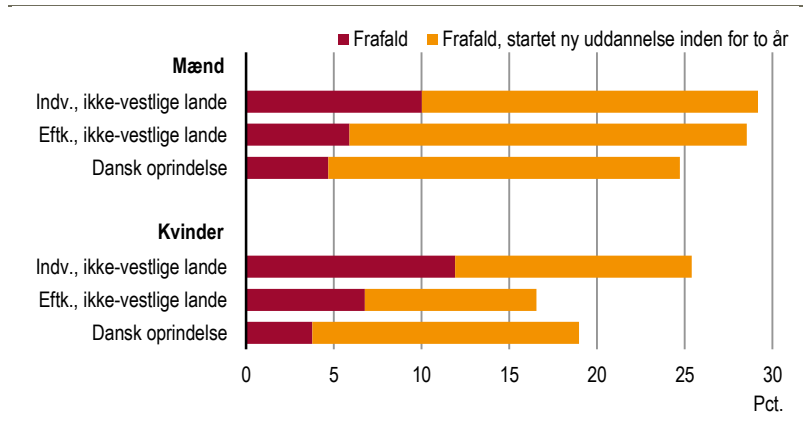


Htx – højere teknisk eksamen

Høje frafald på htx

Frafaldsprocenterne er også høje på htx. Blandt mænd med dansk oprindelse er det samlede frafald 25 pct., hvilket er det højeste niveau for de fire gymnasiale uddannelser. Også de mandlige ikke-vestlige efterkommere når, med en frafaldsprocent på 29, sit højeste niveau på htx. Det gør kvinder med dansk oprindelse også, men her er forskellen lille sammenlignet med hf og hxx.

Figur 3.17 Frafaldsprocenter for htx påbegyndt i 2005-2008



Htx: lavest frafald for kvindelige ikke-vestlige efterkommere

Det bemærkes i øvrigt, at de kvindelige ikke-vestlige efterkommere på htx har lidt lavere frafald end kvinder med dansk oprindelse. De samlede frafaldsprocenter for de to grupper er på henholdsvis 17 og 19 pct.

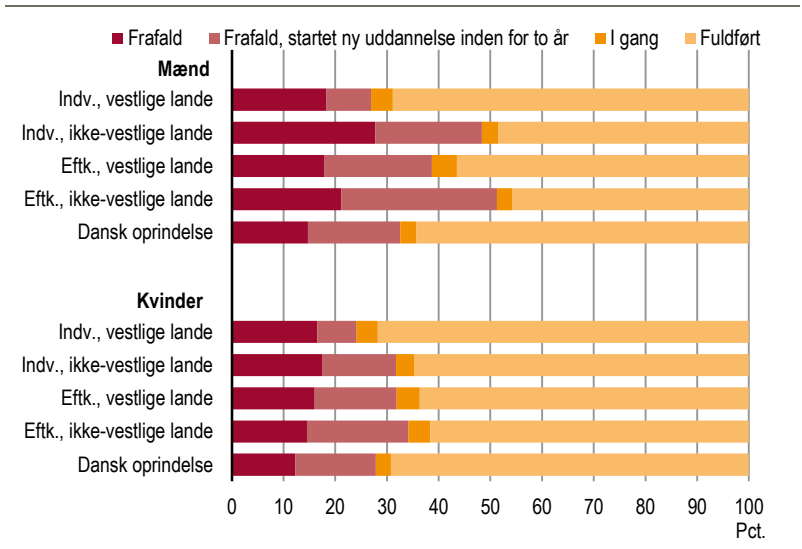
Der er meget få vestlige indvandrere og efterkommere på htx, og deres andele er derfor ikke vist i figur 3.17.

Frafald – erhvervskompetencegivende uddannelser

Samlet set har mænd og kvinder med dansk oprindelse lavest frafald

Ser man på alle påbegyndte uddannelsesforløb fra 2005 til 2008 ud over grundskolen og det gymnasiale niveau, så har både mænd og kvinder med dansk oprindelse et lavere frafald end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det gælder uanset, om man definerer frafald som alle frafald eller kun medtager frafald, hvor den frafaldne ikke påbegyndte en anden uddannelse inden for to år efter frafaldsdatoen.

Figur 3.18 Erhvervskompetencegivende uddannelser påbegyndt i 2005-2008 – fordelt efter frafaldsstatus



Samlet frafald udgør næsten 50 pct. for mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

Blandt mænd med dansk oprindelse faldt 33 pct. fra, når alle frafald medtages. De tilsvarende andele var 48 og 51 for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og 27 og 39 pct. for vestlige indvandrere og efterkommere. Medtager man ikke frafald, hvor den frafaldne påbegyndte en ny uddannelse inden for to år, bliver frafaldsprocenterne 21 og 18 pct. for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og 15 pct. for mænd med dansk oprindelse.

Under halvdelen har fuldført

Figur 3.18 viser også andelen, der har fuldført uddannelsen ved udgangen af september 2012. For mænd med dansk oprindelse var andelen 64 pct., mens kun 48 og 46 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere havde fuldført.

Også høje frafald hos kvinderne men på et lavere niveau

De ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har også de højeste frafald blandt kvinderne, men forskellene er mindre sammenlignet med mændene. Frafaldsprocenterne er her 32 og 34 pct., når alle frafald medtages, hvor det tilsvarende niveau er 28 pct. for kvinder med dansk oprindelse. De vestlige indvandrere ligger lavest med 24 pct.,

mens de vestlige efterkommere ligger på samme niveau som de ikke-vestlige indvandrere med 32 pct.

- Men mange frafaldne starter på en anden uddannelse* Når frafald ikke omfatter kvinder, der påbegyndte en ny uddannelse inden for to år, så bliver frafaldsprocenterne for kvinder med dansk oprindelse 12 pct., hvilket er det laveste niveau. Næstlavest ligger de ikke-vestlige efterkommere med 15 pct. efterfulgt af vestlige indvandrere og efterkommere med 16 pct. De ikke-vestlige indvandrere ligger højest med 17 pct.
- Flere kvinder fuldfører uddannelse* Forskellene i andelen, der har fuldført uddannelsen, er også mindre blandt kvinderne. For kvinder med dansk oprindelse havde 69 pct. fuldført, mens det gjaldt 65 og 61 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.
- Forskelle i uddannelsesvalg påvirker samlet frafald* Når man blot ser på frafald for alle erhvervskompetencegivende uddannelser skal man være opmærksom på, at der både er store forskelle i frafald mellem forskellige uddannelsesniveauer, og at sammensætningen på uddannelserne varierer mellem herkomstgrupperne. De høje frafald blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er fx påvirket af, at de er overrepræsenterede på de erhvervsfaglige grundforløb, hvor frafaldene er særligt høje.
- Uddannelsesniveauer betragtes hver for sig i det følgende* Det giver derfor god mening at betragte de enkelte uddannelsesniveauer hver for sig. Det kunne i og for sig også give god mening at gå endnu mere detaljeret til værks og se på fagområder eller endda enkelte uddannelser. Datagrundlaget er imidlertid begrænset for indvandrere og efterkommere, og derfor kan der ikke laves troværdige opgørelser på meget detaljeret niveau. I denne analyse vil uddannelsesniveaulet således være det mest detaljerede, vi ser på.
- Et underafsnit for hvert uddannelsesniveau* For at behandle hvert uddannelsesniveau for sig, er der lavet seks underafsnit med et underafsnit for hvert af uddannelsesniveauerne erhvervsfaglige grundforløb, erhvervsuddannelser, korte videregående uddannelser, mellemlange videregående uddannelser, bachelor og lange videregående uddannelser. Forskeruddannelserne indgår ikke som uddannelsesniveau her, da der er for få indvandrere og efterkommere, der starter på forskeruddannelserne, til at man kan beregne frafald med et tilfredsstillende datagrundlag.
- Tal findes til sidst i kapitlet* Tallene, der ligger til grund for figur 3.19 til 3.24 findes til sidst i kapitlet. Her fremgår det også, hvor mange der fortsat er i gang og hvor mange, der har fuldført uddannelserne.

Erhvervsfaglige grundforløb

Grundforløb er starten på erhvervsuddannelse

En erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb. Det erhvervsfaglige grundforløb er starten på erhvervsuddannelsen og varer 20 uger i de fleste uddannelser. Undtagelserne er fx de merkan- tile uddannelser, hvor grundforløbet er længere.

Grundforløb kendetegnet af høje frafald

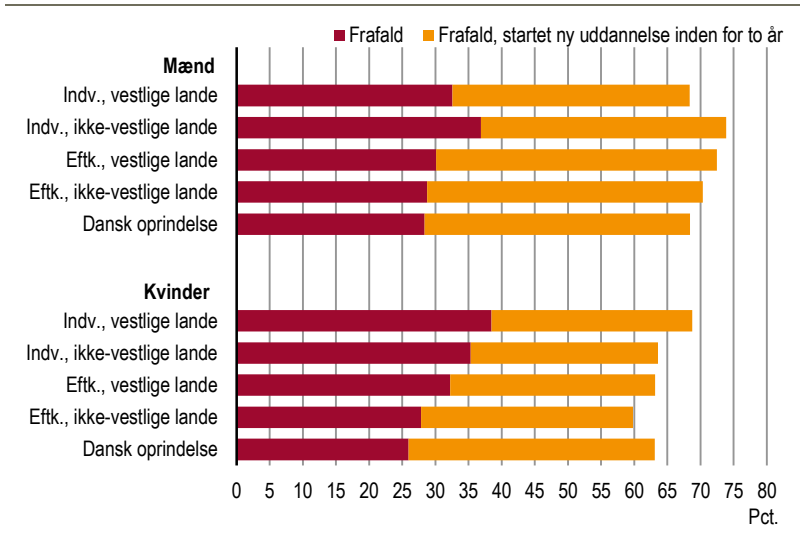
De erhvervsfaglige grundforløb er kendetegnet af høje frafald. En stor del af frafaldene skyldes imidlertid uddannelsesskift, der ofte sker til et andet erhvervsfagligt grundforløb.

Højest frafald for ikke-vestlige indvandrere blandt mændene

Blandt mændene er der ikke dramatiske forskelle i frafaldsmønsteret, når man sammenligner de forskellige herkomstgrupper. Det er højest for de ikke-vestlige indvandrere med 74 pct., hvis man i frafald med- tager både frafald med og uden en ny uddannelsesstart inden for to år. Andelen er det halve – 37 pct. – når personer, der starter en ny ud- dannelse inden for to år ikke anses for frafaldne. For mænd med dansk oprindelse er de tilsvarende andele 68 og 28 pct.

Figur 3.19

Frafaldsprocenter for erhvervsfaglige grundforløb påbegyndt i 2005-2008



Ikke store forskelle mellem herkomstgrupper blandt kvinderne

Forskellene mellem herkomstgrupperne er heller ikke store blandt kvinderne. Man bemærker dog, at der generelt er tale om lavere niveauer sammenlignet med mændene, og at det her er de vestlige indvandrere, som har størst frafald.

Lavest frafald blandt ikke-vestlige efterkommere, når alle frafald medregnes

Det er kvinder med dansk oprindelse, som har det laveste frafald, hvis man kun regner personer for frafaldne, der ikke er startet på en anden uddannelse inden for to år. Ifølge den definition faldt 26 pct. af kvinderne med dansk oprindelse fra. De ikke-vestlige efterkommere ligger næstlavest med 28 pct. Hvis man til de frafaldne også medregner personer, der faldt fra, men startede på en anden uddannelse inden

for to år, er det de ikke-vestlige efterkommere, som har det laveste frafald med en andel på 60 pct. mod 63 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Erhvervsuddannelser

Erhvervsuddannelse følger efter det erhvervsfaglig grundforløb

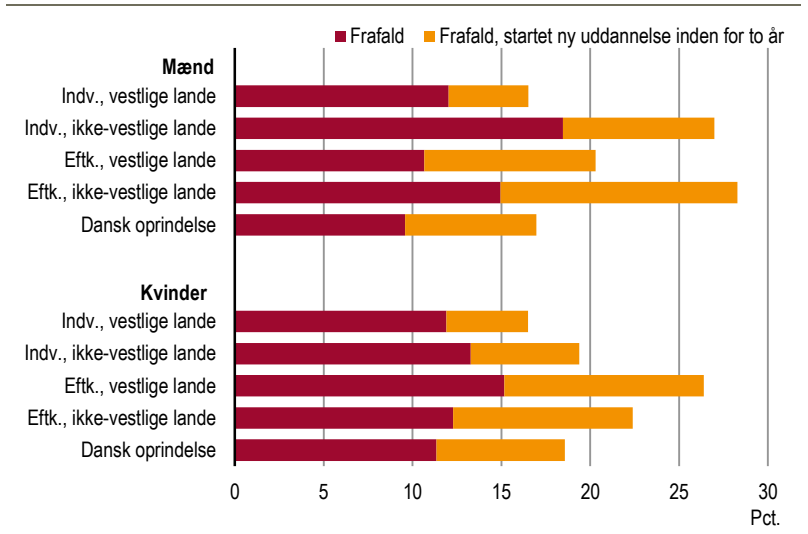
Personer, der begynder på hovedforløbet af erhvervsuddannelsen har allerede afsluttet det erhvervsfaglige grundforløb. En erhvervsuddannelse er en faglig uddannelse som giver erhvervskompetence. Den typiske samlede varighed af en erhvervsuddannelse med grund- og hovedforløb er ca. fire år.

Høje frafald blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

Forskellene i frafald mellem herkomstgrupperne er større sammenlignet med de erhvervsfaglige grundforløb. Blandt mændene skiller de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere sig tydeligt ud med samlede frafaldsprocenter på 27 og 28 pct. Den tilsvarende andel for mænd med dansk oprindelse er 17 pct.

Figur 3.20

Frafaldsprocenter for erhvervsuddannelser påbegyndt i 2005-2008



Også når personer med skift til anden uddannelse ikke regnes til frafaldne

Hvis personer, der er startet på en anden uddannelse inden for to år, ikke regnes for frafaldne, bliver andelen 18 og 15 pct. for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og 10 pct. for mænd med dansk oprindelse.

Blandt kvinderne har vestlige efterkommere størst frafald

Blandt kvinderne er det de vestlige efterkommere, som har det højeste frafald med 26 pct., hvis frafaldne, der begynder en uddannelse inden for to år er inkluderet, og 15 pct., hvis de ikke er. De tilsvarende andele for kvinder med dansk oprindelse er 19 og 11 pct.

*Lavere frafald på
erhvervsuddannelsers
hovedforløb
sammenlignet med
grundforløb*

Frafaldene er lavere for erhvervsuddannelsernes hovedforløb sammenlignet med de erhvervsfaglige grundforløb. Det hænger i høj grad sammen med, at personer, der starter på et hovedforløb allerede har gennemført et grundforløb. De er derfor allerede kommet et godt stykke ind i uddannelsen, og gruppen kan derfor ikke direkte sammenlignes med de personer, der starter på et erhvervsfagligt grundforløb.

Korte videregående uddannelser

*Korte videregående
uddannelser varer
et til to år og kræver
gymnasial uddannelse*

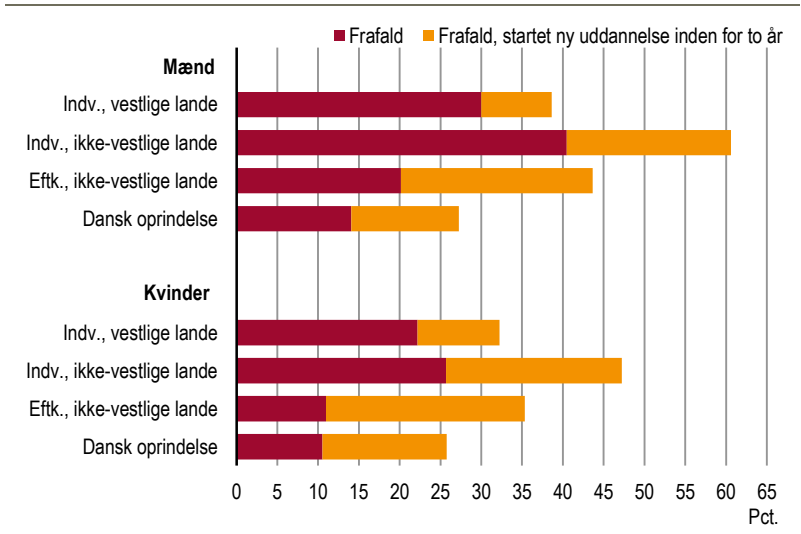
Korte videregående uddannelser varer typisk et til to år og bygger oven på en almengymnasial eller erhvervs-gymnasial uddannelse. Korte videregående uddannelser er typisk akademi- eller erhvervsakademiuddannelser, fx finansøkonom eller datamatiker.

*Meget høje frafald
blandt mandlige
ikke-vestlige
indvandrere*

Der er meget store forskelle i frafald mellem herkomstgrupperne for de korte videregående uddannelser. For mandlige ikke-vestlige indvandrere er andelen med frafald 61 pct., når man medtager dem, der faldt fra og begyndte en uddannelse inden for to år, og 40 pct., når de ikke er medtaget. De tilsvarende andele for mænd med dansk oprindelse er 27 og 14 pct. Også blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere er der tale om høje frafald. Andelen er 44 pct., når alle frafald medtages og 20 pct. når kun frafaldne, der ikke startede en ny uddannelse inden for to år er omfattet.

Figur 3.21

Frafaldsprocenter for korte videregående uddannelser påbegyndt i 2005-2008



*Ikke-vestlige
indvandrere ligger
også højest blandt
kvinderne*

Et lignende mønster gør sig gældende blandt kvinder, men samlet er frafaldene lavere. For de kvindelige ikke-vestlige indvandrere, som har det højeste frafald, er andelen 47 pct., når alle frafald er med, og 26 pct., når frafaldne med ny uddannelsesstart inden for to år ikke er

med. De tilsvarende andele er 26 og 11 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Mange ikke-vestlige efterkommere falder fra og begynder på anden uddannelse

Niveauet for frafald er det samme for kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere, hvis definitionen af frafald kun omfatter personer, der ikke startede på en ny uddannelse inden for to år. Blandt de ikke-vestlige efterkommere er der imidlertid mange flere, som falder fra og starter en ny uddannelse inden for to år. Medregnes de til frafaldne fås et frafald for ikke-vestlige efterkommere på 35 pct. mod 26 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Vestlige efterkommere ikke med i figur

De vestlige efterkommere indgår ikke i figur 3.21 for korte videregående uddannelser, da tallene vurderes at være for usikre som følge af for få personer i gruppen.

Mellemlange videregående uddannelser

Mellemlange videregående uddannelse varer to til fire år

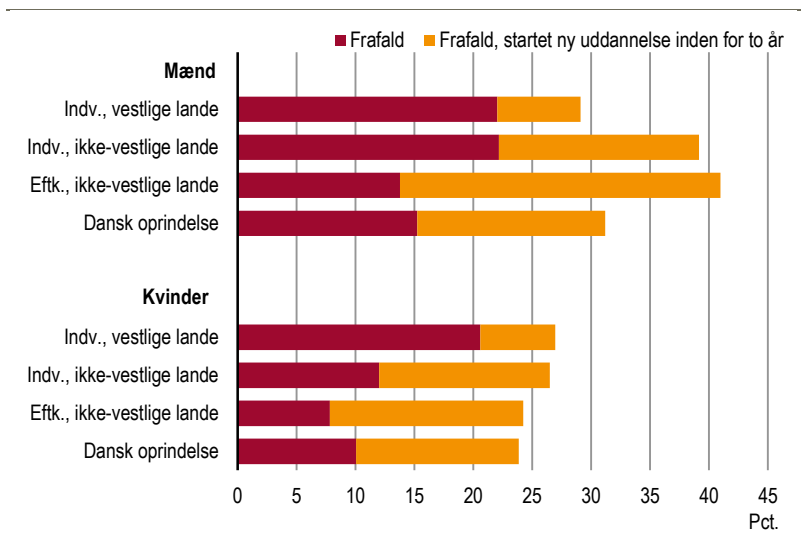
Mellemlange videregående uddannelser varer typisk to til fire år og bygger oven på en almengymnasial eller erhvervsgymnasial uddannelse. Mellemlange videregående uddannelser er fx sygeplejerske, folkeskolelærer og diplomingeniør.

Blandt mændene har ikke-vestlige efterkommere højst frafald, når alle frafald medregnes

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har de højeste frafald blandt mænd, når man inkluderer frafaldne, der startede på en ny uddannelse inden for to år. Frafaltsprocenten er i så fald 39 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere og 41 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Det tilsvarende niveau er 31 pct. blandt mænd med dansk oprindelse.

Figur 3.22

Frafaldsprocenter for mellemlange videregående uddannelser påbegyndt i 2005-2008

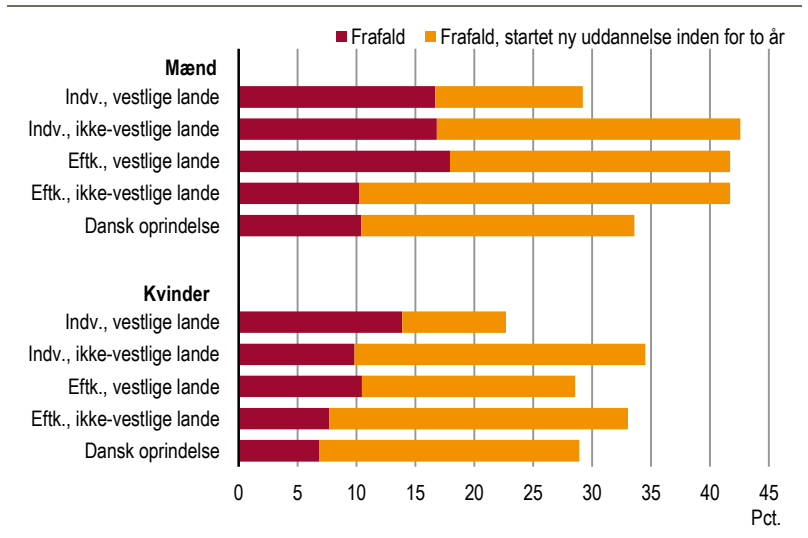


- Men mange frafaldne begynder på en anden uddannelse inden for to år* Der er mange ikke-vestlige efterkommere, som falder fra og begynder en ny uddannelse i stedet. Hvis de ikke inkluderes i frafaldene bliver de mandlige ikke-vestlige efterkommeres frafald 14 pct., hvilket er på samme niveau som for mænd med dansk oprindelse.
- Forskelle mellem herkomstgrupperne er små blandt kvinderne* Blandt kvinderne er forskellene i frafald små mellem de forskellige herkomstgrupper. Frafaldene er lavere sammenlignet med mændene, hvilket kan hænge sammen med, at der er forskel på, hvilke mellem-lange videregående uddannelser mænd og kvinder tager. Ingeniørud-dannelser fylder relativt meget blandt mændene, mens sygeplejerske- og pædagoguddannelserne fylder meget blandt kvinderne.
- Omkring en fjerdedel for alle frafald* Frafaldet er lavest for kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere med en andel på 24 pct., når alle frafald medtages. Både blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere er niveauet 27 pct.
- Frafaldne vestlige indvandrere starter sjældnere på en ny uddannelse* Er frafaldne kun defineret som personer med frafald, der ikke be-gyndte en ny uddannelse inden for to år, er det de kvindelige vestlige indvandrere, som ligger klart højest med en andel på 21 pct. De tilsva-rende niveauer er kun 10 pct. og 8 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.
- Vestlige efterkommere ikke med i figur* De vestlige efterkommere indgår ikke i figur 3.22 for mellemlange videregående uddannelser, da tallene vurderes at være for usikre som følge af for få personer i gruppen.

Bachelor

- Bacheloruddannelser varer tre år og kræver gymnasial uddannelse* Bacheloruddannelser er 3-årige afrundede uddannelsesforløb efter en gymnasial uddannelse. Uddannelserne har til formål at give grundlag for at udøve erhvervsfunktioner og er forudsætning for de fleste lange videregående uddannelser (kandidatuddannelse).
- Blandt mændene har vestlige indvandrere lavest samlet frafald* Når alle frafald tages med, er frafaldsprocenten blandt mændene la-vest for vestlige indvandrere med 29 pct. efterfulgt af mænd med dansk oprindelse med 34 pct. De øvrige tre grupper ligger på det samme niveau mellem 42 og 43 pct.
- Frafaldne mandlige ikke-vestlige efterkommere starter ofte på ny uddannelse* Også når det gælder bacheloruddannelserne er der mange mandlige ikke-vestlige efterkommere, som falder fra, men som begynder en ny uddannelse inden for to år efter frafaldsdatoen. Deres frafald er kun 10 pct., når man kun medtager frafaldne, der ikke begyndte en ny uddannelse inden for to år. Det er samme niveau som mænd med dansk oprindelse.

Figur 3.23 **Frafaldsprocenter for bacheloruddannelser påbegyndt i 2005-2008**



Blandt kvinderne ligger ikke-vestlige indvandrere og efterkommere højest, når alle frafald medregnes

Blandt kvinderne har de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere de højeste frafald, når alle frafald medtages. Andelen er i så fald 35 og 33 pct. Andelen er lavest blandt vestlige indvandrere med 25 pct. Både blandt kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere er der mange, som falder fra en bacheloruddannelse, men som begynder en anden uddannelse inden for to år. Hvis frafald kun inkluderer dem, der ikke går i gang med en anden uddannelse inden for to år, bliver frafaldsprocenterne kun 7 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 8 pct. for de ikke-vestlige efterkommere.

Lange videregående uddannelser

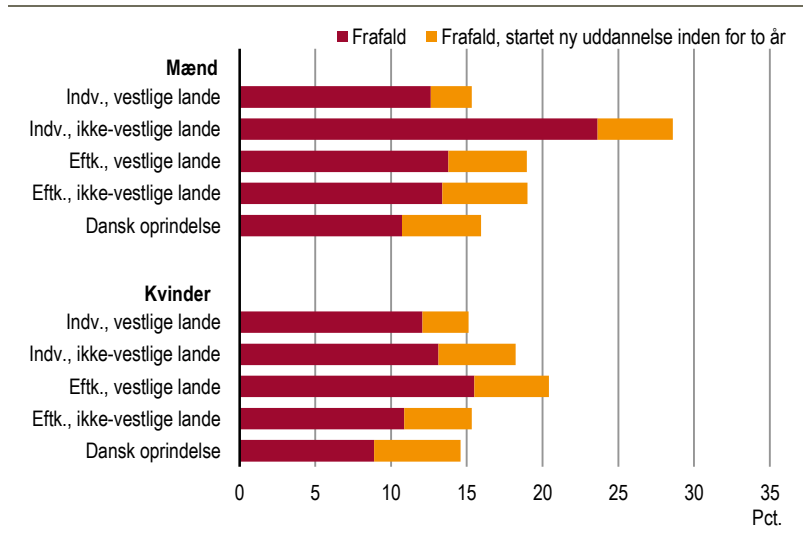
Lange videregående uddannelser kræver i de fleste tilfælde en bachelor

Lange videregående uddannelser varer samlet fem år og er typisk delt op i en 3-årig bachelorgrad og en 2-årig kandidatgrad. Personer, der starter på en lang videregående uddannelse har derfor i langt de fleste tilfælde allerede afsluttet en bachelorgrad.

Meget højt frafald blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere

Blandt mændene skiller de ikke-vestlige indvandrere sig ud med det højeste frafald. Deres frafaldsprocent er 29, når alle frafald er medtaget og 24, når frafald kun omfatter dem, der ikke gik i gang med en anden uddannelse inden for to år. De tilsvarende niveauer er 16 og 11 pct. blandt mænd med dansk oprindelse.

Figur 3.24 **Frafaldsprocenter for lange videregående uddannelser påbegyndt i 2005-2008**



Blandt kvinderne er forskellene er forskellene forholdsvis små

Blandt kvinderne er forskellene i frafald mellem herkomstgrupperne ret små. Det højeste niveau findes blandt de vestlige efterkommere med 20 pct., når alle frafald medtages. Kvinder med dansk oprindelse ligger lavest med 15 pct.

Vestlige efterkommere har højest frafald

Hvis frafald kun omfatter personer, der faldt fra og ikke startede på en ny uddannelse inden for to år, er det også de vestlige efterkommere, som har højest frafald og kvinder med dansk oprindelse, som har lavest. Andelen bliver i så fald 15 pct. og 9 pct.

Der er relativt få som falder fra en lang videregående uddannelse og begynder på en ny uddannelse

Gruppen af personer, der falder fra en lang videregående uddannelse og går i gang med en anden uddannelse inden for to år, er forholdsvis lille, når man sammenligner de lange videregående uddannelser med de øvrige grupper. Det hænger sammen med, at personer på de lange videregående uddannelser typisk allerede har afsluttet en bachelorgrad af tre års varighed inden for samme område. De vil derfor være mindre tilbøjelige til at starte helt forfra med en ny uddannelse. Samtidig er bacheloruddannelsen i sig selv erhvervskompetencegivende, hvorfor et frafald fra den lange videregående uddannelse ikke indebærer, at de står helt uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

**Tabel 3.9 Mænd med påbegyndt uddannelse i 2005-2008
– fordelt efter uddannelsens niveau, herkomst og frafaldsstatus**

Uddannelsesniveau / Frafaldsstatus	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprin- delse
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	
Erhvervsfaglig grundforløb					
Alle	758	5 041	196	3 145	46 834
Frafald	247	1 858	59	904	13 280
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	271	1 865	83	1 308	18 753
I gang med uddannelse	-	9	-	11	79
Fuldført uddannelse	240	1 309	54	922	14 722
Erhvervsuddannelse					
Alle	1 653	3 768	197	1 538	75 895
Frafald	199	696	21	230	7 271
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	74	321	19	205	5 616
I gang med uddannelse	28	105	7	66	2 552
Fuldført uddannelse	1 352	2 646	150	1 037	60 456
Kort videregående					
Alle	1 237	2 603	66	362	13 660
Frafald	371	1 054	11	73	1 920
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	107	524	9	85	1 805
I gang med uddannelse	5	10	-	3	137
Fuldført uddannelse	754	1 015	46	201	9 798
Mellemlang videregående					
Alle	1 515	1 591	59	493	21 236
Frafald	334	353	9	68	3 237
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	107	270	11	134	3 386
I gang med uddannelse	69	120	5	47	897
Fuldført uddannelse	1 005	848	34	244	13 716
Bachelor					
Alle	1 533	1 742	223	743	32 092
Frafald	256	293	40	76	3 340
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	192	449	53	234	7 440
I gang med uddannelse	70	100	18	41	1 221
Fuldført uddannelse	1 015	900	112	392	20 091
Lang videregående					
Alle	2 322	1 909	116	284	22 016
Frafald	293	451	16	38	2 360
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	63	95	6	16	1 148
I gang med uddannelse	105	84	9	21	1 289
Fuldført uddannelse	1 861	1 279	85	209	17 219

**Tabel 3.10 Kvinder med påbegyndt uddannelse i 2005-2008
– fordelt efter uddannelsens niveau, herkomst og frafaldsstatus**

Uddannelsesniveau / Frafaldsstatus	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprin- delse
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	
Erhvervsfaglig grundforløb					
Alle	749	3 093	152	1 481	36 635
Frafald	288	1 092	49	412	9 511
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	227	874	47	474	13 610
I gang med uddannelse	3	8	-	1	71
Fuldført uddannelse	231	1 119	56	594	13 443
Erhvervsuddannelse					
Alle	1 932	7 133	178	1 733	77 802
Frafald	230	947	27	213	8 825
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	89	436	20	175	5 633
I gang med uddannelse	15	103	3	51	1 181
Fuldført uddannelse	1 598	5 647	128	1 294	62 163
Kort videregående					
Alle	1 623	1 830	48	402	11 091
Frafald	360	470	5	44	1 168
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	163	394	5	98	1 687
I gang med uddannelse	6	14	-	4	57
Fuldført uddannelse	1 094	952	38	256	8 179
Mellemlang videregående					
Alle	1 937	2 437	132	994	46 069
Frafald	399	293	14	78	4 640
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	123	353	22	163	6 360
I gang med uddannelse	72	152	8	92	1 822
Fuldført uddannelse	1 343	1 639	88	661	33 247
Bachelor					
Alle	2 892	2 072	210	935	36 990
Frafald	402	204	22	72	2 527
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	254	511	38	237	8 174
I gang med uddannelse	106	171	11	75	1 091
Fuldført uddannelse	2 130	1 186	139	551	25 198
Lang videregående					
Alle	3 031	1 745	142	359	26 562
Frafald	366	229	22	39	2 362
Frafald – startet ny udd. inden for to år .	92	89	7	16	1 514
I gang med uddannelse	181	103	11	24	1 826
Fuldført uddannelse	2 392	1 324	102	280	20 860

4. Offentligt forsørgede

Sammenfatning

Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af 16-64-årige på offentlig forsørgelse 11 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvor 21 pct. er ikke-vestlige indvandrere.

Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere i den erhvervsaktive alder er 38 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 23 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 16 pct. blandt vestlige indvandrere.

Halvdelen eller mere af den 16-64-årige befolkning er på offentlig forsørgelse blandt mandlige indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia. Blandt kvinderne er over halvdelen på offentlig forsørgelse blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Jugoslavien, Tyrkiet, Irak og Bosnien-Hercegovina.

Der er især nogle ordninger, hvor ikke-vestlige indvanderers overrepræsentation er stor. Det drejer sig bl.a. om kontanthjælp for personer, der ikke er arbejdsmarkedsparate, samt førtidspension. Omkring 20 pct. af personerne mellem 16 og 64 år fra Somalia eller Libanon er på kontanthjælp mod 2 pct. for personer af dansk oprindelse. Tilsvarende er mere end 28 pct. af befolkningen fra Libanon og Bosnien-Hercegovina på førtidspension – det samme gælder for 6 pct. af personer af dansk oprindelse.

4.1. Offentligt forsørgede 2012

Modtagere af offentlige forsørgelsesydelse

Dette kapitel handler om personer i den erhvervsaktive alder, som modtager offentlige forsørgelsesydelse. I tabel 4.1 er alle fuldtidsmodtagere af de forskellige ydelser opdelt på herkomst.

Fuldtidsmodtagere er beregnet ud fra det samlede antal deltagere på ydelserne og den varighed, som de hver især har været på ydelsen. To personer, der begge har været ledige i et halvt år i 2012, giver fx én fuldtidsledig.

Statistik om de 16-64-årige offentligt forsørgede offentliggøres løbende af Danmarks Statistik. I de normale offentliggørelser opdeles der dog ikke på herkomst. I tabel 4.1 for fuldtidsmodtagere i 2012 er det samlede antal personer med offentlig forsørgelse 833.311. Det er 879 færre sammenlignet med de tal, der findes i statistikbanken. Forskellen skyldes, at der er en lille gruppe personer, som der ikke kan tilknyttes oplysning om herkomst, og de findes derfor ikke i tabellerne i dette kapitel.

For en nærmere beskrivelse af de forskellige ordninger, der er nævnt i tabellerne, henvises til Danmarks Statistiks temapublikation Offentligt forsørgede, 16-64-årige, som er udgivet i november 2011.

Førtidspension og efterløn udgør 42 pct. af offentlig forsørgelse til 16-64-årige

I 2012 var der i alt 833.311 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse. Heraf udgjorde tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, der omfatter ordningerne førtidspension, efterløn og fleksydelse, i alt 346.288 personer eller 42 pct. Dermed er tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet klart den største enkelte gruppe. De resterende 58 pct. fordeler sig på registrerede ledige med 14 pct., støttet beskæftigelse med 12 pct., vej-

ledning og opkvalificering med 5 pct., barseldagpenge mv. med 6 pct., kontanthjælp med 10 pct. sygedagpenge med 8 pct. samt en restgruppe på 3 pct. der omfatter feriedagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse og introduktionsydelse.

Tabel 4.1 Offentligt forsørgede – fordelt efter herkomst og type af ydelse. 16-64-årige fuldtidsmodtagere. 2012

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
I alt	22 985	88 223	1 708	7 679	712 716	833 311
Registrerede ledige	5 195	13 357	328	2 085	97 762	118 726
Ledige dagpengemodtagere	4 091	9 805	243	1 379	82 616	98 134
Ledige kontanthjælpsmodtagere	1 104	3 552	84	706	15 146	20 592
Feriedagpenge	233	719	13	83	5 197	6 246
Vejledning og opkvalificering	1 478	7 122	125	780	33 658	43 162
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	539	1 452	26	149	7 518	9 684
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	847	5 517	93	606	23 977	31 040
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	92	154	6	25	2 162	2 438
Støttet beskæftigelse	2 213	6 255	178	664	89 348	98 658
Virksomhedspraktik (dp)	163	433	11	72	4 039	4 719
Virksomhedspraktik (kh)	353	1 468	36	215	12 454	14 527
Ansættelse med løntilskud (dp)	477	1 081	32	159	11 912	13 660
Ansættelse med løntilskud (kh)	249	821	10	109	4 082	5 271
Fleksjob	827	2 082	76	72	48 700	51 756
Skånejob	37	184	9	9	5 095	5 334
Servicejob	5	5	-	-	128	138
Voksenlærling	100	181	3	29	2 939	3 253
Barseldagpenge mv.	2 336	3 461	126	950	46 607	53 480
Barseldagpenge, uden job	539	1 264	25	333	8 298	10 459
Barseldagpenge, med job	1 797	2 192	101	613	38 297	42 999
Forsøg (kh)	-	6	-	4	12	22
Tilbagetrækning	7 307	31 302	546	808	306 325	346 288
Førtidspension	4 963	29 853	486	802	199 811	235 916
Efterløn	2 205	1 369	60	5	100 406	104 045
Fleksydelse	140	80	0	-	6 108	6 328
Øvrige ydelsesmodtagere	4 224	26 006	392	2 309	133 820	166 752
Kontanthjælp	1 969	17 702	246	1 692	60 848	82 458
Introduktionsydelse	3	1 751	-	16	-	1 769
Revalideringsydelse i øvrigt	54	129	6	13	2 279	2 481
Ledighedsydelse	281	934	14	29	11 590	12 848
Sygedagpenge, uden job	1 016	3 833	57	365	26 583	31 854
Sygedagpenge, med job	901	1 659	68	194	32 520	35 342

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Indvandrere i mindre grad forsikret i a-kasse

Mange af ordningerne kan opdeles på dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, og her finder man en tydelig forskel mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse. Fx udgjorde de ledige kontanthjælpsmodtagere 15.146 ud af 97.762 registrerede ledige blandt personer med dansk oprindelse. Det svarer til en andel på 15 pct. Den tilsvarende andel var 27 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere, som

var registrerede ledige. Denne forskel afspejler, at indvandrere er mindre tilbøjelige til at være forsikrede i a-kasse.

Tabel 4.2 Herkomstgrupper andel af offentligt forsørgede 16-64-årige. 2012

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
I alt	3	11	0	1	86	100
Registrerede ledige	4	11	0	2	82	100
Ledige dagpengemodtagere	4	10	0	1	84	100
Ledige kontanthjælpsmodtagere	5	17	0	3	74	100
Feriedagpenge	4	12	0	1	83	100
Vejledning og opkvalificering	3	17	0	2	78	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp) .	6	15	0	2	78	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh) .	3	18	0	2	77	100
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	4	6	0	1	89	100
Støttet beskæftigelse	2	6	0	1	91	100
Virksomhedspraktik (dp)	3	9	0	2	86	100
Virksomhedspraktik (kh)	2	10	0	1	86	100
Ansættelse med løntilskud (dp)	3	8	0	1	87	100
Ansættelse med løntilskud (kh)	5	16	0	2	77	100
Fleksjob	2	4	0	0	94	100
Skånejob	1	3	0	0	96	100
Servicejob	4	3	-	-	93	100
Voksenlærling	3	6	0	1	90	100
Barseldagpenge mv.	4	6	0	2	87	100
Barseldagpenge, uden job	5	12	0	3	79	100
Barseldagpenge, med job	4	5	0	1	89	100
Forsøg (kh)	-	26	-	18	56	100
Tilbagetrækning	2	9	0	0	88	100
Førtidspension	2	13	0	0	85	100
Efterløn	2	1	0	0	97	100
Fleksydelse	2	1	0	-	97	100
Øvrige ydelsesmodtagere	3	16	0	1	80	100
Kontanthjælp	2	21	0	2	74	100
Introduktionsydelse	0	99	-	1	-	100
Revalideringsydelse i øvrigt	2	5	0	1	92	100
Ledighedsydelse	2	7	0	0	90	100
Sygedagpenge, uden job	3	12	0	1	83	100
Sygedagpenge, med job	3	5	0	1	92	100

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

21 pct. af modtagerne af kontanthjælp er ikke-vestlige indvandrere

De ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af alle 16-64-årige, mens deres andel af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse er 11 pct. Samlet set er de ikke-vestlige indvandrere altså overrepræsenterede blandt modtagere af offentlig forsørgelse. Der er dog tydelige forskelle mellem ordningerne. Når der ses bort fra introduktionsydelse, som er en ordning tiltænkt indvandrere, er den ydelse med størst overrepræsentation for de ikke-vestlige indvandrere, kontanthjælp til de perso-

ner, der ikke umiddelbart kan indgå på arbejdsmarkedet. Her er 21 pct. ikke-vestlige indvandrere.

Tabel 4.3 16-64-årige – fordelt efter herkomst. 2012

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
Alle personer	147 605	233 935	8 858	44 918	3 114 154	3 549 470
Fuldtidsmodt. af off. ydelser . .	22 985	88 223	1 708	7 679	712 716	833 311
	pct.					
Alle personer	4	7	0	1	88	100
Fuldtidsmodt. af off. ydelser . .	3	11	0	1	86	100

Registrerede ledige De ikke-vestlige indvandrere er også overrepræsenterede blandt de ledige, idet de udgjorde 11 pct. af alle registrerede ledige. Deres overrepræsentation var størst blandt ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor de udgjorde 17 pct.

Vejledning og opkvalificering Også blandt personer på vejledning og opkvalificering var der flere ikke-vestlige indvandrere end deres andel af befolkningen tilsiger. Blandt alle fuldtidsmodtagere af vejledning og opkvalificering var 17 pct. ikke-vestlige indvandrere.

Støttet beskæftigelse Blandt modtagere af støttet beskæftigelse var 6 pct. ikke vestlige indvandrere, hvilket svarer nogenlunde til de 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres andel af hele befolkningen. Det dækker over, at de er underrepræsenteret i ordningen fleksjob, som samlet set udgør halvdelen af personer i støttet beskæftigelse, mens de er overrepræsenteret blandt personer i virksomhedspraktik og ansatte med løntilskud.

Førtidspension og efterløn Med en andel på 13 pct. af alle førtidspensionister er der næsten dobbelt så mange ikke-vestlige indvandrere på førtidspension sammenlignet med deres andel af hele den 16-64-årige befolkning. Derimod udgør de ikke-vestlige indvandrere kun lidt over 1 pct. af efterlønsmodtagerne, selvom deres andel af den 60-64-årige befolkning er mere end dobbelt så høj.

Syge- og barseldagpenge Indvandrere fra ikke-vestlige lande der er på sygedagpenge, får i langt højere grad ydelsen uden at have et job. De ikke-vestlige indvandrere udgør 12 pct. af modtagere af sygedagpenge uden job, men kun 5 pct. af modtagere af sygedagpenge med job. Fordelingen mellem modtagere med og uden job gør sig også gældende blandt modtagere af barseldagpenge.

Vestlige indvandrere er underrepræsenterede De vestlige indvandrere er overordnet set underrepræsenterede, da de udgør 4 pct. af befolkningen mellem 16 og 64 år, men kun 3 pct. af det samlede antal offentligt forsørgede.

38 pct. af de 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse

De 833.311 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse i 2012 svarer til 23,5 pct. af hele den 16-64-årige befolkning. Blandt personer med dansk oprindelse var 22,9 pct. af aldersgruppen offentligt forsørgede, mens andelen var 15,6 pct. blandt vestlige indvandrere og 37,7 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere.

Efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med andre grupper

Andelene for efterkommere kan ikke umiddelbart sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da efterkommere og især de ikke-vestlige efterkommere er meget unge. Derfor er der forholdsvis få efterkommere på tilbagetrækningsordninger, hvilket har en reducerende effekt på den samlede andel med offentlig forsørgelse.

Tabel 4.4 Fuldtidsmodtagere på offentlige ydelser i pct. af alle 16-64-årige. 2012

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
I alt	15,6	37,7	19,3	17,1	22,9	23,5
Registrerede ledige	3,5	5,7	3,7	4,6	3,1	3,3
Ledige dagpengemodtagere	2,8	4,2	2,7	3,1	2,7	2,8
Ledige kontanthjælpsmodtagere	0,7	1,5	1,0	1,6	0,5	0,6
Feriedagpenge	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Vejledning og opkvalificering	1,0	3,0	1,4	1,7	1,1	1,2
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	0,4	0,6	0,3	0,3	0,2	0,3
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	0,6	2,4	1,1	1,3	0,8	0,9
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Støttet beskæftigelse	1,5	2,7	2,0	1,5	2,9	2,8
Virksomhedspraktik (dp)	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Virksomhedspraktik (kh)	0,2	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4
Ansættelse med løntilskud (dp)	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Ansættelse med løntilskud (kh)	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1
Fleksjob	0,6	0,9	0,9	0,2	1,6	1,5
Skånejob	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
Servicejob	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
Voksenlærling	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Barselsdagpenge mv.	1,6	1,5	1,4	2,1	1,5	1,5
Barselsdagpenge, uden job	0,4	0,5	0,3	0,7	0,3	0,3
Barselsdagpenge, med job	1,2	0,9	1,1	1,4	1,2	1,2
Forsøg (kh)	-	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Tilbagetrækning	5,0	13,4	6,2	1,8	9,8	9,8
Førtidspension	3,4	12,8	5,5	1,8	6,4	6,6
Efterløn	1,5	0,6	0,7	0,0	3,2	2,9
Fleksydelse	0,1	0,0	0,0	-	0,2	0,2
Øvrige ydelsesmodtagere	2,9	11,1	4,4	5,1	4,3	4,7
Kontanthjælp	1,3	7,6	2,8	3,8	2,0	2,3
Introduktionsydelse	0,0	0,7	-	0,0	-	0,0
Revalideringsydelse i øvrigt	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Ledighedsydelse	0,2	0,4	0,2	0,1	0,4	0,4
Sygedagpenge, uden job	0,7	1,6	0,6	0,8	0,9	0,9
Sygedagpenge, med job	0,6	0,7	0,8	0,4	1,0	1,0

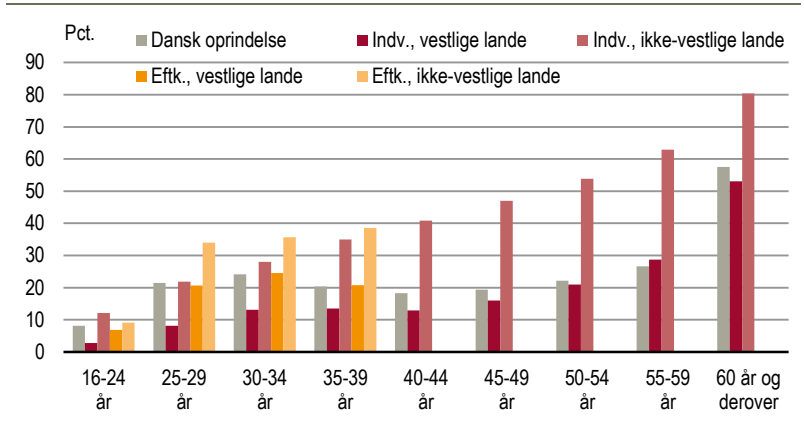
Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

8 pct. af ikke-vestlige indvandrere er på kontanthjælp

Andelene på de enkelte ydelser målt i forhold til hele befolkningen fremgår også af tabel 4.4. Fx ses det, at de ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp udgør 7,6 pct. af alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere. Blandt personer med dansk oprindelse er den tilsvarende andel kun 2,0 pct.

Figur 4.1

16-64-årige, der er offentligt forsørgt. 2012



Andelen med offentlig forsørgelse stiger med alderen

Der er en klar tendens til, at andelen med offentlig forsørgelse stiger med alderen. Det gælder for både personer med dansk oprindelse og vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Tendensen er dog klartest blandt de ikke-vestlige indvandrere. Mens 12 pct. af de ikke-vestlige indvandrere under 25 år er på offentlig forsørgelse, gælder det 35 pct. af de 35-39-årige og 80 pct. af de 60-64-årige. Det skyldes til dels at flere og flere træder ud af arbejdsmarkedet på ordninger som førtidspension og efterløn jo højere aldersgrupper der ses på.

Få 16-29-årige vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse

I aldersgrupperne under 30 år er andelen med offentlig forsørgelse klart mindre for de vestlige indvandrere sammenlignet med personer med dansk oprindelse. Blandt de 25-29-årige er det fx kun 8 pct. af de vestlige indvandrere, som er på offentlig forsørgelse mod 21 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Ikke-vestlige har størst andel i alle aldersgrupper

Ikke-vestlige indvandrere har klart højere andele med offentlig forsørgelse i alle aldersgrupper sammenlignet med personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Relativt er forskellen størst blandt de 55-59-årige, hvor 63 pct. af ikke-vestlige indvandrere er på offentlig forsørgelse mod henholdsvis 27 og 29 pct. blandt personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vestlige lande.

Gruppen af efterkommere består primært af yngre

Efterkommeres andel af offentligt forsørgede adskiller sig fra både grupperne med personer af dansk oprindelse og indvandrere. Det skyldes blandt andet at den aldersmæssige sammensætning er markant anderledes end i de andre grupper. Den består primært af yngre personer. Derfor er udelukkende efterkommere under 40 år taget med

i figuren, da der er for få over 40 år, til at andelene kan beregnes med et tilstrækkeligt datagrundlag.

Forskelle på andel offentligt forsørgede mellem indvandrere og efterkommere

De helt unge ikke-vestlige efterkommere er ikke på offentlig forsørgelse i så høj grad som indvandrerne fra de samme landegrupper. Efterkommerne under 25 år har en andel offentligt forsørgede på 9 pct., mens det samme gør sig gældende for 12 pct. af de ikke-vestlige indvandrere.

Større andel efterkommere er fra Tyrkiet eller Pakistan end blandt indvandrere

Efterkommere fra ikke-vestlige lande over 24 år er dog i langt højere grad offentligt forsørgede end indvandrere fra ikke-vestlige lande. Forskellen er størst i gruppen 25-29 år hvor 34 pct. af efterkommerne var offentligt forsørgede, mens det samme gjorde sig gældende for 22 pct. af indvandrerne. Den samme tendens findes også blandt de vestlige indvandrere og efterkommere. Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i aldersgruppen 25-29-årige har oprindelse i forskellige lande. Personer med tyrkisk oprindelse og pakistansk oprindelse udgør hele 61 pct. af de 25-29-årige ikke-vestlige efterkommere, mens tyrkiske og pakistanske indvandrere til sammenligning kun udgør 11 pct. af de 25-29-årige indvandrere. Det bør man være opmærksom på, når man sammenligner de to grupper.

Flere kvinder end mænd er offentligt forsørgede

Som nævnt ovenfor er den samlede andel offentligt forsørgede større for indvandrere end for personer af dansk oprindelse. Samtidig er der relativt flere kvinder på offentlig forsørgelse end mænd, både når man betragter indvandrere og personer af dansk oprindelse.

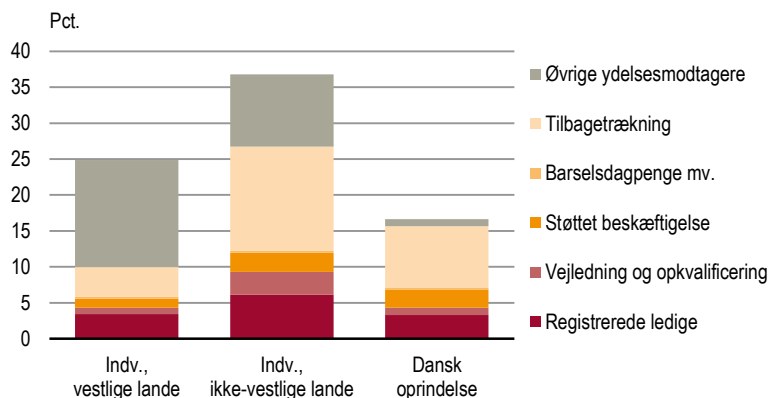
Forskel på andel offentligt forsørgede for mænd og kvinder er mindre for ikke-vestlige

Forskellen mellem mænd og kvinder af dansk oprindelse er 6 procentpoint, hvilket også svarer til den tilsvarende forskel for de vestlige indvandrere. Den samme forskel er dog væsentligt mindre, når man betragter indvandrere fra ikke-vestlige lande. Her er forskellen 2 procentpoint – 39 pct. af kvinderne i aldersgruppen er offentligt forsørgede, mens det samme gør sig gældende for 37 pct. af mændene.

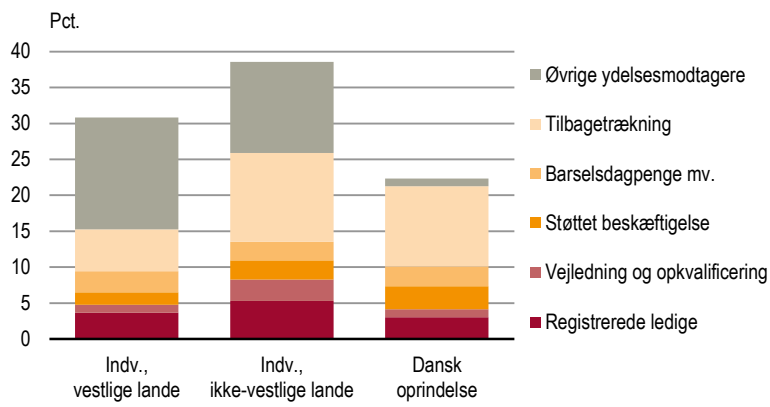
Forskellig brug af barselsorlov for de to køn er en del af forklaringen

Barselsorlov er også blandt ordningerne under offentligt forsørgede. En del af forskellen mellem mænd og kvinder skyldes derfor, at kvinder i højere grad gør brug af barselsorlov. Hvis de to køn benyttede sig lige meget af denne ordning, ville andelen af offentligt forsørgede for de to køn generelt være tættere på hinanden, og for indvandrere fra ikke-vestlige lande ville forskellen være meget lille.

Figur 4.2 16-64-årige mænd på offentlig forsørgelse. 2012



Figur 4.3 16-64-årige kvinder på offentlig forsørgelse. 2012

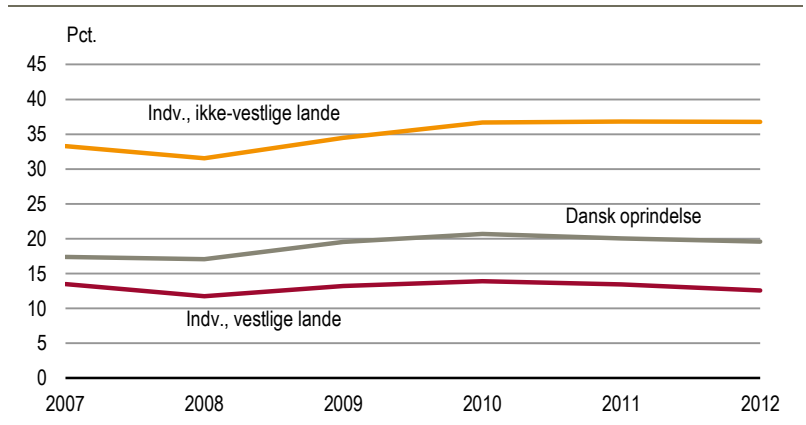


4.2. Udvikling 2007-2012

Tidsserie kun mulig fra 2007

Den sammenhængende statistik for personer på offentlig forsørgelse mellem 16 og 64 år er en forholdsvis ny opfindelse, og det er derfor kun muligt at lave en tidsserie fra 2007 til 2012. Figur 4.4 og 4.5 viser udviklingen i andelen af fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse for indvandrere og personer med dansk oprindelse.

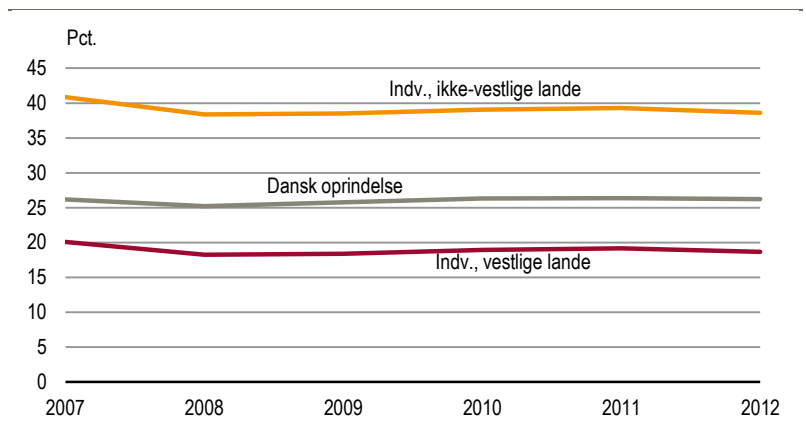
Figur 4.4 16-64-årige mandlige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse



Stigning i andel offentligt forsørgede fra 2008 til 2012

Blandt mændene er andelen på offentlig forsørgelse steget for alle tre grupper fra 2008 til 2012. I det seneste år har der dog været tale om et svagt fald for mænd med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Udviklingen siden 2008 hænger sammen med de dårligere konjunkturer, som har haft en negativ indflydelse på beskæftigelsen i denne periode. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere steg andelen på offentlig forsørgelse fra 31 pct. i 2008 til 37 pct. i 2012. Stigningen har været mindre kraftig blandt mænd med dansk oprindelse, men er stadig tydelig, mens andelen med offentlig forsørgelse kun er steget svagt for mandlige vestlige indvandrere. I 2012 var andelen på offentlig forsørgelse 17 procentpoint højere for de ikke-vestlige indvandrere sammenlignet med mænd med dansk oprindelse, hvilket er den største målte forskel i perioden 2007 til 2012.

Figur 4.5 16-64-årige kvindelige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse



Kvinder mindre hårdt ramt af dårligere konjunkturer

Kvinderne har ikke været lige så hårdt ramt af de dårligere konjunkturer som mændene, og også her er andelen på offentlig forsørgelse faldet svagt i det seneste år. For de ikke-vestlige indvandrere er niveauet nu det samme som i 2008, mens andelen ligger lidt højere for

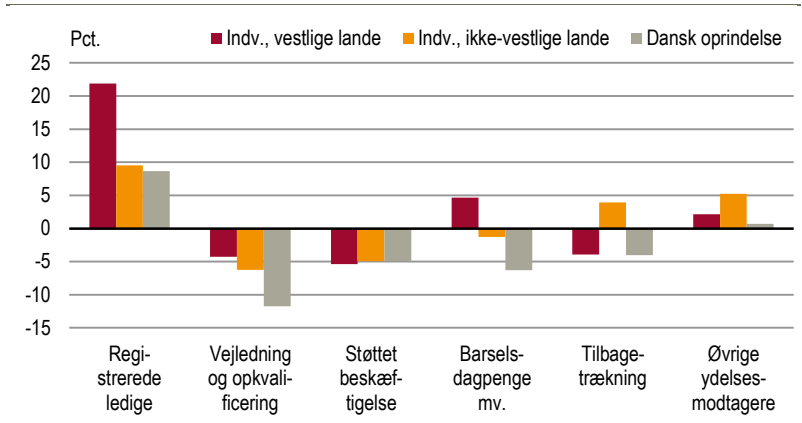
kvinder med dansk oprindelse. Med de nuværende andele på 38,6 pct. for ikke-vestlige indvandrere og 26,3 pct. for kvinder med dansk oprindelse er forskellen mellem de to grupper 12,3 procentpoint, hvilket er det laveste i perioden 2007-2012.

Ændringer i lovgivningen kan påvirke tallene

Som beskrevet omfatter offentlig forsørgelse mange forskellige typer af ydelser, og udsving kan også påvirkes af ændringer i lovgivning. Især er det værd at bemærke, at antallet af efterlønsmodtagere har været faldende siden 2007, hvilket i høj grad har haft en reducerende effekt på det samlede omfang af offentlig forsørgelse.

Figur 4.6

Stigning i pct. fra 2011 til 2012 i antal deltagere på de enkelte ordninger. 16-64-årige indvandrere og personer med dansk oprindelse



Flere ledige – især blandt de vestlige indvandrere

Gruppen af registrerede ledige er entydigt vokset for både vestlige og ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse fra 2011 til 2012. Udviklingen er især bemærkelsesværdig for de vestlige indvandrere med en stigning i antallet af registrerede ledige på 22 pct. For ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse var stigningerne på 10 pct. og 9 pct. Til gengæld har der været et fald i både vejledning og opkvalificering og støttet beskæftigelse for alle tre grupper.

Færre på tilbagetrækning fra vestlige lande eller med dansk oprindelse

Tilbagetrækning er som tidligere beskrevet den klart største gruppe inden for offentligt forsørgede. Udviklingen i den har derfor stor betydning for den samlede udvikling. Det fremgår af figur 4.6, at der har været et fald i antal personer på tilbagetrækning blandt personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere, mens der har været en stigning for ikke-vestlige indvandrere

Få ikke-vestlige indvandrere er på efterløn

Det skyldes at gruppen af tilbagetrækningsydelser både indeholder efterløn og førtidspension, og hvor efterløn er relativt udbredt for personer af dansk oprindelse, er det et fåtal af ikke-vestlige indvandrere, der modtager efterløn. Det skyldes, at nogle af kravene for at få efterløn er, at man skal have været medlem af en a-kasse i 30 år og

have indbetalt efterlønsbidrag i 30 år. Det er kun få ikke-vestlige indvandrere, der kan opfylde det.

Flere ikke-vestlige på førtidspension

Stigningen i tilbagetrækning på omkring 4 pct. for de ikke-vestlige indvandrere, dækker altså primært over udviklingen i antallet af personer på førtidspension. Faldet af antallet af fuldtidspersoner på tilbagetrækning af dansk oprindelse viser derimod udviklingstendensen for efterlønsordningen.

Vidt forskellige ordninger indgår i Øvrige ydelser

Gruppen af øvrige ydelser indeholder bl.a. modtagere af sygedagpenge, revalideringsydelse, introduktionsydelse og kontanthjælp til personer, der ikke er arbejdsmarkedsparate. I denne gruppe af ordninger vil der selvsagt være forskel på udviklingen i antallet mellem de forskellige befolkningsgrupper, da introduktionsydelse primært er beregnet til personer, der kommer fra lande uden for norden de første tre år de opholder sig i Danmark.

4.3. Opdeling på forskellige oprindelseslande

Store forskelle mellem de enkelte oprindelseslande

Inden for grupperne af vestlige og ikke-vestlige lande er der store forskelle mellem de enkelte lande. Tabel 4.5 og 4.6 viser tal for omfanget af offentlig forsørgelse for indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2012 var flest 16-64-årige indvandrere i Danmark.

Over halvdelen af mænd fra Libanon, Irak eller Somalia er offentligt forsørgede

Blandt mændene er det indvandrere fra Libanon, Somalia og Irak, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse med niveauer, der ligger mellem 51 og 60 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra USA, Nederlandene, Frankrig, Rumænien, Litauen, Indien, Kina og Ukraine, som alle har andele med offentlig forsørgelse, der ligger under 10 pct.

Sammensætning på alder varierer for forskellige indvandrergrupper

Store forskelle i alderssammensætningen af indvandrerne spiller også en rolle, og generelt gælder det, at jo yngre befolkningen er, desto mindre vil andelen med offentlig forsørgelse være. Alle otte lande med andele under 10 pct. har forholdsvis unge indvandrerbefolkninger.

Flygtninge oftere på offentlig forsørgelse

Baggrunden for indvandrerens ophold i Danmark er også vigtig. Især gælder det, at flygtninge oftere vil modtage offentlig forsørgelse. Indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia består hovedsageligt af flygtninge, og det er på den baggrund ikke overraskende, at de er blandt landene med højest andel af offentlig forsørgelse.

Tabel 4.5 Offentligt forsørgede blandt 16-64-årige mænd. 2012

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 16-64-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere, vestlige lande	9 467	75 236	12,6
Heraf:			
Sverige	735	3 861	19,0
Tyskland	1 622	9 676	16,8
Storbritannien	1 118	6 736	16,6
Island	468	2 852	16,4
Norge	571	3 973	14,4
Italien	404	2 868	14,1
Polen	1 596	12 629	12,6
USA	303	3 113	9,7
Nederlandene	244	2 785	8,8
Frankrig	223	2 617	8,5
Rumænien	373	5 822	6,4
Litauen	174	3 563	4,9
Indvandrere, ikke-vestlige lande	41 479	112 796	36,8
Heraf:			
Libanon	3 668	6 145	59,7
Somalia	2 520	4 890	51,5
Irak	5 353	10 472	51,1
Bosnien-Hercegovina	3 691	7 872	46,9
Iran	3 225	7 019	45,9
Jugoslavien ¹	2 018	4 494	44,9
Marokko	918	2 276	40,4
Afghanistan	2 065	5 466	37,8
Sri Lanka	1 160	3 141	36,9
Tyrkiet	5 553	15 119	36,7
Vietnam	1 182	3 812	31,0
Pakistan	1 493	5 518	27,0
Rusland	279	1 181	23,6
Thailand	168	1 093	15,4
Filippinerne	138	1 044	13,2
Indien	241	3 100	7,8
Kina	241	3 262	7,4
Ukraine	71	3 046	2,3
Dansk oprindelse	307 982	1 572 424	19,6

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2012 var flest 16-64-årige indvandrere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kvinder fra Libanon og Somalia ofte på offentlig forsørgelse

Blandt kvinderne har indvandrere fra Libanon, Somalia, Jugoslavien, Tyrkiet, Irak og Bosnien-Hercegovina andele med offentlig forsørgelse, som ligger over 50 pct. De laveste andele findes blandt indvandrere fra Litauen, Frankrig, USA, Italien, Ukraine og Filippinerne, som i alle seks tilfælde ligger under 13 pct.

Tabel 4.6 Offentligt forsørgede blandt 16-64-årige kvinder. 2012

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 16-64-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere, vestlige lande	13 518	72 369	18,7
Heraf:			
Polen	3 157	12 435	25,4
Sverige	1 466	5 919	24,8
Island	699	3 158	22,1
Norge	1 503	6 977	21,5
Storbritannien	622	3 139	19,8
Tyskland	1 722	9 458	18,2
Rumænien	693	4 721	14,7
Nederlandene	269	1 911	14,1
Litauen	450	3 570	12,6
Frankrig	202	1 845	10,9
USA	288	2 777	10,4
Italien	140	1 388	10,1
Indvandrere, ikke-vestlige lande	46 745	121 139	38,6
Heraf:			
Libanon	3 509	5 075	69,1
Somalia	2 412	4 216	57,2
Jugoslavien ¹	2 504	4 457	56,2
Tyrkiet	7 439	13 986	53,2
Irak	4 448	8 409	52,9
Bosnien-Hercegovina	3 994	7 710	51,8
Marokko	1 133	2 301	49,2
Iran	2 150	4 836	44,4
Afghanistan	1 884	4 271	44,1
Pakistan	2 120	4 914	43,1
Sri Lanka	1 324	3 106	42,6
Vietnam	1 563	4 325	36,1
Rusland	716	3 272	21,9
Thailand	1 407	7 664	18,4
Indien	342	2 076	16,4
Kina	602	4 655	12,9
Ukraine	350	2 925	12,0
Filippinerne	742	7 787	9,5
Dansk oprindelse	404 734	1 541 730	26,3

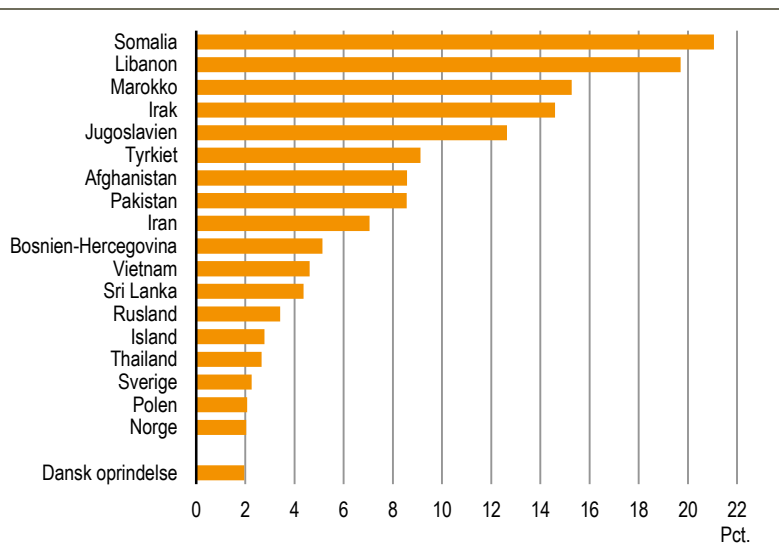
Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2012 var flest 16-64-årige indvandrere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Forskel på hvilke ordninger der er størst blandt landene

Der er forskel på hvilke ydelser som personerne fra de forskellige lande modtager. Indvandrere fra ikke-vestlige lande er i langt højere grad end de andre herkomstgrupper på ydelser, der ligger langt fra arbejdsmarkedet som førtidspension eller passiv kontanthjælp. Det er de store andele for de to ydelser, der gør denne gruppes samlede andele med offentlig forsørgelse så stor. Kontanthjælp og førtidspension udgør over halvdelen af det samlede antal ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse.

Figur 4.7 **16-64-årige indvandrere og personer med dansk oprindelse på kontanthjælp, 2012**



Anm.: Figuren indeholder de 18 lande med de højeste andele på kontanthjælp blandt de 30 lande, hvorfra der var flest 16-64-årige indvandrere 1. juli 2012.

Kontanthjælp til de ikke arbejdsmarkedsparete

Kontanthjælp er den ydelse, som en person får, hvis det ikke er muligt for personen at forsørge sig selv, og hvis han eller hun ikke er berettiget til at modtage en anden ydelse.

Hver femte fra Somalia og Libanon er på kontanthjælp

Indvandrere fra Somalia og Libanon har med andele på 21 og 20 pct. de største andele med kontanthjælp. Til sammenligning er 2 pct. af personerne med dansk oprindelse på kontanthjælp. Tyrkiet, der er den største gruppe indvandrere, har en andel på kontanthjælp på 9 pct.

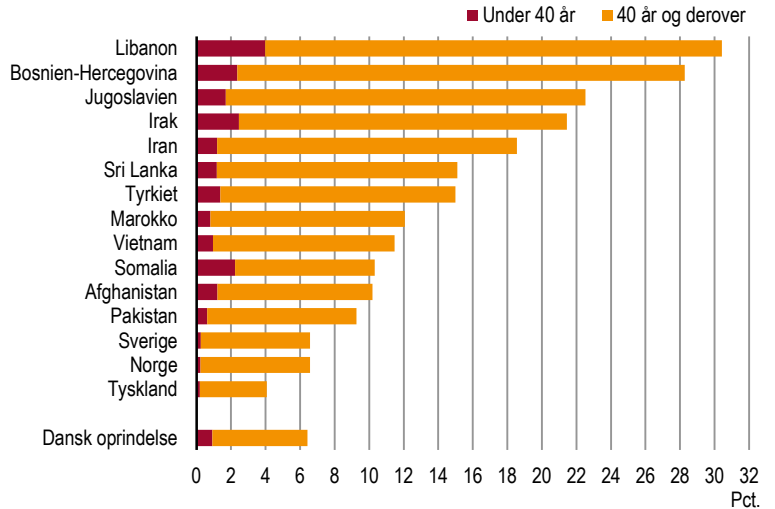
Førtidspension er en form for permanent tilbagetrækning

Førtidspension er en ordning for dem, hvis arbejdsevne er varig nedsat og i sådan en grad, at det ikke er muligt for dem at forsørge sig selv. Det er en form for permanent tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Førtidspensionen kan tilkendes fx på grund af fysiske såvel som psykiske handicap. I figur 4.8 vises de 15 lande, der har den største andel af aldersgruppen på førtidspension.

Næsten en tredjedel af de 16-64-årige fra Libanon og Bosnien-Hercegovina på førtidspension

Især indvandrere fra Libanon og Bosnien-Hercegovina har høje andele med førtidspension. Det drejer sig om 28 og 30 pct. af befolkningen mellem 16 og 64 år, hvilket svarer til henholdsvis 3.500 og 4.400 personer. Både Libanon og Bosnien-Hercegovina er lande, hvor hovedparten af indvandrerne er kommet til Danmark som flygtninge, og det må anses for at være en af årsagerne til, at de ligger så højt.

Figur 4.8 16-64-årige indvandrere og personer med dansk oprindelse på førtidspension. 2012



Anm.: Figuren indeholder de 15 lande med de højeste andele på førtidspension blandt de 30 lande, hvorfra der var flest 16-64-årige indvandrere 1. juli 2012.

Få fra Afghanistan er på førtidspension

Det er dog også væsentligt at se på aldersfordelingen inden for grupperne. Jo ældre gruppen af personer med samme oprindelsesland er, jo større andel personer på førtidspension vil der alt andet lige være. For eksempel er gruppen af indvandrere fra Afghanistan relativt ung, hvilket medvirker til, at de har relativt få modtagere af førtidspension.

Reform af førtidspensionsordningen

Der har generelt været stor fokus på de unge modtagere af førtidspension og 1. januar 2013 trådte en reform i kraft, der ændrer forholdene for de unge under 40, hvis arbejdsevne er så nedsat, at det kunne være relevant, at de modtog denne ydelse. Reformens udgangspunkt er, at personer under 40 år generelt ikke skal kunne modtage førtidspension. De skal i stedet gennem såkaldte ressourceforløb gøres klar til enten at kunne påbegynde en uddannelse eller et arbejde.

De unge førtidspensionister

Den røde del af søjlerne i figur 4.8 viser, hvor stor en andel førtidspensionister under 40 år udgør af de 16-64-årige i gruppen. Det vil være de personer den nye ordning omfatter. Det er dem, der potentielt kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Udover Libanon og Bosnien-Hercegovina har også Irak og Somalia en høj andel unge på førtidspension.

5. Kriminalitet

Sammenfatning

84 pct. af al kriminalitet bliver begået af personer med dansk oprindelse. Indvandrere og efterkommere står for henholdsvis 12 og 4 pct. Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande udgør 80 pct. af alle dømte indvandrere og efterkommere.

Uanset herkomst er kriminalitet klart mest udbredt blandt mænd, som samlet udgør otte ud af ti dømte for kriminalitet. Kriminalitetshyppighederne er generelt højest for personer under 40 år. Mandlige efterkommere i alderen 20-29 år skiller sig særligt ud med en dobbelt så høj kriminalitetshyppighed som mandlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse i den samme aldersgruppe.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er yngre end personer med dansk oprindelse, og de har ofte lavere socioøkonomisk status. Det er forhold, der bør tages højde for, når man sammenligner dem med personer med dansk oprindelse. Et indeks, der standardiserer efter alder viser, at kriminaliteten i 2012 var 73 pct. højere blandt mænd med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Når der yderligere standardiseres for socioøkonomisk status reduceres kriminaliteten til at være 48 pct. højere.

Det samlede kriminalitetsindeks for alle mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 148 dækker over, at der er store forskelle mellem indvandrere og efterkommere. De mandlige indvandreres indeks er således 128, mens efterkommernes er 231. Det samlede indeks er klart tættere på indvandrernes indeks, da indvandrere udgør 82 pct. af den samlede gruppe.

Mænd med oprindelse i Libanon, hvor en stor del er statsløse palæstinensere, har med 251 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande. Mænd med jugoslavisk oprindelse og mænd med oprindelse i Tyrkiet og Marokko har alle indeks, der ligger omkring 200. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i USA og Kina.

5.1. Samlet kriminalitet

Herkomst

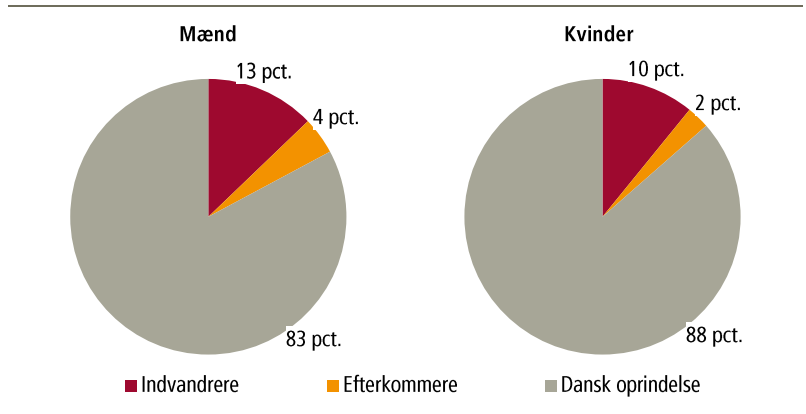
12 pct. af al kriminalitet begås af indvandrere

I alt blev 160.931 personer i alderen 15-79 år kendt skyldige i en strafferetlig afgørelse i 2012. Heraf udgjorde personer med dansk oprindelse 84 pct., indvandrere 12 pct. og efterkommere 4 pct.

Fire ud af fem kriminelle er mænd

Uanset herkomst er mændene klart i overtal blandt personer med en strafferetlig afgørelse. De udgjorde 81 pct. blandt indvandrere, 86 pct. blandt efterkommere og 78 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

Figur 5.1 Skyldige i kriminalitet. 2012



Tabel 5.1 15-79-årige skyldige i kriminalitet. 2012

	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt
Mænd	16 220	5 522	104 882	126 624
15-19 år	700	1 438	9 989	12 127
20-29 år	5 143	2 991	27 088	35 222
30-39 år	4 100	944	19 896	24 940
40-49 år	3 606	80	22 708	26 394
50-59 år	1 906	46	14 875	16 827
60-69 år	614	19	7 910	8 543
70-79 år	151	4	2 416	2 571
Kvinder	3 723	915	29 669	34 307
15-19 år	137	220	1 908	2 265
20-29 år	816	440	5 378	6 634
30-39 år	1 158	201	6 085	7 444
40-49 år	940	27	8 042	9 009
50-59 år	456	16	4 900	5 372
60-69 år	159	9	2 461	2 629
70-79 år	57	2	895	954

Flest kriminelle blandt unge

Kriminalitet bliver i højere grad begået af yngre mennesker end af ældre. Blandt unge mænd i alderen 20-29 år blev 10 pct. fundet skyldig i mindst ét forhold i 2012. Til sammenligning var det fx kun 5 pct. af de 50-59-årige.

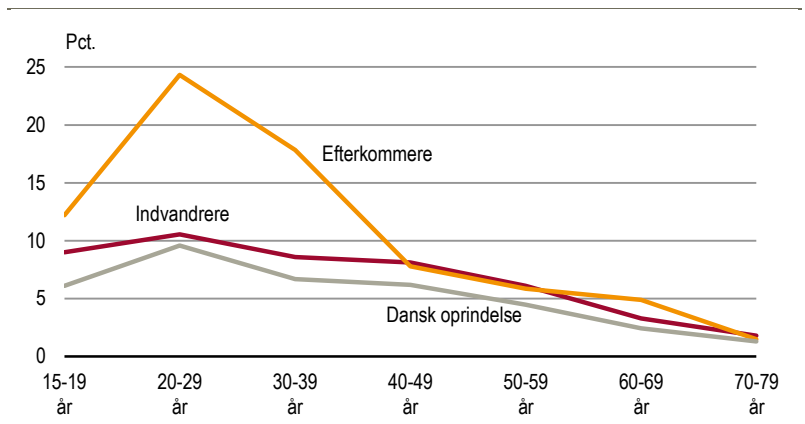
Flest blandt unge efterkommere bliver kendt skyldige

Hvis antallet af kriminelle i de enkelte aldersgrupper sættes i relation til befolkningen i de tilsvarende aldersgrupper viser det sig, at der generelt er en større andel af mandlige indvandrere og efterkommere end af mænd med dansk oprindelse, der er dømt for kriminalitet. I de yngre aldersgrupper finder man de største forskelle. Fx blev 24 pct. af de 20-29-årige mandlige efterkommere fundet skyldige i et eller flere forhold i 2012. For indvandrere og personer med dansk oprindelse var de tilsvarende andele 11 og 10 pct. Også blandt kvinderne var der i de fleste aldersgrupper en større andel af efterkommerne end af indvandrerne og af kvinder med dansk oprindelse, der blev fundet skyldig i kriminalitet i 2012.

Tabel 5.2 Samlet kriminalitetshyppighed. 2012

	Mænd				Kvinder			
	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt
	pct.							
15-19 år	9,0	12,2	6,1	6,6	1,9	1,9	1,2	1,3
20-29 år	10,6	24,3	9,6	10,2	1,6	3,8	2,0	2,0
30-39 år	8,6	17,8	6,7	7,1	2,2	4,0	2,1	2,1
40-49 år	8,1	7,8	6,2	6,4	2,1	2,8	2,2	2,2
50-59 år	6,1	5,9	4,5	4,6	1,6	2,1	1,5	1,5
60-69 år	3,3	4,9	2,4	2,5	0,9	2,5	0,7	0,7
70-79 år	1,8	1,5	1,3	1,3	0,6	0,8	0,4	0,4

Figur 5.2 Kriminalitetshyppigheder for mænd. 2012



Vestlige versus ikke-vestlige lande

Flest kriminelle fra ikke-vestlige lande

Indvandrere og efterkommere dømt for kriminalitet kommer især fra ikke-vestlige lande. I 2012 havde 80 pct. af alle kriminelle med anden oprindelse end dansk, ikke-vestlig oprindelse.

Mænd fra ikke-vestlige lande mest kriminelle

Mænd med oprindelse i ikke-vestlige lande er i alle aldre oftere kriminelle end både mænd med oprindelse i vestlige lande og mænd med dansk oprindelse. Særlig udtalt er det i aldersgruppen 20-29 år, hvor over 19 pct. af mænd med oprindelse i et ikke-vestligt land er kendt skyldige i kriminalitet mod 10 pct. af alle 20-29-årige mænd.

**Tabel 5.3 15-79-årige skyldige i kriminalitet
– fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2012**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt		
Mænd	3 692	358	4 050	12 528	5 164	17 692	104 882	126 624
15-19 år	113	49	162	587	1 389	1 976	9 989	12 127
20-29 år	1 133	130	1 263	4 010	2 861	6 871	27 088	35 222
30-39 år	990	75	1 065	3 110	869	3 979	19 896	24 940
40-49 år	680	41	721	2 926	39	2 965	22 708	26 394
50-59 år	483	41	524	1 423	5	1 428	14 875	16 827
60-69 år	220	18	238	394	1	395	7 910	8 543
70-79 år	73	4	77	78	-	78	2 416	2 571
Kvinder	1 178	110	1 288	2 545	805	3 350	29 669	34 307
15-19 år	38	16	54	99	204	303	1 908	2 265
20-29 år	229	37	266	587	403	990	5 378	6 634
30-39 år	327	19	346	831	182	1 013	6 085	7 444
40-49 år	284	13	297	656	14	670	8 042	9 009
50-59 år	180	14	194	276	2	278	4 900	5 372
60-69 år	85	9	94	74	-	74	2 461	2 629
70-79 år	35	2	37	22	-	22	895	954

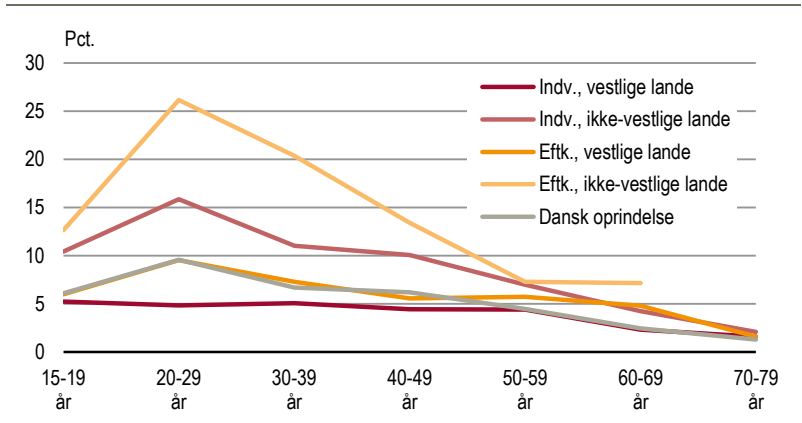
**Tabel 5.4 Samlet kriminalitetshyppighed
– fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2012**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			Dansk oprindelse	I alt	
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt			
	pct.								
Mænd									
15-19 år	5,2	6,0	5,4	10,4	12,6	11,9	6,1	6,6	
20-29 år	4,8	9,5	5,1	15,9	26,2	19,0	9,6	10,2	
30-39 år	5,1	7,3	5,2	11,0	20,4	12,3	6,7	7,1	
40-49 år	4,4	5,6	4,5	10,1	13,4	10,1	6,2	6,4	
50-59 år	4,4	5,7	4,5	7,0	7,3	7,0	4,5	4,6	
60-69 år	2,3	4,8	2,4	4,2	7,1	4,2	2,4	2,5	
70-79 år	1,6	1,6	1,6	2,1	-	2,1	1,3	1,3	
Kvinder									
15-19 år	1,7	1,9	1,8	2,0	1,9	1,9	1,2	1,3	
20-29 år	0,9	2,8	1,0	2,2	4,0	2,7	2,0	2,0	
30-39 år	1,8	2,1	1,8	2,4	4,4	2,6	2,1	2,1	
40-49 år	2,2	2,0	2,2	2,1	4,6	2,1	2,2	2,2	
50-59 år	1,7	2,1	1,7	1,5	2,4	1,5	1,5	1,5	
60-69 år	0,8	2,7	0,9	0,9	-	0,9	0,7	0,7	
70-79 år	0,5	0,8	0,6	0,6	-	0,6	0,4	0,4	

*Indvandrere
fra vestlige lande
mindst kriminelle*

Mandlige indvandrere fra vestlige lande har – med undtagelse af de 70-79-årige – de laveste kriminalitetshyppigheder af samtlige herkomstgrupper. Særlig stor er forskellen mellem de fem grupper i aldersgruppen 20-29 år, hvor indvandrere fra vestlige lande har en bemærkelsesværdig lav kriminalitetshyppighed og efterkommere fra ikke-vestlige lande en meget høj hyppighed. Det skal her nævnes, at mange indvandrere fra vestlige lande kun er i landet i en kortere periode og at arbejde eller studier er blandt de vigtigste årsager til deres ophold i Danmark.

Figur 5.3 Kriminalitetshyppigheder for mænd
– fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2012



Oprindelsesland

*Flest kriminelle har
oprindelse i Tyrkiet*

Tyrkiet er det land, som det største antal kriminelle har oprindelse i. Det hænger selvfølgelig sammen med, at Tyrkiet er det land, som flest indvandrere og efterkommere har oprindelse i. Libanon, Irak og Pakistan er andre lande, som en del kriminelle har oprindelse i. Det skal nævnes, at en stor del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Tabel 5.5 15-79-årige skyldige i kriminalitet – fordelt efter oprindelsesland. 2012

	Mænd	Kvinder	I alt
EU			
Danmark	104 882	29 669	134 551
Polen	874	308	1 182
Tyskland	434	142	576
Rumænien	421	77	498
Storbritannien	274	64	338
Sverige	208	92	300
Europa udenfor EU			
Tyrkiet	3 940	534	4 474
Jugoslavien ¹	1 045	299	1 344
Bosnien-Hercegovina ..	708	171	879
Norge	177	109	286
Afrika			
Somalia	973	114	1 087
Marokko	572	76	648
Amerika			
USA	106	36	142
Asien			
Libanon	2 021	268	2 289
Irak	1 608	219	1 827
Pakistan	1 360	197	1 557
Iran	886	195	1 081
Afghanistan	623	88	711
Sri Lanka	340	64	404
Vietnam	304	141	445
Kina	144	52	196
Thailand	87	114	201
Filippineme	48	60	108

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kriminalitetsindeks

*Korrektion
for alders-
sammensætning*

Som det er fremgået, er kriminalitetshyppigheden højere i de yngre aldersgrupper end i de ældre. En befolkningsgruppes samlede kriminalitet påvirkes derfor af, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt. Hvis man ønsker et samlet mål for kriminaliteten i en befolkningsgruppe, er det derfor nødvendigt at korrigere for, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt.

*Efterkommere
har højest
kriminalitetsindeks*

Når der korrigeres for alderssammensætningen viser det sig, at mandlige efterkommere har et kriminalitetsindeks på 218. Det betyder, at denne gruppe har en overhyppighed af kriminalitet på 118 pct. i forhold til hele den mandlige befolkning, hvor indekstallet er sat til 100. Mandlige indvandrere har et kriminalitetsindeks på 118, når der er korrigeret for deres alderssammensætning. Også blandt kvinder er det efterkommerne, der med et indeks på 176, har den højeste kriminalitet.

Flest kriminelle blandt selvstændige, arbejdsløse og personer uden for arbejdsstyrken

Ud over alder er socioøkonomisk status en faktor, der påvirker kriminalitetshyppigheden for en befolkningsgruppe. Fx har mandlige selvstændige og arbejdsløse et kriminalitetsindeks, der ligger ca. 50 pct. over gennemsnittet for alle mænd. Mænd i gruppen *andre uden for arbejdsstyrken* har et indeks, der ligger 62 pct. over gennemsnittet. En befolkningsgruppes socioøkonomiske sammensætning vil derfor påvirke dens kriminalitetsniveau, og i beregningen af et kriminalitetsindeks bør der derfor også korrigeres for den socioøkonomiske status.

Tabel 5.6 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige – fordelt efter socioøkonomisk status. 2012

	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————				
Mænd				
I alt ¹	99	212	97	100
I alt ²	118	218	95	100
Selvstændige	213	312	142	152
Lønmodtagere	99	189	83	86
Arbejdsløse	193	305	133	149
Under uddannelse	104	191	78	86
Pensionist mv.	153	150	97	103
Andre uden for arbejdsstyrken .	119	298	172	162
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————				
Kvinder				
I alt ¹	83	174	101	100
I alt ²	96	176	99	100
Selvstændige	176	306	163	166
Lønmodtagere	94	178	90	91
Arbejdsløse	134	250	133	136
Under uddannelse	85	138	80	84
Pensionist mv.	114	191	97	99
Andre uden for arbejdsstyrken .	88	219	170	144

¹ Standardiseret for alder og socioøkonomisk status.

² Standardiseret for alder.

Lavere kriminalitet blandt indvandrere, når der korrigeres for socioøkonomisk status

Når den socioøkonomiske status inddrages, falder kriminalitetsindekset for mandlige indvandrere fra 118 til 99, dvs. til et indeks, der ligger lige under gennemsnittet for alle mænd. Indekset for mandlige efterkommere ændres derimod ikke betydeligt: fra 218 til 212. Indekset for mænd med dansk oprindelse stiger til 97 og ligger dermed lidt under det gennemsnitlige kriminalitetsniveau. For kvinderne ændres indeksene i samme retning, når der korrigeres for den socioøkonomiske sammensætning. For de kvindelige indvandrere endda så meget, at de ligger væsentlig under gennemsnittet for alle kvinder.

*Efterkommere
har højest
kriminalitetsindeks*

Mandlige efterkommere har højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder uanset om oprindelsen er i et vestligt eller et ikke-vestligt land og uanset socioøkonomisk status – dog med undtagelse af efterkommere fra vestlige lande, der er pensionister. Forskellen er særligt stor blandt mænd i gruppen af *andre uden for arbejdsstyrken* med ikke-vestlig oprindelse. Her var kriminalitetsindekset 321 for efterkommere og 179 for indvandrere. Også blandt de arbejdsløse mænd fra ikke-vestlige lande er der store forskelle i kriminalitetsindekset mellem indvandrere og efterkommere.

*Kvindelige indvandrere
har generelt en
kriminalitet under
gennemsnittet*

Når der korrigeres for socioøkonomisk status har kvindelige indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande et kriminalitetsindeks, der ligger under gennemsnittet for alle kvinder. Til gengæld er kriminaliteten for kvindelige efterkommere med oprindelse i ikke-vestlige lande højt, og der sker næsten ingen ændring i indekset ved korrektion for den socioøkonomiske status.

Tabel 5.7

**Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige
– fordelt efter socioøkonomisk status, herkomst og oprindelsesland. 2012**

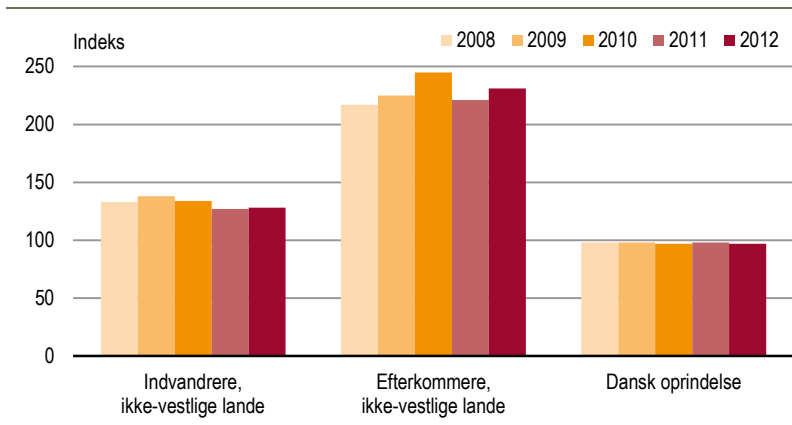
	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————						
Mænd						
I alt ¹	56	97	58	128	231	148
I alt ²	65	100	67	156	238	173
Selvstændige	106	166	110	261	344	271
Lønmodtagere	73	91	74	121	213	137
Arbejdsløse	131	167	134	207	326	220
Under uddannelse	42	80	47	150	202	178
Pensionist mv.	107	95	107	164	179	164
Andre uden for arb.st. .	44	130	47	179	321	204
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————						
Kvinder						
I alt ¹	72	129	75	90	183	102
I alt ²	80	130	83	106	184	118
Selvstændige	126	..	128	215	383	226
Lønmodtagere	88	119	90	98	195	111
Arbejdsløse	156	..	151	128	277	143
Under uddannelse	45	107	51	117	141	129
Pensionist mv.	112	249	119	115	..	116
Andre uden for arb.st. .	66	151	68	100	230	112

Anm.: . . . angiver, at der er færre end ti dømt personer i befolkningsgruppen.

¹ Standardiseret for alder og socioøkonomisk status.

² Standardiseret for alder.

Figur 5.4 **Kriminalitetsindeks for mænd**



Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

*Udvikling
2008-2012*

Som det fremgår af figur 5.4 var der en stigning i kriminalitetsindekset fra 2008 til 2010 for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Indekset i 2008 var på 217 og i 2010 på 245. I 2011 faldt indekset til 221, men steg igen i 2012 til 231. Indekset for indvandrere har været relativt konstant fra 2008 til 2010, men faldt også i 2011 og er på samme niveau i 2012. Indekset for mænd med dansk oprindelse har i hele perioden ligget på 97-98.

*Mænd fra EU-lande
har lav kriminalitet*

Indvandrere og efterkommere med oprindelse i EU-lande er blandt de mænd, der har den laveste kriminalitet. Når der er korrigeret for både alder og socioøkonomisk status, har mænd fra Polen, Rumænien, Storbritannien, Sverige og Tyskland indeks, der ligger mellem 21 og 47 pct. under gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Norge har et indeks 51 pct. under gennemsnittet.

*Mænd fra USA og Kina
ligger særlig lavt*

Speciel lav kriminalitet har mænd fra Kina og USA med indeks på henholdsvis 43 og 33.

*Libanon har det
højeste indeks*

Mænd med oprindelse i Libanon har det højeste kriminalitetsindeks. Når der alene korrigeres for alderssammensætningen, er indekset på 309. Når der yderligere korrigeres for socioøkonomisk status, falder indekset, men det er stadig to en halv gang så højt som gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Marokko, Tyrkiet og Jugoslavien har også høje indeks; omkring dobbelt så høje som gennemsnittets.

Tabel 5.8 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd – fordelt efter oprindelsesland. 2012

	Standardiseret for alder	Standardiseret for alder og socioøkonomisk status
indeks, alle mænd = 100		
EU		
Danmark	95	97
Polen	86	79
Rumænien	82	71
Sverige	68	63
Storbritannien	61	54
Tyskland	57	53
Europa udenfor EU		
Jugoslavien ¹	239	208
Tyrkiet	226	199
Bosnien-Hercegovina	120	111
Norge	54	49
Afrika		
Marokko	223	194
Somalia	242	188
Amerika		
USA	43	33
Asien		
Libanon	309	251
Pakistan	215	187
Irak	199	161
Iran	173	141
Afghanistan	138	120
Sri Lanka	120	116
Vietnam	88	84
Thailand	86	79
Filippineme	50	44
Kina	51	43

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

5.2. Kriminalitet opdelt på lovområder

*Straffelov, særlove,
færdselslov*

Strafferetslige afgørelser opdeles i tre lovområder: straffelov, færdselslov og særlove. Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet sædeligheds-, volds- og ejendomsforbrydelser. Ejendomsforbrydelser er bl.a. indbrud, tyveri og hærværk. Overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og våbenloven er indeholdt i særlove. Overtrædelser af færdselsloven omfatter færdselsuheld med spiritus, spirituskørsel, mangler ved køretøj og færdselslovsovertrædelser i øvrigt. Sidstnævnte restkategori udgør 85 pct. af alle overtrædelser af færdselsloven og omfatter blandt andet alle bøder på mindst 1.500 kr.

Herkomst

*Færdselslovs-
overtrædelser
mest udbredt*

Uanset køn og herkomst er overtrædelse af færdselsloven den mest udbredte form for kriminalitet inden for de tre lovområder. I alt 65 pct. af de dømte mænd og 72 pct. af de dømte kvinder har overtrådt færdselsloven.

*Relativt flere
indvandrere og
efterkommere
overtræder
straffeloven*

Af de mænd med dansk oprindelse, der blev fundet skyldig i kriminalitet i 2012, havde 17 pct. begået en overtrædelse af straffeloven. De tilsvarende andele er højere blandt indvandrere og efterkommere, hvor henholdsvis 22 pct. og 30 pct. blev fundet skyldige i overtrædelser af straffeloven. Et tilsvarende mønster gør sig gældende for kvindernes vedkommende.

Tabel 5.9

15-79-årige skyldige i kriminalitet – fordelt efter lovovertrædelse og herkomst. 2012

	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt
	antal				pct.			
Mænd	16 220	5 522	104 882	126 624	100	100	100	100
Straffelov	3 578	1 661	17 436	22 675	22	30	17	18
Heraf:								
– Vold	920	466	4 585	5 971	6	8	4	5
– Ejendom	2 335	1 064	11 460	14 859	14	19	11	12
Færdselslov	10 585	3 499	68 226	82 310	65	63	65	65
Særlove	4 047	1 725	27 816	33 588	25	31	27	27
Kvinder	3 723	915	29 669	34 307	100	100	100	100
Straffelov	1 150	294	5 092	6 536	31	32	17	19
Heraf:								
– Vold	97	45	680	822	3	5	2	2
– Ejendom	1 006	242	4 157	5 405	27	26	14	16
Færdselslov	2 297	573	21 735	24 605	62	63	73	72
Særlove	368	88	3 501	3 957	10	10	12	12

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorieme være større end totalen.

Vestlige versus ikke-vestlige lande

Mandlige indvandrere fra vestlige lande har næsten samme kriminalitetsmønster som mænd med dansk oprindelse

Mandlige indvandrere med oprindelse i vestlige lande har et kriminalitetsmønster, der mest ligner mønstret for mænd med dansk oprindelse. Dog er der en mindre andel end blandt mænd med dansk oprindelse, der er dømt for overtrædelse af særlovene. Både mandlige efterkommere med oprindelse i et vestligt land og indvandrere og efterkommere med oprindelse i et ikke-vestligt land adskiller sig ved i højere grad at overtræde straffeloven. Særlig udtalt er dette for efterkommere fra ikke-vestlige lande, hvor 30 pct. af de dømte har overtrådt straffeloven.

Tabel 5.10 **15-79-årige skyldige i kriminalitet – fordelt efter lovovertrædelse, herkomst og oprindelsesland. 2012**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt
	pct.					
Mænd	100	100	100	100	100	100
Straffelov	17	26	18	23	30	25
Heraf:						
– Vold	4	7	4	6	9	7
– Ejendom ...	13	20	14	15	19	16
Færdselslov ..	67	57	66	65	64	65
Særlove	21	28	22	26	31	28
Kvinder	100	100	100	100	100	100
Straffelov	21	37	23	35	31	34
Heraf:						
– Vold	2	3	2	3	5	3
– Ejendom ...	19	32	20	31	26	30
Færdselslov ..	70	54	68	58	64	59
Særlove	11	12	11	9	9	9

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Oprindelsesland

Flest mænd med oprindelse i Somalia overtræder straffeloven

Af de dømte mænd med oprindelse i Somalia havde 41 pct. overtrådt straffeloven. Det er den største andel blandt de undersøgte lande. Det er også blandt de dømte mænd fra Somalia, at der er den største andel, der har overtrådt særlovene. Til gengæld ligger Somalia lavest med hensyn til andelen, der har overtrådt færdselsloven. De største andele, der har overtrådt denne lov, findes blandt mænd med oprindelse i Tyrkiet, Pakistan og Rumænien, hvor over 70 pct. af de dømte har overtrådt færdselsloven.

Tabel 5.11 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet – fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2012

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
EU						
Danmark	17 436	4 585	11 460	68 226	27 816	104 882
Polen	173	41	125	582	176	874
Tyskland	70	16	46	281	107	434
Rumænien	81	7	72	311	54	421
Storbritannien	42	12	28	182	61	274
Sverige	45	10	36	135	46	208
Europa udenfor EU						
Tyrkiet	663	222	363	2 942	877	3 940
Jugoslavien ¹	280	60	191	708	261	1 045
Bosnien-Hercegovina	179	40	128	441	188	708
Norge	41	13	26	104	53	177
Afrika						
Somalia	403	98	279	338	468	973
Marokko	177	45	117	339	186	572
Amerika						
USA	12	1	10	72	22	106
Asien						
Libanon	692	180	461	1 315	625	2 021
Irak	422	136	247	1 073	402	1 608
Pakistan	203	47	118	982	369	1 360
Iran	229	69	135	559	234	886
Afghanistan	165	59	90	372	183	623
Sri Lanka	61	18	34	225	91	340
Vietnam	80	15	54	193	59	304
Kina	19	6	12	94	40	144

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

**Table 5.12 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet
– fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2012**

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom	pct.		
EU						
Danmark	17	4	11	65	27	100
Polen	20	5	14	67	20	100
Tyskland	16	4	11	65	25	100
Rumænien	19	2	17	74	13	100
Storbritannien	15	4	10	66	22	100
Sverige	22	5	17	65	22	100
Europa udenfor EU						
Tyrkiet	17	6	9	75	22	100
Jugoslavien ¹	27	6	18	68	25	100
Bosnien-Hercegovina ...	25	6	18	62	27	100
Norge	23	7	15	59	30	100
Afrika						
Somalia	41	10	29	35	48	100
Marokko	31	8	20	59	33	100
Amerika						
USA	11	1	9	68	21	100
Asien						
Libanon	34	9	23	65	31	100
Irak	26	8	15	67	25	100
Pakistan	15	3	9	72	27	100
Iran	26	8	15	63	26	100
Afghanistan	26	9	14	60	29	100
Sri Lanka	18	5	10	66	27	100
Vietnam	26	5	18	63	19	100
Kina	13	4	8	65	28	100

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Dømte kvinder fra Vietnam overtræder oftest straffeloven

Af de i alt 141 dømte kvinder med oprindelse i Vietnam er de 78 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 55 pct. og er den største andel blandt kvinder fra de viste oprindelseslande. Også for kvinderne er Tyrkiet og Pakistan blandt de oprindelseslande, hvor der er flest, der har overtrådt færdselsloven.

**Tabel 5.13 15-79-årige kvinder skyldige i kriminalitet
 – fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2012**

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
EU						
Danmark	5 092	680	4 157	21 735	3 501	29 669
Polen	65	6	58	224	26	308
Tyskland	28	1	26	96	18	142
Europa udenfor EU						
Tyrkiet	85	9	74	427	32	534
Jugoslavien ¹	135	5	129	160	27	299
Bosnien-Hercegovina	80	9	70	81	16	171
Norge	27	3	22	69	17	109
Afrika						
Somalia	55	12	39	50	15	114
Asien						
Libanon	89	12	78	170	21	268
Irak	85	12	71	124	16	219
Pakistan	40	-	39	142	19	197
Iran	66	6	56	122	15	195
Vietnam	78	4	68	61	7	141
Thailand	35	6	27	68	15	114
				pct.		
EU						
Danmark	17	2	14	73	12	100
Polen	21	2	19	73	8	100
Tyskland	20	1	18	68	13	100
Europa udenfor EU						
Tyrkiet	16	2	14	80	6	100
Jugoslavien ¹	45	2	43	54	9	100
Bosnien-Hercegovina	47	5	41	47	9	100
Norge	25	3	20	63	16	100
Afrika						
Somalia	48	11	34	44	13	100
Asien						
Libanon	33	4	29	63	8	100
Irak	39	5	32	57	7	100
Pakistan	20	-	20	72	10	100
Iran	34	3	29	63	8	100
Vietnam	55	3	48	43	5	100
Thailand	31	5	24	60	13	100

Anm.: Udvalgt af oprindelseslande med mindst 100 dømte kvinder. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kriminalitetsindeks

Efterkommere højest kriminalitetsindeks for alle typer kriminalitet

Uanset kriminalitetstype har mandlige efterkommere højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder både for efterkommere med oprindelse i vestlige lande og i ikke-vestlige lande. Det samme gør sig gældende for kvindernes vedkommende.

Tabel 5.14 **Kriminalitetsindeks – fordelt efter lovovertrædelse og herkomst. 2012**

	Indvan- drere	Efter- kommere	Dansk oprindelse	I alt
	indeks, mænd i alt = 100			
Mænd	99	212	97	100
Straffelov	88	239	97	100
Heraf:				
– Vold	87	253	97	100
– Ejendom	88	224	98	100
Færdselslov	111	249	96	100
Særlove	80	189	101	100
	indeks, kvinder i alt = 100			
Kvinder	83	174	101	100
Straffelov	99	169	98	100
Heraf:				
– Vold	69	161	104	100
– Ejendom	105	175	97	100
Færdselslov	81	193	101	100
Særlove	55	115	109	100

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande har højest indeks for alle typer forbrydelser

Mandlige efterkommere med oprindelse i et ikke-vestligt land har – uanset kriminalitetstype – indeks der er mere end dobbelt så høje som gennemsnittet for alle mænd. Højest er indekset for færdselslovs-overtrædelser, der ligger på 278.

**Tabel 5.15 Kriminalitetsindeks
– fordelt efter lovovertrædelse, herkomst og oprindelsesland. 2012**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvan- drere	Efter- kommere	I alt	Indvan- drere	Efter- kommere	I alt
	indeks, mænd i alt = 100					
Mænd	56	97	58	128	231	148
Straffelov	40	113	43	121	256	148
Heraf:						
– Vold	31	113	35	124	272	154
– Ejendom ...	45	126	49	116	237	141
Færdselslov ..	63	93	65	143	278	166
Særlove	38	90	41	110	203	130
	indeks, kvinder i alt = 100					
Kvinder	72	129	75	90	183	102
Straffelov	63	202	70	119	165	126
Heraf:						
– Vold	47	..	51	81	167	99
– Ejendom ...	67	212	74	125	170	132
Færdselslov ..	77	104	78	84	214	99
Særlove	54	117	56	56	114	63

Anm. 1: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Anm. 2: ... angiver, at der er færre end 10 dømte personer i befolkningsgruppen.

*Mænd fra Libanon
overtræder oftest
straffeloven*

Uanset overtrædelsens art har mænd fra de udvalgte EU-lande og fra Norge kriminalitetsindeks, der ligger væsentligt under gennemsnittet for alle mænd. Af særligt lave indeks kan nævnes straffelovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Tyskland og særlovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Rumænien. Mænd fra Somalia har det højeste indeks vedrørende overtrædelser af særlovene og mænd fra Libanon de højeste indeks vedrørende de øvrige typer af lovovertrædelser.

Tabel 5.16 **Kriminalitetsindeks for mænd
– fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2012**

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom	indeks, alle mænd = 100		
EU						
Danmark	97	97	98	96	101	97
Polen	72	64	80	86	54	79
Rumænien	51	..	69	95	26	71
Sverige	66	56	80	65	49	63
Storbritannien	43	49	43	55	47	54
Tyskland	40	36	40	55	47	53
Europa udenfor EU						
Jugoslavien ¹	240	197	247	238	177	208
Tyrkiet	147	187	122	249	146	199
Bosnien-Hercegovina ..	118	99	129	119	100	111
Norge	50	61	48	48	48	49
Afrika						
Marokko	248	245	246	195	212	194
Somalia	258	245	265	122	274	188
Amerika						
USA	13	..	16	40	21	33
Asien						
Libanon	304	300	305	303	240	251
Pakistan	121	108	107	226	167	187
Irak	154	188	136	197	126	161
Iran	143	166	127	155	123	141
Afghanistan	116	157	94	133	104	120
Sri Lanka	99	111	83	127	109	116
Vietnam	105	76	107	87	57	84
Kina	22	..	21	50	35	43

Anm. 1: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Anm. 2: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømtede mænd.

Anm. 3: .. angiver, at der er færre end ti dømtede personer i befolkningsgruppen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

6. Børn af efterkommere

Sammenfatning

Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der var 14.734 børn af efterkommere 1. januar 2013 – heraf havde 90 pct. ikke-vestlig oprindelse.

75 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. De vestlige børn af efterkommere har en anden aldersfordeling, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 20 år, tre gange så mange med vestlig oprindelse som med ikke-vestlig.

0-5-årige ikke-vestlige børn af efterkommere er i lidt mindre grad i daginstitution end 0-5-årige børn med dansk oprindelse. Forskellen er størst for de 1-årige børn og mindst for de 3-5-årige.

6.1. Definition

Politisk interesse

Projektet om børn af efterkommere er udsprunget af en politisk interesse for statistisk at belyse personer, som er født i Danmark og har forældre, som er efterkommere. Interessen er særlig stor i forbindelse med de personer, der bliver kategoriseret som personer med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks definition af herkomst, fordi en af deres forældre er efterkommer med dansk statsborgerskab. Statistik om børn af efterkommere blev udgivet for første gang i forbindelse med årbogen *Indvandrere i Danmark 2007*.

Børn af efterkommere opgøres normalt som dansk oprindelse eller efterkommere

Børn af efterkommere er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og ingen af forældrene har dansk oprindelse. De er opdelt i to grupper, børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er efterkommer med dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene har dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere ikke en del af herkomstdefinition

Børn af efterkommere er ikke nogen gruppe, som kan udskilles ved hjælp af Danmarks Statistiks definition af herkomst. I Danmarks Statistiks klassifikation af herkomst findes de tre grupper: 1) dansk oprindelse, 2) indvandrere og 3) efterkommere, og i princippet kan efterkommeres børn optræde i alle tre grupper.

Børn af efterkommere har mindst én forælder, som er efterkommer

Når vi taler om børn af efterkommere, er denne opgørelse afgrænset til personer, der er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og hvor ingen af forældrene har dansk oprindelse. 1. januar 2013 var der 14.734 personer i Danmark, der opfyldte dette krav. Heraf var 12.918 af dem kategoriseret som personer med dansk oprindelse, mens 1.816 var placeret i kategorien efterkommere.

Der er 14.734 børn af efterkommere

Det er de 14.734 personer, som vi definerer som børn af efterkommere, og vi vil bruge betegnelsen børn af efterkommere-D om de 12.918 personer, som normalt kategoriseres som personer med dansk oprindelse, mens de 1.816 personer, der normalt kategoriseres som efterkommere, kaldes for børn af efterkommere-E. Forskellen mellem de to grupper er, at den eller de forældre, som er efterkommere i børn af efterkommere-E ikke har dansk statsborgerskab, mens mindst én forælder i børn af efterkommere-D er både efterkommer og har dansk statsborgerskab.

Tabel 6.1 Børn af efterkommere

		Far			
		Indvandrere		Efterkommer	
		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger
Mor					
Indvandrere	Dansk statsborger			D	E
	Udenlandsk statsborger			D	E
Efterkommer	Dansk statsborger	D	D	D	D
	Udenlandsk statsborger	E	E	D	E

Anm.: Tabellen gælder kun personer født i Danmark. D'et står for børn af efterkommere-D og E'et står for børn af efterkommere-E.

Ingen af forældrene har dansk oprindelse ...

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er mange forskellige forældrecombinationer for personer, der har mindst én forælder, som er efterkommer. For at sikre at børn af efterkommere er en nogenlunde homogen gruppe har vi valgt at afgrænse vores definition af børn af efterkommere til de personer, som er født i Danmark, og som har mindst én forælder, der er efterkommer, og hvor ingen af personens forældre er med dansk oprindelse.

... så alle børn af efterkommere er ikke med ...

Den 1. januar 2013 var der i Danmark 27.581 personer, som havde mindst én forælder, der var efterkommer. Det er imidlertid værd at bemærke, at der blandt dem var 12.183 personer svarende til 44 pct., hvor forældreparret bestod af en efterkommer og en person med dansk oprindelse. I vores definition af børn af efterkommere vil vi ikke inkludere disse personer, da de har en forælder med dansk oprindelse.

... gælder også de børn, der er født i udlandet

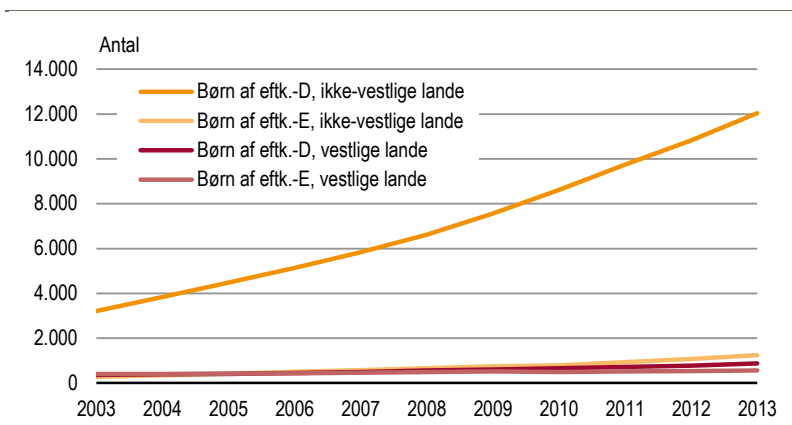
Der findes også en lille gruppe på 664 personer, som er indvandrere, men som samtidig har mindst én forælder, der er efterkommer. Dem vil vi heller ikke medregne til gruppen af børn af efterkommere, da de som indvandrere ikke er født i Danmark.

Afgrænsning giver mere homogen gruppe

Der er god grund til at antage, at der er væsentlige forskelle mellem en person med et forældrepar bestående af fx en efterkommer og en person med dansk oprindelse sammenlignet med en person, der har et forældrepar bestående af en efterkommer med dansk statsborgerskab og en indvandrer. I begge tilfælde vil der være tale om børn af efterkommere, og i begge tilfælde vil personerne blive klassificeret som

personer med dansk oprindelse i den normale definition af herkomst. Det er imidlertid kun i det sidste tilfælde, at vi vil inkludere personerne i den gruppe, som vi kalder børn af efterkommere.

Figur 6.1 **Udviklingen i antal børn af efterkommere**



Antallet af børn af efterkommere er kraftigt stigende ...

Selv om de 14.734 personer, som indgår i børn af efterkommere i 2013, må betegnes som en lille gruppe, er det værd at bemærke, at den er steget kraftigt i løbet af de sidste ti år. I 2003 udgjorde børn af efterkommere således kun 4.251 personer (3.570 i D og 681 i E). Årsagen til denne udvikling skal ses i lyset af, at der i løbet af de sidste ti år gradvist er blevet flere og flere voksne efterkommere i befolkningen. Dermed er antallet af potentielle efterkommerforældre steget, hvilket naturligt gør, at antallet af børn af efterkommere stiger.

... men fra et lavt niveau

Det stigende antal voksne efterkommere skyldes ikke mindst, at indvandrerbefolkningen i Danmark har været stigende gennem mere end 40 år. Der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af indvandrere i befolkningen og fødte efterkommere, og i takt med en stigende befolkning af indvandrere er antallet af potentielle indvandrerforældre og dermed efterkommere også steget gradvist. I 2013 er der derfor flere efterkommere i de aldersgrupper, hvor det er almindeligt at få børn, end nogensinde før. Denne udvikling vil fortsætte, og selv om antallet af børn af efterkommere fortsat er relativt lavt, er der tale om en gruppe, som vil vokse i de kommende år.

Moderen bestemmer oprindelsesland

De to grupper af børn af efterkommere er i tabel 6.2 opdelt på alder og oprindelse. Det er moderens oprindelsesland, som bestemmer, om en person bliver klassificeret som vestlig eller ikke-vestlig.

13.291 ikke-vestlige og 1.443 vestlige børn af efterkommere

Alle de 14.734 børn af efterkommere kan opdeles i 1.443 med vestlig oprindelse og 13.291 med ikke-vestlig oprindelse. De kan igen opdeles i børn af efterkommere-D og E. I denne forbindelse bemærker man, at der blandt børn af efterkommere med vestlig oprindelse er en nogenlunde ligelig fordeling mellem de to grupper, mens der for børn af

efterkommere med ikke-vestlig oprindelse findes ti gange så mange i gruppe D.

Tabel 6.2 **Børn af efterkommere – fordelt efter alder. 2013**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			I alt
	Børn af efterkommere-D	Børn af efterkommere-E	I alt	Børn af efterkommere-D	Børn af efterkommere-E	I alt	
I alt	876	567	1 443	12 042	1 249	13 291	14 734
0-4 år	257	130	387	5 378	675	6 053	6 440
5-9 år	190	55	245	3 620	335	3 955	4 200
10-14 år	122	28	150	2 200	135	2 335	2 485
15-19 år	81	22	103	694	65	759	862
20-24 år	68	7	75	121	27	148	223
25-29 år	42	13	55	15	2	17	72
30-34 år	31	26	57	6	3	9	66
35-39 år	18	42	60	1	5	6	66
40-44 år	16	46	62	2	1	3	65
45-49 år	22	50	72	2	-	2	74
50-54 år	15	60	75	1	-	1	76
55-59 år	7	45	52	-	-	-	52
60 år og derover	7	43	50	2	1	3	53

Børn af efterkommere er meget unge

Børn af efterkommere er på nuværende tidspunkt meget unge. Den eneste undtagelse er børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse. Samlet set udgør denne gruppe kun 4 pct., men blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, er 69 pct. børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse.

Meget få ikke-vestlige børn af efterkommere er over 30 år

Der er to årsager til, at det stort set udelukkende er i gruppen børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse, at der findes børn af efterkommere over 30 år. For det første har der været vestlige indvandrere i Danmark i længere tid end ikke-vestlige indvandrere, og derfor findes der i dag relativt flere voksne børn af efterkommere, der har vestlige efterkommere som forældre. For det andet er både vestlige indvandrere og efterkommere mindre tilbøjelige til at skifte til dansk statsborgerskab. Efterkommere med fx svensk, norsk, tysk eller amerikansk oprindelse foretrækker ofte at beholde deres oprindelige statsborgerskab, selv om de har mulighed for at skifte til dansk statsborgerskab. Derfor havner deres børn i gruppen børn af efterkommere-E. Mange ikke-vestlige efterkommere har derimod ofte incitament til at skifte til dansk statsborgerskab, da de derved får nogle rettigheder, som de ellers ikke har.

Indvandring fra ikke-vestlige lande tog først fart i 1960'erne

Da indvandring til Danmark fra ikke-vestlige lande stort set var et ukendt fænomen før 1960'erne, er de ikke-vestlige efterkommere i sig selv en relativt ung gruppe, og de personer blandt de ikke-vestlige efterkommere, som selv har fået børn, vil derfor fortrinsvis have små børn. Derfor er de ikke-vestlige børn af efterkommere så ung en gruppe.

75 pct. af ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år

Blandt de 13.291 ikke-vestlige børn af efterkommere i 2013 var kun 24 personer fyldt 30 år, mens 10.008 eller 75 pct. endnu ikke var fyldt 10 år. De ikke-vestlige børn af efterkommere er altså meget unge. Til sammenligning er der kun 44 pct. af de vestlige børn af efterkommere, som er under 10 år. Aldersmæssigt er der ikke den store forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere af type D og E.

6.2. 0-29-årige børn af efterkommere

Fokus på de 0-29-årige

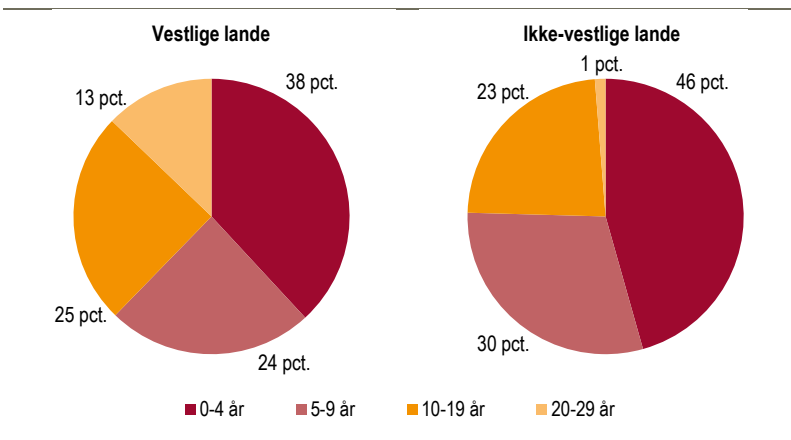
Vi vil i resten af dette kapitel koncentrere os om de børn af efterkommere, som er under 30 år. Denne afgrænsning er naturlig af to årsager. For det første er interessen for børn af efterkommere koncentreret omkring integration af børn og unge. For det andet er der kun få personer, der er fyldt 30 år, blandt børn af efterkommere.

Ikke-vestlige børn af efterkommere er yngst

De 0-29-årige børn af efterkommere kan opdeles i 1.015 med vestlig oprindelse og 13.267 med ikke-vestlig oprindelse. Både de vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 0-29 år er overrepræsenteret i de yngste aldersgrupper. De ikke-vestlige børn af efterkommere er dog overordnet set klart yngre end de vestlige, idet 75 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. For de vestlige er andelen af 0-9-årige 62 pct.

Kun 1 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere under 30 år er fyldt 20 år, mens de 20-29-årige udgør 13 pct. af de vestlige.

Figur 6.2 0-29-årige børn af efterkommere. 2013



Geografisk fordeling

Den geografiske fordeling af børn af efterkommere hænger naturligt tæt sammen med den geografiske fordeling af efterkommere. Det er derfor først og fremmest i og omkring de større byer, at børn af efterkommere findes. Danmarkskortet viser andelen af 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige indbyggere i landets 98

kommuner. Da der er tale om en gruppe, som antalsmæssigt er meget lille, er den anvendte enhed promille.

Ishøj har størst andel børn af efterkommere

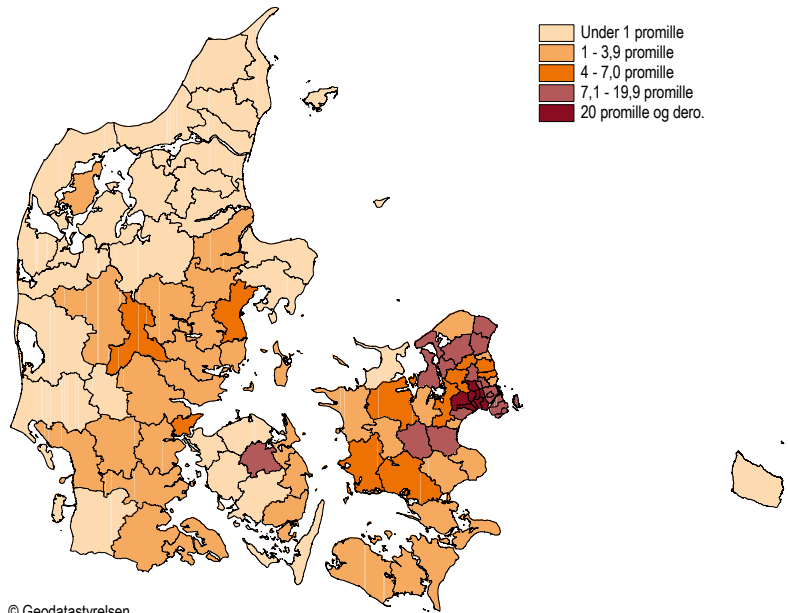
Ishøj, Brøndby, Albertslund, Vallensbæk og Høje-Taastrup er de fem kommuner, hvor der findes de største andele af børn af efterkommere. Andelene er 84 promille i Ishøj, 50 promille i Brøndby, 45 promille i Albertslund, 44 i Vallensbæk og 38 promille i Høje-Taastrup.

Få uden for Sjælland

I hele landet udgør de 0-29-årige børn af efterkommere samlet 7 promille af befolkningen i alderen 0-29 år, og uden for Sjælland er det kun Odense Kommune, hvor andelen er over landsgennemsnittet.

Figur 6.3

0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige i kommunen. 2013



København har flest børn af efterkommere

København er den kommune, hvor børn af efterkommere antalsmæssigt er flest. I København findes der således 3.351 børn af efterkommere i alderen 0-29 år. Det svarer til 23 pct. af alle 0-29-årige børn af efterkommere. I København udgør de dog kun 14 promille af den 0-29-årige befolkning, hvilket placerer København som nummer 16 på listen over kommuner med de største andele af børn af efterkommere.

Efterkommere er både en mindre og yngre gruppe på Fyn og i Jylland

Overrepræsentationen af børn af efterkommere er større end efterkommernes overrepræsentation i kommunerne omkring København. Det skyldes, at efterkommerne er ældre her end i resten af landet. Der er med andre ord flere efterkommere omkring København, som har nået en alder, hvor de begynder at få børn. I mange kommuner i Jylland og på Fyn er efterkommere i sig selv en lille gruppe. Samtidig er de efterkommere, der findes her, ofte for unge til at de er begyndt at få

børn. Andelen af børn af efterkommere er derfor meget lille i disse kommuner.

6.3. Dagsinstitutioner

Fokus på 0-5-årige ikke-vestlige børn af efterkommere

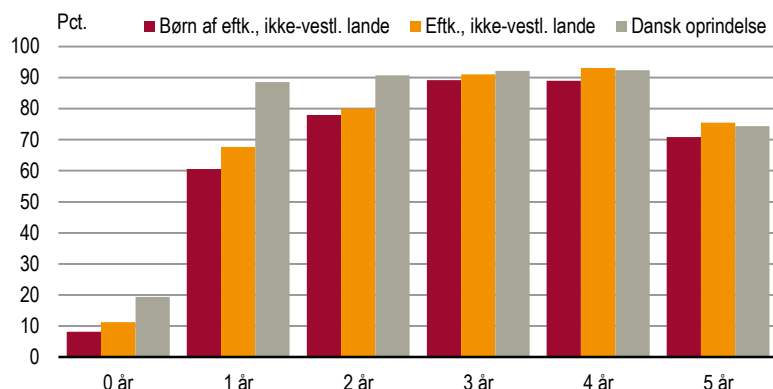
Benyttelse af dagsinstitutioner er et af de få områder, hvor aldersfordelingen af børn af efterkommere gør det muligt at belyse dem nærmere statistisk og sammenligne dem med andre grupper. Vi vil dog koncentrere os om ikke-vestlige børn af efterkommere, da gruppen af 0-5-årige vestlige børn af efterkommere er meget lille.

Definition af dagsinstitutioner

I dagsinstitutioner indgår dagpleje, vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner.

I figur 6.4 er vist andelen i dagsinstitution for 0-5-årige for både børn med dansk oprindelse, ikke-vestlige efterkommere og ikke-vestlige børn af efterkommere fordelt på enkelte alderstrin.

Figur 6.4 0-5-årige i dagsinstitution. 2013



Børn af efterkommere er i lidt mindre grad i dagsinstitution

For 0-3-årige er andelen i dagsinstitution højest for børn med dansk oprindelse. Forskellene er størst på de små alderstrin. Fx er 89 pct. af de 1-årige børn med dansk oprindelse i dagsinstitution mod 61 pct. for ikke-vestlige børn af efterkommere og 68 pct. for ikke-vestlige efterkommere. De tilsvarende andele for 3-årige er 92 pct. for børn med dansk oprindelse, 89 pct. for børn af efterkommere og 91 pct. for efterkommere. For 4-5-årige har ikke-vestlige efterkommere den højeste andel, dog er de tre grupper meget tæt på hinanden.

Børn af efterkommere og efterkommere på samme niveau

Der er ikke nogen stor forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere og ikke-vestlige efterkommere, når det gælder andelen i dagsinstitution. På alle alderstrin ligger de ikke-vestlige efterkommere dog en lille smule højere end ikke-vestlige børn af efterkommere. Det tyder på, at ikke-vestlige børn af efterkommere minder mere om ikke-

vestlige efterkommere end om børn med dansk oprindelse på dette område.

Ingen kønsforskel i 0-4-åriges brug af daginstitutioner

Både for børn med dansk oprindelse og ikke-vestlige børn af efterkommere er der ikke nogen nævneværdige kønsforskelle for 0-4-årige børn, hvad angår andelen i daginstitution.

Tabel 6.3 0-5-årige i daginstitution. 2013

	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Dreng						
Børn af efterkommere, vestlige lande	4	32	34	21	31	16
Indvandrere, vestlige lande	6	64	109	174	248	190
Efterkommere, vestlige lande	89	436	443	413	316	183
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	47	357	535	476	480	352
Indvandrere, ikke-vestlige lande	7	70	149	229	317	254
Efterkommere, ikke-vestlige lande	256	1 547	1 863	2 005	2 042	1 651
Dansk oprindelse	5 056	24 245	26 231	27 222	28 169	22 760
Piger						
Børn af efterkommere, vestlige lande	2	27	31	26	21	21
Indvandrere, vestlige lande	5	64	124	150	220	205
Efterkommere, vestlige lande	86	432	417	369	315	191
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	62	379	457	472	478	305
Indvandrere, ikke-vestlige lande	5	68	124	213	247	193
Efterkommere, ikke-vestlige lande	239	1 462	1 682	1 963	1 982	1 546
Dansk oprindelse	4 741	23 103	25 020	25 447	26 586	20 425
	pct.					
Dreng						
Børn af efterkommere, vestlige lande	8	84	89	78	79	59
Indvandrere, vestlige lande	8	41	50	67	73	58
Efterkommere, vestlige lande	11	68	82	87	89	71
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	7	60	79	89	90	72
Indvandrere, ikke-vestlige lande	9	33	52	69	77	64
Efterkommere, ikke-vestlige lande	11	69	80	92	93	76
Dansk oprindelse	19	89	91	92	92	77
Piger						
Børn af efterkommere, vestlige lande	4	60	79	84	84	72
Indvandrere, vestlige lande	6	41	52	60	69	55
Efterkommere, vestlige lande	11	70	79	88	90	70
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	10	61	77	89	88	70
Indvandrere, ikke-vestlige lande	7	37	46	71	74	55
Efterkommere, ikke-vestlige lande	11	67	80	90	93	74
Dansk oprindelse	19	88	91	92	92	72

Blandt 5-årige er flest drenge i daginstitution på grund af tidlig skolestart hos piger

Der er derimod en reel kønsforskel for de 5-årige. Her er andelen i dagsinstitution for drenge og piger med dansk oprindelse henholdsvis 77 og 72 pct. Denne forskel skyldes, at der er flere piger end drenge, der starter tidligt i skole eller børnehaveklasse, hvorefter de forlader daginstitutionen og i stedet begynder på fritidshjem eller SFO. Også blandt ikke-vestlige indvandrere, efterkommere og børn af efterkommere er andelen i daginstitution højere blandt de 5-årige drenge end pigerne.

6.4. Anbringelser og forebyggende foranstaltninger

Anbringelser uden for hjemmet og forebyggende foranstaltninger

Det er relativt få børn og unge, der som følge af sociale problemer bliver anbragt uden for hjemmet eller modtager bistand i form af en forebyggende foranstaltning. Blandt de lidt mere end 1,2 mio. 0-17-årige børn 1. januar 2012 var der 16.485, der i løbet af deres liv havde været anbragt uden for hjemmet, mens 29.436 havde modtaget en forebyggende foranstaltning. En forebyggende foranstaltning kan fx bestå i et aflastningsophold for barnet, en personlig rådgiver eller fast kontaktperson for barnet alene.

Tabel 6.4 0-17-årige 1. januar 2012, der i løbet af deres liv har været anbragt uden for eget hjem eller modtaget forebyggende foranstaltninger

	0-6 år	7-11 år	12-14 år	15-17 år	I alt
0-17-årige børn					
I alt	451 306	330 675	204 477	215 831	1 202 289
Børn af efterkommere	7 637	3 169	1 067	487	12 360
Indvandrere	6 709	6 757	6 078	8 440	27 984
Efterkommere	37 110	27 737	15 344	13 892	94 083
Dansk oprindelse	399 850	293 012	181 988	193 012	1 067 862
Antal børn, der har været anbragt uden for hjemmet					
I alt	2 160	3 425	3 710	7 190	16 485
Børn af efterkommere	28	25	23	25	101
Indvandrere	14	63	120	429	626
Efterkommere	174	314	247	461	1 196
Dansk oprindelse	1 944	3 023	3 320	6 275	14 562
Antal børn, der har modtaget forebyggende foranstaltning					
I alt	2 423	6 742	7 666	12 605	29 436
Børn af efterkommere	29	43	43	36	151
Indvandrere	21	137	286	642	1 086
Efterkommere	249	704	685	981	2 619
Dansk oprindelse	2 124	5 858	6 652	10 946	25 580

Anm.: Et barn kan indgå både i opgørelsen over anbringelser og over forebyggende ydelser.

Færre børn af efterkommere er anbragt uden for hjemmet ...

Der er kun 101 børn af efterkommere, som har været anbragt uden for hjemmet, mens 151 har modtaget bistand i form af en forebyggende foranstaltning. Det svarer til henholdsvis 0,8 og 1,2 pct. af alle børn af efterkommere. For børn med dansk oprindelse er andelen henholdsvis 1,4 og 2,4 pct.

... skyldes især, at børn af efterkommere er meget unge

Den overordnede forskel for alle 0-17-årige skal ses i lyset af, at næsten alle børn af efterkommere er under 12 år. Da både anbringelser og forebyggende foranstaltninger er langt mere udbredt for børn over 12 år end for børn under 12 år, vil aldersfordelingen i sig selv have en reducerende effekt på andelen for børn af efterkommere. Det er på den baggrund ikke overraskende, at børn med dansk oprindelse samlet set har højere andele både af børn anbragt uden for hjemmet og af børn med forebyggende foranstaltninger.

Statistisk usikkerhed er høj for 15-17-årige børn af efterkommere

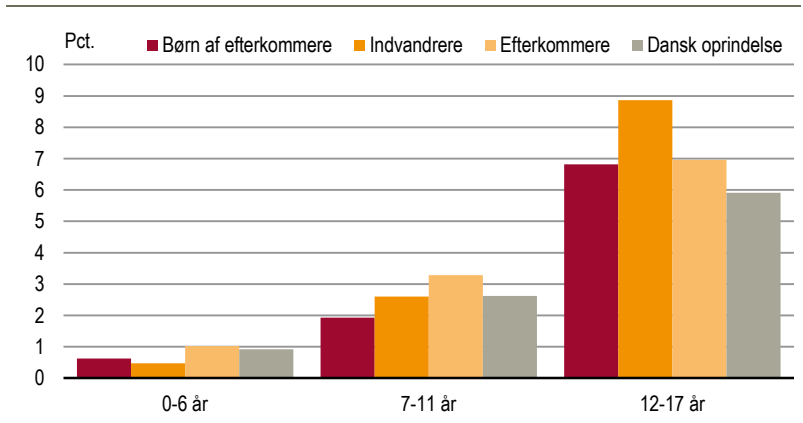
Under alle omstændigheder er det meget vanskeligt at konkludere noget om forskelle mellem børn af efterkommere og børn med dansk oprindelse, da tallene for børn af efterkommere er meget små. Fx var der kun 25 børn af efterkommere i aldersgruppen 15-17 år, der har været anbragt uden for hjemmet svarende til en andel på 5,1 pct., hvilket er højere end for børn med dansk oprindelse, hvor andelen er på 3,3 pct.

Anbringelser og forebyggende foranstaltninger samlet i en gruppe

Figur 6.5 viser andelen af børn, som enten har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende foranstaltning i løbet af deres liv. Her er anbringelser og forebyggende foranstaltninger altså samlet, hvor de før blev behandlet hver for sig. For at få et lidt større talgrundlag er aldersgrupperne 12-14 år og 15-17 år yderligere blevet slået sammen til en aldersgruppe.

Figur 6.5

0-17-årige 1. januar 2012, der i løbet af deres liv har været anbragt uden for eget hjem eller modtaget forebyggende foranstaltninger



12-17-årige indvandrere har flest anbringelser eller forebyggende foranstaltninger

Blandt de 12-17-årige er andelen med anbringelser eller forebyggende foranstaltninger med 8,9 pct. højest blandt indvandrere. Efterkommere er med 7,0 pct. næsthøjeste, mens andelen er 6,8 pct. for børn af efterkommere og 5,9 pct. for børn med dansk oprindelse. I antal personer er der dog kun tale om 106 børn af efterkommere mellem 12 og 17 år, som har været anbragt eller modtaget forebyggende foranstaltning, så de beregnede andele er meget følsomme for selv små bevægelser.

6.5. Uddannelse og beskæftigelse

Kun 295 børn af efterkommere i alderen 20 til 29 år

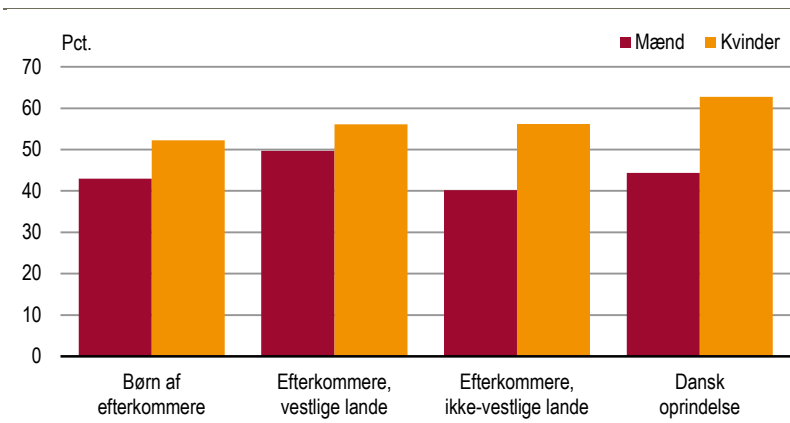
At børn af efterkommere er en meget ung gruppe, er et faktum, som allerede er blevet gentaget flere gange. Statistik om fuldførte uddannelser og beskæftigelsesforhold er derfor irrelevant for langt de fleste af dem. I alt var der 1. januar 2013 kun henholdsvis 130 vestlige og 165 ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 20-29-år. Det er indly-

sende, at der er meget begrænsede muligheder for at lave statistik om uddannelse og beskæftigelse på det grundlag.

Andel 20-29-årige med gymnasial uddannelse

I figur 6.6 er vist andelen med fuldført gymnasial uddannelse for 20-29-årige. Den nedre grænse er her sat til 20 år, da unge på det tidspunkt kan forventes at have afsluttet deres ungdomsuddannelse, hvis de er startet på uddannelsen lige efter folkeskolen. Der er angivet andele for både mænd og kvinder i grupperne dansk oprindelse, ikke-vestlige efterkommere, vestlige efterkommere og børn af efterkommere. Vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere er altså slået sammen til en gruppe. Baggrunden for denne sammenlægning er naturligvis de meget få børn af efterkommere, som findes i aldersgruppen 20-29 år. Andelen af kvinder med en gymnasial uddannelse er højere end andelen af mænd for alle grupper. Det skyldes især, at mange unge mænd tager en erhvervsfaglig uddannelse efter grundskolen.

Figur 6.6 20-29-årige med gymnasial uddannelse. 2013



Størst andel med gymnasial uddannelse blandt kvinder

Blandt 20-29-årige med dansk oprindelse har henholdsvis 44 pct. af mændene og 63 pct. af kvinderne afsluttet en gymnasial uddannelse. De tilsvarende andele er 43 pct. for mændene og 52 pct. for kvinderne blandt børn af efterkommere.

Andel 18-29-årige i beskæftigelse eller under uddannelse ...

For 18-29-årige er det mest almindelige, at man enten er under uddannelse, i beskæftigelse eller begge dele. Fra et samfundsmæssigt synspunkt er både uddannelse og beskæftigelse positive aktiviteter, som enten har en umiddelbar eller langsigtet positiv effekt på samfundet. Man kan derfor argumentere for, at det blot er vigtigt, at man som 18-29-årig enten er i beskæftigelse eller under uddannelse, og i figur 6.7 skelner vi derfor ikke mellem de to aktiviteter.

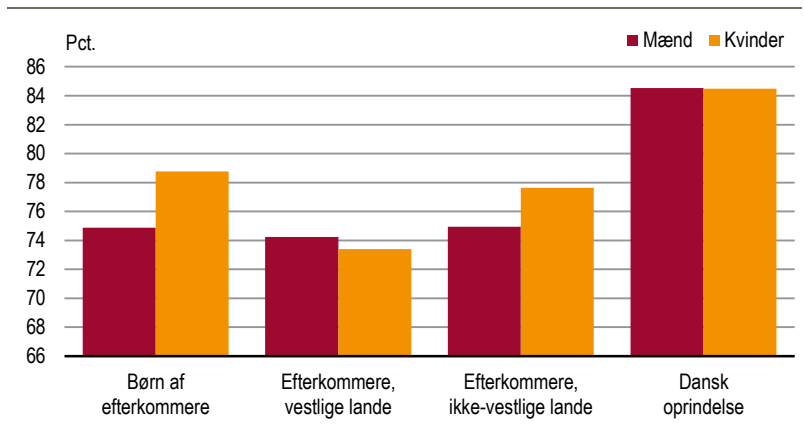
Tabel 6.5 18-29-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2012

	I alt	Heraf:		
		Beskæftigede	Beskæftigede og under uddannelse	Under uddannelse
Mænd	409 823	160 696	96 618	77 024
Børn af efterkommere, vestlige lande	83	27	18	19
Indvandrere, vestlige lande	24 539	8 767	2 968	4 079
Efterkommere, vestlige lande	1 607	436	363	394
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	136	32	33	35
Indvandrere, ikke-vestlige lande	29 071	10 569	4 131	4 175
Efterkommere, ikke-vestlige lande	13 478	3 900	2 948	3 253
Dansk oprindelse	340 909	136 965	86 157	65 069
Kvinder	397 136	134 112	110 279	73 550
Børn af efterkommere, vestlige lande	74	16	13	23
Indvandrere, vestlige lande	26 433	7 314	3 388	5 018
Efterkommere, vestlige lande	1 609	424	439	318
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	119	19	48	33
Indvandrere, ikke-vestlige lande	30 406	7 420	4 221	4 166
Efterkommere, ikke-vestlige lande	12 630	3 172	3 368	3 265
Dansk oprindelse	325 865	115 747	98 802	60 727

... var for børn af efterkommere 75 pct. for mænd og 79 pct. for kvinder

Det fremgår af figur 6.7, at der blandt 18-29-årige med dansk oprindelse var 85 pct. af mændene og 84 pct. af kvinderne, der enten var i beskæftigelse eller under uddannelse. For børn af efterkommere var de tilsvarende andele 75 pct. for mænd og 79 pct. for kvinder. Gruppen af 18-29-årige børn af efterkommere omfatter i alt kun 412 personer, så igen er det vigtigt at være opmærksom på, at tallene er små.

Figur 6.7 18-29-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2012



Højere niveau end efterkommere

Andelen af mandlige og kvindelige børn af efterkommere i alderen 18-29 år, som var enten i beskæftigelse eller under uddannelse, ligger især for kvinderne noget højere end de tilsvarende andele for både de vestlige og ikke-vestlige efterkommere.

De meget få børn af efterkommere i alderen 18-29 år gør dog tallene usikre

På sigt er uddannelse og beskæftigelse meget interessante områder, når det gælder statistik om børn af efterkommere. Der vil dog gå en del år, før gruppen af 18-29-årige børn af efterkommere vil være tilstrækkelig stor til, at der for alvor kan laves meningsfuld statistik om beskæftigelses- og uddannelsesforhold. Alle tal om børn af efterkommere i dette afsnit er som nævnt baseret på meget få personer og skal derfor tages med forbehold.

6.6. Kriminalitet

89 pct. under kriminel lavalder

Da 89 pct. af alle børn af efterkommere er under 15 år og derfor under den gældende kriminelle lavalder på opgørelsestidspunktet, er det stærkt begrænset, hvad der kan vises af statistik om kriminalitet.

Talgrundlag for statistik om kriminalitet meget tyndt

Blandt 15-29-årige børn af efterkommere 1. januar 2012 var der 84 personer, som i 2012 var blevet kendt skyldige i en kriminalitetssag. De 84 personer omfatter 66 mænd og 18 kvinder, og for begge køn gælder det, at der var en overvægt af personer med ikke-vestlig oprindelse i forhold til personer med vestlig oprindelse blandt de skyldige.

Tabel 6.6

15-29-årige børn af efterkommere skyldige i kriminalitet. 2012

	15-19 år	20-24 år	25-29 år	I alt
Mænd	45	16	5	66
Vestlige lande	4	-	3	7
Ikke-vestlige lande	41	16	2	59
Kvinder	17	1	-	18
Vestlige lande	1	-	-	1
Ikke-vestlige lande	16	1	-	17

Ingen konklusioner om kriminalitet

Det talmæssige grundlag for kriminalitet blandt 15-29-årige børn af efterkommere vurderes fortsat at være for tyndt til, at der kan drages nogle konklusioner eller laves yderligere undersøgelser på området.